

OBVEZNI
IZVOD

130 let ribniške cerkve

Foto M. Buiget

Okrepitev roketnega prvoligaša

Foto Z. Mihelič

Pogovor: Miloš Petelin

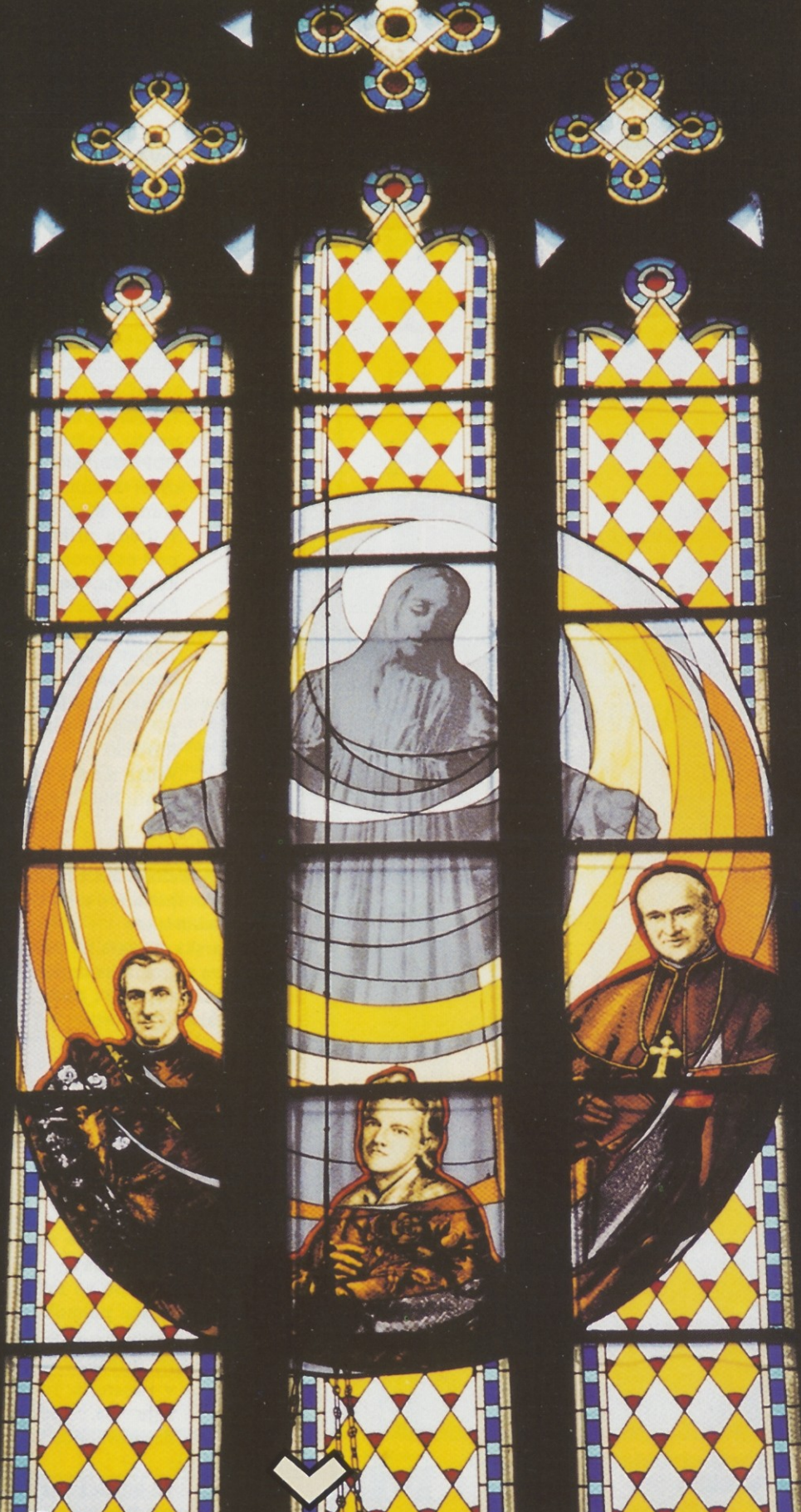
Foto A. Pahulje

ŠPORTNI CENTER
KOT JAVNI ZAVOD?

Velika slovesnost ob
130-letnici farne
cerkve

Uroš Šerbec v
RD Inles-Riko

Prizadela nas je
toča!

REŠETO

28. RIBNIŠKI SEMENJ in ROKODELSKI FESTIVAL

sobota, 30. avgusta,

nogometni turnir v malem nogometu na športnem igrišču Grič
(RŠK Ribnica)

petek, 5. septembra,

ob 20.00 gledališka predstava Dediščina v gradu
(gledališka sekcija VED Hrovača)

sobota, 6. septembra,

celovečerni rock koncert na stadionu v Obrtni coni Ugar
(RŠK Ribnica)

nedelja, 7. septembra,

- ob 09.15 sprevod po glavni ulici: krošnjariji, narodne noše, godba, pevci... , nastopajoče skupine
- ob 10.00 ODPRTJE SEMNJA, pozdravni govor predstavnika Turističnega društva Ribnica, župana Občine Ribnica Alojza Marna in mag. Franca Buta
- ob 11.00 v Gradu prikaz in nastop folklornih skupin iz vse Slovenije pod naslovom SLOVENIJA PLEŠE; skupine iz Črne na Koroškem, Razkrižja, Senovega, Mengša, Vipave, Bohinja, Bele krajine, Šentvida pri Stični
- ob 12.00 začetek zabavnega programa na parkirišču pri Zavarovalnici Triglav (gledališke skupine, tekmovanje v pitju soka, bruhalci ognja, številne animacije skozi cel dan - RŠK Ribnica)
- ob 13.00 prikaz šolanja psov, iskanja mamil, prikaz vodnikov s šolanimi psi višje stopnje...na zelenici za Gradom (Kinološko društvo Ribnica)
- ob 16.00 velika modna revija v Gradu s foto sessionom v živo!
Gosti: Nuša Derenda, Dežur... (TD Ribnica)

RAZSTAVE

- Škrabčeva domačija v Hrovači
- gobarska razstava v prostorih Upravne enote Ribnica na Gorenjski cesti 9
- Park kulturnikov
- čebelarstva razstava na prostoru pri cerkvi
- razstava in pokušina domačih izdelkov, kruha, peciva ... pri župnijski cerkvi
- na Škrabčevem trgu bodo razvrščeni izdelovalci domače suhorobarske in lončarske dejavnosti

DRUGA OBVESTILA

- ROKODELSKI FESTIVAL v Gradu - sodeluje 30 izdelovalcev
- gobje specialitete lahko poskusite na Gorenjski cesti 9, divjačinske jedi pa pri lovskem domu na Opekarski cesti,
- promocijsko prodajna razstava vozil je na parkirnem prostoru pri župnijski cerkvi, na Gallusovem nabrežju in na avtobusni postaji na Gorenjski cesti,
- parkirni prostori so na vseh označenih parkiriščih oz. ulicah izven magistralne obvozne ceste,
- številne zabave so na lokacijah domačih gostincev, ki vas pričakujejo s pestro gostinsko ponudbo.

PRESS in Info center

v prostorih Turističnoinformacijskega centra na Škrabčevem trgu 23, sedež Turističnega društva pa v prostorih Zavarovalnice Triglav na Škrabčevem trgu 13.

Informacije:

TD Ribnica 01/ 836 19 86
TIC Ribnica 01 836 93 35
Marko Modrej 041 / 536 889

Organizatorji in sodelujoči: TURISTIČNO DRUŠTVO RIBNICA, OBČINA RIBNICA
OBRTNA ZBORNICA RIBNICA, RIBNIŠKI ŠTUDENTSKI KLUB
GENERALNA SPONZORJA: PIVOVARNA UNION, ZAVAROVALNICA TRIGLAV

TURNIR V MALEM NOGOMETU

SOBOTA, 30.8.2003

KRAJ: Športno igrišče na GRİČU

TERMIN: 10.00 - 22.00

NAGRADNI SKLAD: 160.000 SIT

INFO: 040 / 320 - 189 KLEMEN

041 / 202 - 748 RAJKO

WWW.RSK-KLUB.SI/NOGOMET.HTM

EKSHIBICIJSKA TEKMA:

OBČINARJI - GOSPODARSTVENIKI

KONCERT S SKUPINO

EASY TOP

OD 22.00 NAPREJ

Novice iz doline

**130 let farne cerkve
Prizadela nas je toča**

4
5
6

Na praznovanju 130-letnice farne cerkve tudi nadškof dr. Rode

Pogovor meseca

Miloš Petelin

"Če je občina že šla v milijardo investicijo obnove športnega centra, ki bo septembra dobil povsem drugo podobo, potem naj vsaj zdaj izpelje računico, ki jo ves čas triletne gradnje ni imela: določi upravitelja menda enega največjih in najlepših športnih objektov v Sloveniji."

Kot najbolj smiselna varianta se je občinski upravi pokazalo osnovanje novega javnega zavoda, ki bi prevzel v upravljanje vse športne površine v Ribnici, upravo rešil bremena vodenja in poskušal s premišljenim delom povrniti vsaj majhen del vloženi sredstev v gradnjo novega ribniškega športnega rekreacijskega kompleksa.

Kulturne drobtinice

Izdana kronika župnije

9

"Mislim, da bo šel Maks Ipavec težko iz Ribnice, na katero je zelo navezan. Tu so prisotni vernost, pa tradicija... Mislim tudi, da se je čudovito ujel z Ribničani! Gorenjska marljivost in ribniška podjetnost, se mi zdi, je čudovita kombinacija! Gotovo se bo tudi Maks zapisal v srca in zgodovino Ribnice, saj je našel tu dobre ljudi, pa plodno zemljo in plodna tla, kjer lahko ne samo župnikuje, ampak daje Ribnici tudi pisano besedo, ker ima velik čut za kulturo ter se hkrati trudi obnoviti sakralno dediščino."

(Jože Pavlič, bratranec ribniškega župnika ter član Suverenega Malteškega viteškega reda)

Pogovor: Miloš Petelin

Kovačija v Gorenji vasi

Zabavne strani na strani 22

Bralci pišejo

Pogovor iz šolskih klopi

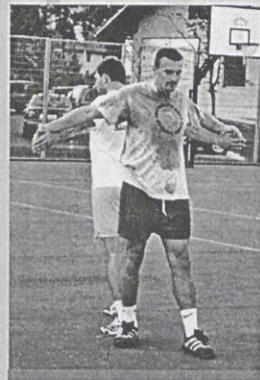
Tadej Mate, gasilec

Športni utrinki

Ribnica še močnejša v rokometu

Triatlonci ponovno odlični!

II 5883 10
25
02004/340 28

Rokometna ekipa ima Šerbeca!

REŠETO

Občinsko glasilo REŠETO izdaja Občina Ribnica.

Uredniški odbor:

Alenka Pahulje - **odgovorna urednica**

Metka Tramte - članica

Zdenka Mihelič - članica

Programski svet: Jože Tanko, Darja But,

Janez Debeljak, Vesna Horžan,

Benjamin Henigman, Majda Vrh, Pavel Hočevar

Lektorica: Tanja Debeljak

Trženje oglasnega prostora:

Marko Modrej, GSM: 041-536-889

Tisk in prelom strani:

KVM Grafika, Ribnica.

Naklada: 3.200 izvodov

Naslov:

Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica

Tel.: 8369 765/8372 023

E-pošta: reseto.ribnica@siol.net

FAKS: 8361 091, 8369 765

Izid naslednje številke:

29. september 2003

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.

V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridržujemo pravico do avtorskega honorarja. Pridržujemo si pravico do nenapovedanega obiska tiskarskega škrata v našem glasilu.

Gradivo za naslednjo številko oddajte do 12. septembra 2003

Rešeto najdete tudi v elektronski obliki na spletni strani www.ribnica.si

Članki v časopisu niso uradno mnenje Občine Ribnica.

Fotografija na naslovnici: Novo barvno okno v župnijski cerkvi
Foto Marko Burger

130 LET, SLOVESEN PRAZNIK ZA RIBNIŠKO ŽUPNIJO

"Današnji dan ni samo dan spomina ob 130 - letnici posvetitve ribniške župnijske cerkve, ampak je predvsem dan upanja, dan vere. Za nas, ribniške župljane, je ta dan potrditev naše vere," je v pozdravnem nagovoru za županom dejal ribniški faran.

Slovesna prva nedelja v avgustu je bila res nekaj posebnega in veselega za Ribnico: imeli smo farno žegnanje, blagoslovljeno je bilo novo barvno okno v župnijski cerkvi sv. Štefana, ki je praznovala tudi 130 let posvetitve, prav tako pa je ta dan sovpadal z izidom knjige Kronika župnije Ribnica 1987 - 2003 avtorja Maks Ipavec, ki ravno toliko časa tudi že župnikuje v Ribnici.

V kroniki, debeli kar 300 strani, so zapisani bistveni dogodki, ki so zaznamovali ribniško župnijo in ji dali pečat tudi za prihodnost. Da bo ta 3. avgust vesel in poseben dan za Ribnico, je naznanjal že prihod ljubljanskega nadškofa dr. Franca Rodeta. Z domačimi duhovniki, župnikom Maksom Ipavcem in novim kaplanom Andrejem Ojstrežem, ribniškim županom Alojzom Marnom, soustvarjalci in dobrotniki novega barvnega okna ter izida kronike, ki so se peljali od upravne enote do cerkve v treh zapravljivčih in z ribniško zastavo na čelu. Slovesno bogoslužje, ki so ga, poleg nadškofa dr. Rodeta, sodarovali sedanji in nekdanji ribniški duhovniki, je bilo stekano in prepleteno z vsemi temi dogodki ribniške župnije. Čutiti je bilo, kako pomembna je zgodovina, kako je prav, da se tega zavedamo tudi danes, ko polagamo temelje tudi za jutri, ne samo materialne, ampak predvsem duhovne. *"...Vsak se mora ponovno odločiti, in ne se samo sklicevati na vero prednikov, za to vero, kot nam jo je naročil papež Janez Pavel II. ob svojem 1. prihodu v Slovenijo. Oživiti moramo našo katoliško zavest, tu gre za nekaj bistvenega, kar so hoteli izbrisati že neštetokrat, a vemo, da se tega ne da. Naj se katoliška zavest okrepi, razjasni! Imejmo pogum biti drugačni. Ne bodimo v čredi, ki skupaj bleja, ampak dvignimo svoj glas. Izkažimo neskončno veselje, ponos in zanos, da smo člani Cerkve, ki je božje ljudstvo zbrano v Svetem Duhu..."* je z zanosom povedal dr. Rode v pridigi. Ob tem pa se je spomnil in opozoril tudi na zglede trdne vere iz preteklosti, kot so bili skladatelj Jakob Petelin Gallus, pa največji slovenski jezikoslovec p. Stanislav Škrabec, ki je za slovenski jezik naredil največ. Ni pozabil niti na bližnje zglede v podobi učiteljice Ivanke Škrabec, ki po nadškofovih besedah predstavlja simbol najčistejše materinske ljubezni.

Škrabčeva je bila namreč okrutno umorjena junija 1942, pod srcem pa je še nosila dete. Tik pred mučeniško smrtjo je napisala tudi pretresljivo pismo svojemu nerojenemu detetu (pismo je med nedeljsko sv. mašo prebral tudi dr. Rode).

Drugi velik zgled prinaša po nadškofovih besedah povojni župnik Stanko Erzar. Župniku Erzarju, ki je l. 1939 pel novo mašo in kot 26-letnik postal novomašnik v Stari Cerkvi, bil nato pregnan zaradi vere v Italijo, od koder se je vrnil v Ribnico, se moramo zahvaliti, da ta cerkev stoji še danes. Kajti med vojno je bila cerkev uničena in v povojnem času se je župnik skupaj z domačini zavzel za obnovo, kar pa ni bilo povšeči državnim organom. Župnika so oblasti obsodile na prisilno delo, ob poskusu pobega čez mejo pa je bil junija 1951 ustreljen. *"...To so zgledi, ki naj vašo zavest okrepijo. Ta naj se izraža kot skrb za medsebojne odnose, naj bodo med vami ljubezen, obzirnost, medsebojna pomoč in zavest solidarnosti, vsi*

Nadškof v pogovoru z najstarejšima prebivalkama Hrovače

smo namreč bratje in sestre v enem duhu. Zavest naj se krepi tudi v skrbi za zdrave, močne in trdne družine, ki so temelj vsakega naroda, pa v skrbi za podajanje vrednot in vere mladini, ki pa naj bo predvsem na strani staršev, in šele nato duhovnika, saj so starši prvi in najpomembnejši zgled," je dejal dr. Rode o skrbi za prihodnost. Gotovo sta bila ta svetla zglede v podobah Ivanke Škrabec in župnika Erzarja tako močna, da sta njuna lika skupaj z nadškofom Antonom Vovkom tudi upodobljena na novem barvnem oknu pri stranskem (Marijinem) oltarju.

Ribniška župnijska cerkev, katere zavetnik je sv. Štefan I., papež in mučenik (zajet med sv. mašo, obglavljen pa 2. avgusta 257, za časa okrutnega vladanja rimskega cesarja Valerijana), je bila posvečena 13. 7. 1873, posvetil pa jo je ljubljanski škof Jernej Vidmar. "Cerkev, ki so jo dejansko gradili naši, vaši predniki, je izraz vere in ljubezni do katoliške vere," je o župnijski cerkvi dejal dr. Rode. Ribniški predniki so ob raznih tegobah, preizkušnjah in bridkosti izbrali papeža Štefana za zavetnika cerkve s tem namenom, da nam bo priprošnjik pri Bogu in da bomo vseh okoliščinah ostali zvesti in stanoviti kristjani.

Tomaž Perko, snovalec barvnih oken

Vitražno okno je zasnoval akademski slikar Tomaž Perko, nadškof pa ga je med mašo, po izpovedi vere, tudi blagoslovil.

Po maši so se gostje v sprevodu popeljali v Hrovačo, kjer so jim pripravili sprejem na vasi. Nagovoril jih je Ivan Prelesnik, predsednik VED Hrovača, domače pevke, ki so zbrale prav v ta namen, pa so doživeto zapele dve pesmi. Nato so goste povabili še na Škrabčevo domačijo, kjer so jih popeljali skozi vse prostore. Polona Lovšin jim je skupaj z Janezom Škrabcem predstavila poslopja, izdelke, pa tudi pomen, namembnost in filozofijo letih. Nadškof je šel pozdravit tudi najstarejši Hrovačanki (90 in 88 let), in ju še posebej prosil, naj molita za vse nas. Nadškof je bil skupaj s svojim tajnikom, pa župnikom Maksom Ipavcem, novim kaplanom Andrejem, patrom Nikom Žvokljem, županom Marnom ter gostiteljema Stanetom in Janezom Škrabcem na kosilu v 'hiši', na Škrabčevem domu. Popoldne so gostitelji popeljali goste še v Lipovec, k jelenom. Nadškof dr. Rode si je res vzela čas za ribniško župnijo in za ljudi. Z dobrim in sproščnim razpoloženjem pa je še dodatno prispeval k izredno lepemu dnevu in dogajanju ob slovesnem prazniku za ribniško župnijo.

Zdenka Mihelič
Foto Marko Burger

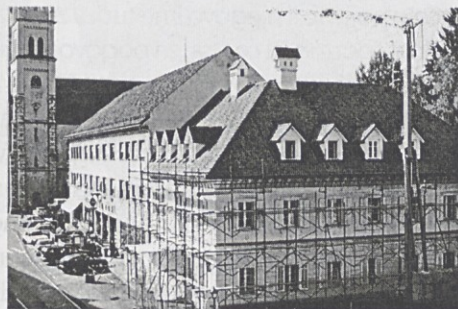
Športni center končan konec septembra,

3 tedne kasneje od prvotnega plana

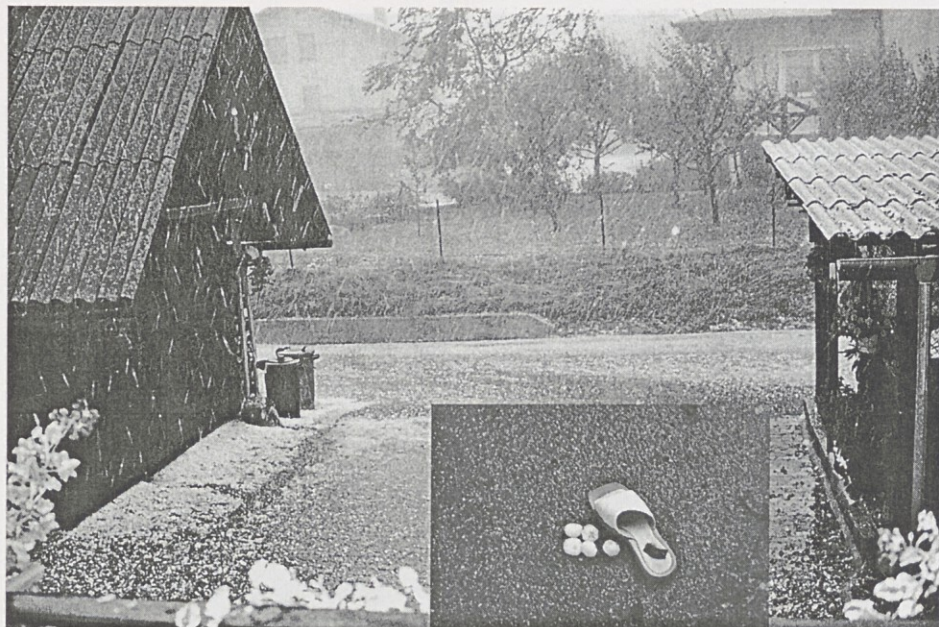
5. avgusta so začeli z obnovitvenimi deli kanalizacije na delu Trubarjeve ulice, Levstikovi in Vrtnarski ulici, kjer so imeli do sedaj mnogi stanovalci težave, ker jim je zalivalo kleti. Obnova, ki jo izvaja podjetje Komunalne gradnje Grosuplje, naj bi trajala 16 delovnih dni, toda gradbeniki so naleteli na trd, kamnit teren, in se je tako delo upočasnilo. Investicijo v višini 30 mio SIT bo občina krila iz takse za obremenjevanje vode, je dejal župan.

V teku je tudi najavljena državna investicija s sredstvi Saparda - gradnja vodovoda od Rakitnice do Grčaric - v dolžini 5 km. V naselju Rakitnica je zato treba paziti na robove ceste, medtem ko je gradbišče na poti v Grčarice semaforizirano. V obrtni coni Breg se prav tako ureja 250 metrov dolg odsek ceste s kanalizacijo, vodo in elektriko. Skupaj z obnovo športnega centra, ki bi morala biti končana konec avgusta, a se bo zaradi sprememb na željo uporabnikov zavlekla še za tri tedne. Obnavlja pa se tudi strešna kritina na Miklovi hiši, ki bo občino stala 6,3 mio SIT. Poseg je bil nujen, saj so deli strehi že letos ponovno poškodovali avtomobile na parkirišču.

To so nekako glavne investicije na območju občine. Milijardni športni center si bo moral zavoljo velikosti in cene projekta privoščiti tudi temu primerno slovesno odprtje, toda plan zanj še ni narejen. Trenutno je pripravljen le predlog občinske uprave, da se oblikuje kot javni zavod, je dejal župan, ki bo svetnike čakal na mizi na prvi jesenski seji. Stroški vzdrževanje tega objekta še niso znani, je dejal, "biti pa moramo optimistični, da bo objekt vsaj čez čas funkcioniral najbolje kot bo možno."

Kadar pada toča v velikosti oreha, premislite, ali je smiselno nezaščiten pokrivati avtomobile ter tvegati, da vas ta silovita moč udari po glavi in vam jo razbije..., ali pa je morda le bolje, da nemočno opazujete srd narave in točite solze za uničeno pločevino...

PRIZADELA NAS JE TOČA!

V manj kot mesecu dni po Ribniški dolini dvakrat klestila toča

Dolgo so Ribniško dolino gorati predeli varovali pred hudimi naravnimi ujmami, zdaj pa je tudi tu popustilo velikim svetovnim klimatskim spremembam, in tako nas je v manj kot v mesecu dni dvakrat prizadela toča. Zadnja, 19. avgusta, je bila sploh silovita, saj je trajala kar dvajset minut, ljudem južnega dela občine, kjer je tokrat klestila, pa so se te minute zdele kot večnost. Toča v velikosti oreha s premerom 5 cm je predvsem v naselju Humeč v Dolenji vasi in v Rakitnici poškodovala strešne kritine, PVC - roloje, razne steklene površine, vozila in uničila še tisto malo poljščin in vrtnin, ki so se uspele postaviti po prvi toči, 23. julija, in po dolgotrajni suši, ki nas pesti že od maja.

Tudi avgustovska toča je padala v pasovih kot julijska, povzročila pa je več škode. Bila je tako močna, da je uničevala celo betonsko strešno kritino. Škodo po toči je občina že prijavila na Urad RS za zaščito in reševanje ter dobila navodila za popis lete. Seveda gre le za tisti del, ki je prizadejal zemljo, medtem ko se bodo morali oškodovanci oz. zavarovalnici za povračilo škode na nepremičninah ali vozilih obrniti na zavarovalnice.

Na zemlji bo moč uveljavljati bore malo, saj je že za prvo točo z neurjem, ki je 23. julija prizadela mestno naselje in velik del ostale občine, občinska komisija na državo lahko prijavila le tisto, kar še ni uničila suša. Pomeni: če je oškodovanec do 31. julija prijavil, da mu je suša uničila 60% določene poljske kulture, je škodo po toči lahko prijavil le še na preostalih 40% zdravega dela. Posledice prve toče je tako na skupno 287 hektarjih površine prijavilo 30 oškodovancev, največjo stopnjo poškodovanosti pa so utrpeli na krompirju in vrtninah. Posledice druge toče lahko občina prijavi do 3. septembra.

SUŠA POVZROČILA ZA 90 MILIJONOV SIT ŠKODE

Ker gre po starem reku 'hudič vedno srat na veliki kup', je Ribnica letos v istem košu s preostalimi pokrajinami in njena zemlja trpi največjo sušo v zadnjih letih. Precej hudo naj bi bilo pri 255 oškodovancih, ki so škodo prijavili na skupaj 2341 ha površine, so pa pretežno v Slemenih in na Velikih Poljanah ter tudi v Sušju, Brežah, Jurjevici... Najmanj prijav na občinsko komisijo je prišlo z južnega dela občine, ki je kasneje utrpel hude posledice toče.

Ocena oškodovanosti po suši sega vse tja do 90 milijonov tolarjev, je povedala Darja But, vodja oddelka za gospodarstvo in kmetijstvo, in po višini presega prejšnja leta, je dodala.

Do 31. julija je po navodilih Uprave RS za zaščito in reševanje prijavila le polletno škodo po suši, a suša še kar traja, tako da bo realna

ocena možna šele po njenem koncu. Krepko je poškodovan tudi gozd, vendar ni zajet v to oceno, saj ga bo država posebej ovrednotila. Sicer pa jo je v Ribniški dolini najslabše odnesla mrva, ki s 1785 ha prednjači v celotni prijavljeni škodi. Občinska komisija je glede na ekstenzivnost pridelave Ribnico med tremi možnimi donosi (1, 2, 3) umestila k 2., ki pomeni srednje intenzivno kmetijsko področje, je povedala Butova. Na travinjah je bila stopnja poškodovanosti okrog 60%, ostale kulture pa so jo odnesle s polovično škodo, koruza še z najmanjšo, 40-odstotno.

A. Pahulje

Foto AP in Zalka Gorše

Darja But

Takole se govori:

"Če je občina že šla v milijardo investicijo obnove športnega centra, ki bo septembra dobil povsem drugo podobo, potem naj vsaj zdaj izpelje računico, ki jo ves čas triletne gradnje ni imela: določi upravitelja menda enega največjih in najlepših športnih objektov v Sloveniji."

Kot najbolj smiselna varianta se je občinski upravi pokazalo osnovanje novega javnega zavoda, ki bi prevzel v upravljanje vse športne površine v Ribnici, upravo rešil bremena vodenja in poskušal s preiščanim delom povrniti vsaj majhen del vloženi sredstev v gradnjo novega ribniškega športnega rekreacijskega kompleksa. Zdaj bo morala zamisel skozi rešeto občinskih svetnikov. Na njihovi mizi se bo za prvo obravnavo pojavila na prvi seji v drugem delu leta, predvidoma septembra.

Miloš Petelin, šestindvajsetletni absolvent Fakultete za šport in trener plavanja, je v napetem pričakovanju, saj je pri pripravi predloga intenzivno sodeloval s svojimi strokovnimi napotki. S športom se ukvarja od malih nog; se preizkušal v rokometu, gorskem kolesarjenju, že vrsto let pa je njegova preokupacija triatlon, v katerem dosega vidne uspehe. Ko mi je dejal, da si je kot temo za diplomsko nalogo najprej izbral zasvojenost s športom, je dal tudi vedeti, da je tudi sam precej vpleten v šport in je le-ta prežl njegov celotni življenjski ritem. Organizacijske naloge v ribniškem športu prevzema zadnjih šest let.

Od lanskega februarja je sekretar športne zveze, medtem ko je bil poprej tri leta njen zunanji strokovni sodelavec. V letu 2003/04 predseduje občinski komisiji za šport, kot dober strokovni potencial pa ga je zaznala tudi Triatlonska zveza Slovenije, ki ga je izbrala za predsednika svojega strokovnega sveta.

V ribniških športnih in političnih kuloarjih se je že začelo pojavljati njegovo ime tudi v zvezi z upravljanjem športnega centra, za pogovor pa je Miloš Petelin zanimiv tudi zato, ker njegovo razmišljanje seže dlje od kvazi družbenega drobnjakarstva. Mladost ga navdaja z obilico energije in svežine, s pridobljenim športnim znanjem nadgrajuje ribniško športno sceno, pripravljenost pomagati in delati za javno dobro pa ga uvršča tja, kjer se giblje le malo posameznikov. Zastopa tudi prepričanje, da se Ribnici zavoljo svoje majhnosti in posledično s tem vsakršne nepomembnosti ni treba bati velikih projektov, kot je bila izgradnja športnega centra.

Namreč: Zakaj bi se vendar Ribnica morala zadovoljiti le z drobtinicami in ne seči včasih tudi tja, kjer domujejo visokoleteči cilji, ki žrejo veliko denarja, a na koncu prinesejo nekaj, kar nas bo morda nekoč, če bomo znali vpreči moči v modro vodenje, navdajalo tudi s ponosom?

Pogovor:

MILOŠ PETELIN

Športni center kot javni zavod?

Zdi se mi, da za razliko od mnogih družbenih veljakov niti najmanj ne dvomite, da športni center lahko v Ribnico vnese neko novo, sodobno komponento in s pametno politiko upravljanja tudi dovolj dostojno živi. Kaj vas je utrdilo v takem prepričanju?

Ne nazadnje ravno upravljanje Športne zveze, s katerim se ubadam leto in pol. Potem ko sem z vsemi uporabniki dvorane TVD Partizana sklenil in uredil najemne pogodbe, se je začel v proračunsko blagajno stekati tudi denar. Obnašati se je treba kot dober gospodar, ker se to dolgoročno vedno obrestuje. Na tak način bi se lahko povrnili določeni del sredstev tudi v športnem centru kot javnem zavodu, čeprav tako profitabilen, kot je npr. lekarna, pač nikoli ne bo mogel biti. Bi bil, če bi storitve v njem plačevali šola in klubi kot njegovi največji uporabniki, toda to bi bilo le prelaganje proračunskega denarja iz enega v drug žep. Prepričan pa sem, da bi s primerno mero angažiranosti zaposleni v Centru lastno plačo lahko zaslužili...

Se tudi sami vidite med zaposlenimi?

Navsezadnje ste kot strokovni sodelavec aktivno sodelovali že pri pripravi osnutka predloga o športnem centru kot javnem zavodu.

To zna biti pred samim odločanjem o predlogu dokaj zoprno vprašanje, ker bi kdo pričakoval, da sem se angažiral ravno zaradi upanja na zaposlitev. Če bodo sprejeli to obliko in me v zavod celo povabili, ponudbe gotovo ne bom zavrnil, ker nikoli ne rečem ne in sem se pripravljen tudi več kot 100-odstotno vključiti. Svoje znanje že dve leti dajem tudi Športni zvezi, kjer zanj nisem dobil niti tolarja, vendar sem sprejel delo, ker sem Zvezo v njenih najbolj kritičnih trenutkih, ki so se pojavili po ukinitvi sofinanciranja občine, hotel ohraniti pri življenju. Veseli me sicer še marsikaj drugega kot le organizacija športnih dejavnosti, predvsem trenerstvo in delo z mladimi, toda prav tako se mi zdi izjemno pomembno, da svoje pridobljeno znanje in trenutno še veliko delavno zagnanost vračam okolju, od koder izviram. Idej imam več kot preveč in pridejo same po sebi, če gledaš z očmi in razmišljaš z glavo.

Zamislili o tem, kdo bo prevzel športni center in kako naj bi se živel, pa ves čas gradnje ni bilo, vsaj niso bile izrečene javno. Predlog o ustanovitvi javnega zavoda bo zato gotovo naletel na močan odziv. Vam je že prišla na uho kakšna reakcija politične srenje, ki bo odločala o tem?

Mnenja se bodo gotovo kresala, prevladujoči argument proti, ki sem ga do sedaj slišal, pa je, da bo zavod le dodaten proračunski porabnik. Zdi se mi, da se malokdo vpraša, kaj bo z objektom čez nekaj let, oz. da se je bore malo premočrtno razmišljalo o njegovi prihodnosti, ko se je odločalo o začetku obnove. Milijardo investicijo bomo zapravili v 10 letih, če je ne bomo znali smotno upravljati in vzdrževati. To je šele vprašljivo početje!

Druga oblika kot javni zavod ni bila smiselna?

Občina s športnim centrom ne more upravljati, ker je neprofitna organizacija, zato je najbolje, da se ga ustanovi kot samostojni javni zavod, vendar v neki pametni obliki. Svet zavoda naj ne bi sestavljali samo politični funkcionarji, marveč ljudje, ki so v neposrednem stiku s športom. Tako se interesi ne bi preokrenili takoj, ko bi se zamenjala občinska oblast. Oblika mešanega zavoda pa bi bila še primernejša, saj bi bila, recimo, sossustaviteljica tudi Športna zveza, ki ima sedaj v lasti cel kup opreme. Ta bi se lahko prenesla na novo ustanovljeni zavod, ki bi lahko takoj začel delovati, saj ne bi potreboval niti zagonskih sredstev za delo.

Športne zveze Vi torej ne bi ukiniti, četudi bi bil javni zavod tisti, ki bi imel v upravljanju vse ribniške športne površine in četudi ima že zdaj zgolj simbolično povezovalno vlogo med društvi?

Športna zveza resda nima lastnih prihodkov, je pa zato dobrodošla, ker povezuje okrog 30 društev in klubov ter jim nudi svetovanje. Svojo moč je izgubila pred slabima dvema letoma, ko ji je občina zaradi znanih sporov odtgnila sofinanciranje, ji odvzela upravljanje z objekti in s tem pravico do trženja le-teh. Kot taki tudi nihče ne bo pripravljen dati v upravljanje ŠC, saj ne bi mogla vplivati na njegovo delovanje. Pa tudi kadra bi imela premalo.

Koliko ljudi pa je sploh predvidenih za delo v zavodu in ali Ribnica razpolaga z dovolj kakovostnega domačega kadra?

Glede na velikost športno rekreacijskega kompleksa, ki bi poleg dvorane zajemal tudi dva mestna stadiona ter igrišča, ki so bila v bližnjih vaseh zgrajena v zadnjih 4 letih, bi moral imeti zavod zaposlenega direktorja, vsaj dva strokovna delavca, dva hišnika in okrog 6 snažilk. Domačega strokovnega kadra imamo tu dovolj, saj imamo trenutno kar tri študente Fakultete za šport in se od njih pričakuje, da bodo delali vsaj kot zunanji strokovni sodelavci na področju športa. Odločitev o namestitvi kadra bo seveda v rokah občinske politike, vsekakor pa bi bilo tudi politično modro, da se o načinu upravljanja in vodstvenem kadru odločijo čimprej, saj bo objekt, kljub tritedenski zamudi, dokončan že meseca oktobra.

Mestna stadiona bosta tudi dodaten zalogaj, saj sta oba v slabem stanju. Tisti na Mlaki je postal čisti travnik, oni v Kasarni pa je napol propadel... Drži, toda za oba obstajajo dokaj enostavne in cenovno ugodne rešitve. Bloudkov stadion na Mlaki je pravzaprav kulturni spomenik, ima pa boljše nogometno podlago (in naravno) kot stadion atletskega tipa v Kasarni ter zelo dobro narejeno drenažo, tako da z njim ne bi bilo večjega opravka. Dobre preнове pa bo potreben stadion

Miloš Petelin si je za diplomsko nalogo izbral temo: Od kovačnice do tovarne telovadnega orodja JOR (Jakob Oražem, Ribnica), ki naj bi jo dokončal oktobra letos. Predstavil jo bo tudi širši ribniški javnosti, saj tega področja ni raziskal še nihče, zato se nad raziskovalno nalogo navdušuje tudi Fakulteta za šport, ki bo na področju zgodovine športa dobila novo arhivsko delo. Ribničani se še ne zavedamo, kakšnega kova je bil Jakob Oražem, ki izvira iz Oražmove vile (stara glasbena šola). Na njegovih telovadnih orodjih je tekmovala športna elita na olimpijskih igrah v Berlinu leta 1938! Orodja so izdelovali na stari Žičnici, kjer z Opekarške ulice še lahko vidimo zbledeli napis Planica sport. Zaposloval je 70 ljudi in bil zelo naprednega mišljenja. Med drugim je bil v Ribnici med pobudniki za ustanovitev Sokola. V novozgrajeni športni dvorani namerava Miloš zbrane predmete (krogi, bradla, konj, koza) tudi razstaviti in jih opremiti s podnapisi. Upa tudi, da se bo našel še kdo, ki je JOR-ove predmete kupil in jih hrani doma (diski, smučiči), da bi jih daroval za razstavo. Pri Jakobovi vnukinji mu je uspelo najti celo originalne načrte za orodja iz leta 1920 in zanje se je takoj ogrel Muzej športa v Ljubljani.

saj bi vse površine lahko oddajal v najem.

Daleč najvrednejša pa naj bi bila dvorana in športni center z obilico površin, ki jih bo treba napolniti z vsebino. Dokaj zahtevna naloga, pravijo skeptiki. Kaj naj bi športni center nudil uporabnikom in ali jih bo moč pritegniti dovolj, da bo objekt deloval s polno močjo?

Res gre za velik objekt, toda menim, da je to bolje, kot da so na raznih lokacijah nameščene manjše dvorane, saj se tako lahko vsa dejavnost skoncentrira na enem mestu. Nižji so stroški, lažja dostopnost in tudi ponudba vsebin je bogatejša. Prazne dvorane se nam verjetno ni bati, saj vrtec nima notranjih prostorov z igrali in celo osnovna šola, ki ima otroke v rokah v času njihovih zlatih let motorike, do sedaj za telovadbo ni imela drugega kot TVD Partizan. Hvala bogu, da so šli lahko vsaj kdaj pa kdaj v bazen! Ob dopoldnevih bo tako dvorana v celoti zasedena z rednimi šolskimi dejavnostmi, medtem ko bo treba popoldneve napolniti z drugimi oblikami in vsebinami. Precej ur bo za vadbo kot že do zdaj verjetno zakupil roketni klub. Bazeni bo bolj urejeni, saj bodo zdaj tudi tuši in garderobne omarice, medtem ko so bili startni bloki kupljeni že lani. Na voljo bo fitnes, ki bo bržkone pritegnil precej interesentov. Skratka, istočasno bo treba in bo moč tržiti 7 vadbenih površin: 2 mali dvorani, 3 površine v veliki dvorani, bazen in fitnes. Odrasli se že sedaj veliko rekreirajo na kolesarjenjih in sprehodih, tako da bi bilo premalo ponuditi jim samo še en dodaten prostor. Ponuditi jim je treba vsebine, programe in možnost redne vadbe, za kar bo treba izobraziti kader.

v Kasarni in spremljajoče športne površine. Nujno bo potreboval hišnika, ki bo skrbel za redna vzdrževalna dela. Problematične mladine, ki je zdaj zavzela športne površine, pa se bomo znebili že s preprostim posegom: drevje okoli bo treba porezati na višino človeka, tako da jim ne bo več nudilo skrivališča. Prepoditi pa jih moramo od tam, saj nas npr. triatlonce na sobotnih treningih vsakič čaka kakšno novo presenečenje; od razbitih stekel, cigaretnih ogorkov in še vse kaj drugega, razbitih hišk, golov... Pod zaraslo travo se v Kasarni skrivajo tudi proga za tek čez ovire, prostor za metanje krogle in kopja ter skoka s palico, le popraviti jih bo treba. Površine pa so tako velike, da bi lahko napravili tudi kakšno teniško igrišče. Vse navedeno pa bi sestavljalo imenitno športno ponudbo, ki bi jo zavod lahko dobro tržil,

Slišati je, da bo Kočevje gradilo svoj bazen in da bo Ribnica tako še ob najbolj številčne uporabnike. Se bojite morebitnega izpada?

Kočevci so res po številu najbolj zapolnjevali ure v bazenu, in razumljivo je, da si ne bodo povzročali stroškov s prevozom v Ribnico, če in ko bo njihov bazen zgrajen. Nesmiselno je, da se okrog tega dejstva dviga prah. Kaj naj zavoljo tega Ribničani zapremo svoj bazen in se vozimo v Kočevje? Se bo pač treba znajti drugače. Bazeni bo še nekaj časa edini tod naokoli in k nam se vozijo iz Velikih Lašč, Nove vasi, Cerknice, Loža, z Rakeka, iz Kočevja ter Fare. Letos bomo poskušali pridobiti še plavalce iz Dobrepolja. Pomembno je, da Ribnica ostane cenovno konkurenčna, še lažje pa bi pridobila uporabnike

z ostalih koncev Slovenije, če bi nudila 'all inclusive' ponudbo, ki bi zajemala tudi možnost prenočišča. Letos nas je reševala Jasnica, saj so se gostje iz ljubljanskega plavalnega kluba zadovoljili s tem, da so se dnevno prevažali in bili celo zelo zadovoljni. Pravzaprav lahko že iz obstoječega sestavimo celovito ponudbo: smučanje v Sodražici, rekreacija v Ribnici, spanje na Jasnici.

Pomanjkanje prenočitvenih kapacitet nas uvršča med tranzitna mesta, toda majhno število gostov ni le posledica tega dejstva. Krivo je to, da imamo gostom bore malo ponuditi in jih ne uspemo zadržati. Vaši predlogi pa nakazujejo, da bi Ribnica lahko šla tudi v smeri športnega turizma.

Po mojem lahko tu prosperira ravno športni turizem. Ribnica se bo seveda morala prebuditi s celotno infrastrukturo, ki bi razvoj le-tega omogočila, med drugim zagotoviti prenočitvene kapacitete. S tovrstnim turizmom bi zagotovili dobro prihodnost tudi Športnemu centru, saj bi lahko pripeljali v Ribnico tudi tekme mednarodnega ranga, kar bi znatno dvignilo ugled in veljavo objektu. Športno ponudbo bi lahko z dokaj enostavnimi rešitvami popestrili z ureditvijo kolesarskih prog. Namestiti bi bilo le treba oznake ter izdati vodnik, ki bi kolesarje usmerjal po poteh in Ribniški dolini ter jih napotil k turistično privlačnim točkam. Seveda pa je treba usposobiti že obstoječe športne površine, o katerih sem govoril, in s tem bi se razvila vrsta kolektivnih športov: atletika, gimnastika, nogomet, košarka, odbojka, kegljanje... Zato bi bilo dobro, da bi se v občolske športne dejavnosti vključili tudi športni pedagogi, da ne bi vse slonelo le na nekaj dihovih in prostovoljcih, ki so premalo športno usposobljeni, prisiljeni pa so prevzemati odgovornost za razvoj ribniškega športa. Pri nas je bil desetletja pomemben le rokomet in šele sedaj se prebujajo tudi vse ostale panoge in zavod bi lahko ljudi, ki so pripravljeni delati, spodbudil k temu, da bi se izobrazili tudi na področju športnega menedžmenta. Za svoje delo pa bi morali dobivati tudi plačilo, kajti zastojkarskega dela je bilo v športu odločno preveč.

Kaj pa športna kultura Ribničanov?

Na katerem nivoju se gibljemo?

Športna kultura starejših je na dokaj nizkem nivoju, prednjačijo le mladi. Se pa narod vse bolj osvešča in zaveda, da preveč sedi, zato hoče razbiti to pasivnost z aktivnim preživljanjem prostega časa. Današnje službe niti ne dopuščajo nekdanjega popoldanskega 'fušanja' še doma, ampak si ljudje želijo počitka ali rekreacije, zato se bo tudi športna zavest dvigovala.

...čeprav zdaj mnogo Ribničanov pravi, da se Športni center gradi le za peščico posameznikov, ki se hočejo forsirati v športnih dejavnostih...

Ravno take se bo najlažje prepričalo z raznovrstno ponudbo programov, vsesplošno dostopnostjo in ugodno ceno. Sicer pa smo Ribničani kar znani po tem, da godrnjamo, če neke stvari ni, če pa je, jo pa ignoriramo. Prepričan pa sem, da ne bo Ribničana, ki ne bi s ponosom odpeljal svojega gosta na ogled novozgrajene dvorane, pa čeprav zdaj morda benti nad to milijardno investicijo...

Pogovarjala sem se in fotografirala
Alenka Pahulje

MESTNO NASELJE BO DOBIL BENCINSKI SERVIS

Najbližje ulice Melesu, kjer se gradi nov bencinski servis, bodo dobile novega soseda, Petrol pa konkurenta na trgu

MOL Slovenija, ki gradi bencinski servis na križišču pri Melesu v Ribnici, dogradil pa ga je tudi

že v Kočevju, je vzbudil precej zanimanja pri najbližjih stanovalcih. Čeprav gre po prostorskem planu za industrijsko cono, si večina le ni želela tik pred svojim oknom gledati bencinskega servisa. Ko je bil govor o tem, da bi se črpalka gradila malo višje, na začasnem in občasnem avtoobvozem postajališču pri Inlesu, je bil protest stanovalcev prevelik, pa tudi Geodetski zavod naj bi imel zadržke. Zdaj se je investicija istega pomena preselila le nekaj metrov nižje, toda očitno se po

mnenju institucij, ki dajejo dovoljenja, škodljivih vplivov na okolje ni bati, saj je MOL Slovenija, ki ima svoj sedež v Lendavi, v tednu okrog 16. avgusta že začel z gradnjo servisa. Ta naj bi imel tudi bife, trgovino in pralnico, pa tudi dlje naj bi bil odprt kot bližnji servisi, če sodimo po tabli na kočevski enoti, kjer piše od 5. do 23. ure.

Zgrajen naj bi bil v treh mesecih, je vedel povedati ribniški župan, ki je pojasnil, da občina nima nikakršnih razlogov zavirati investicije. "Bencinski servisi so v mnogih mestih sredi stanovanjskega naselja in je to običajna praksa, tako da je Občina v tem primeru investitorju zaračunala le komunalni prispevek, ki ga je moral plačati še pred izdajo gradbenega dovoljenja. Sicer pa Občina ni bila lastnik zemljišča."

Marsikateri Ribničan pa je ob tej novogradnji pripomnil, da je razvoj Ribnice le zajadril malo preveč na stranpot. Najprej milijarda za športni center, vse druge investicije na ta račun stojijo, potem pa pred nos dobimo še bencinski servis, so prvi komentarji.

A. Pahulje

KASARNA ŠE VEDNO V LASTI VOJSKE. IN PROPADA.

Tako vneto smo čakali pred dvema letoma, da se bodo obljube ministrstva za obrambo, da bo lokalnemu okolju čimprej omogočila odkup površin, izpolnile, a dočakali le vztrajno propadanje objektov.

Potem ko je bil pred dvema letoma odprt glavni vhod v Kasarno in jo je slovenska vojska dokončno zapustila, je lokalna oblast lahko tudi upala, da bo razprodaja Kasarne čimprej, vendar sedem hektarjev površine še vedno čaka na odkup.

Ministrstvo za obrambo menda čaka ugoden trenutek, ko naj bi dalo v prodajo center Ideal pa tudi Kasarno, za katero se menda zanima že kar nekaj interesentov, je znano županu.

Površine, desno od vhoda v Kasarno, ki zajemajo tudi stadion in ostala športna igrišča, ne bodo predmet prodaje, Občina pa upa, da se bo z ministrstvom možno dogovoriti za nek kompromis, ki bi jo finančno čim manj stal. Vprašanje je tudi, če bo del, ki je bil prej namenjen športu, obnovila v isti namen, je dejal župan, saj je bilo že do zdaj veliko denarja vložnega v to panogo. Površine bi bile primerne tudi za morebitno srednjo šolo, je dejal.

Tekst in foto **A. Pahulje**

KRONIKA RIBNIŠKE ŽUPNIJE

ZADNJIH 16 LET

Obdobje, prežeto z velikimi premiki; od ustanovitve države do papeževih obiskov in obnove Plečnikov zvonikov, novih zvonov ter barvnih oken

Dobrih 300 strani obsegajoča Kronika župnije Ribnica med leti 1987 in 2003 presenetli bralca že s svojo zunanjo mogočno podobo, kjer na modri platnici k branju preseka življenja župnije zadnjih 16 let vabi slika akademskega slikarja Tomaža Perka. Župnik Maks Ipavec je pohitel z uresničitvijo želje, da bi ob praznovanju 130-letnice posvetitve ribniške cerkve, 3. avgusta, predstavil še knjižno delo. Zamisel se je porodila sicer že pred dvema letoma, toda zadnje pol leta se je obsežni kroniki tudi intenzivno posvetil in marsikatera noč je bila za pisanje celo prekratka, pravi.

Ste bili prisiljeni veliko selekcionirati gradivo, saj je še zdaj kronika ena najboljšejših knjig o delu ribniške preteklosti? Še pred izdajo ste namreč rekli, da se boste morali znati v množici zapisov in fotografskega materiala.

Precej sem se moral omejiti, saj ne finačno ne tehnično nikakor ne bi mogel spraviti na plano svoje prvotne ideje, da preteklost zabeležim na 1000 straneh. Hranim kar 800 fotografij, ki bi bile zaradi svoje izpovednosti primerne za objavo, ker bi ilustrativno zelo dobro orisale dogajanje župnije. Tako sem moral ostati pri 400 fotografijah, ki sem jih s spremnimi zapisi ter besedilom postavil na 300 strani.

Ali ste kroniko načrtovali že ob prihodu v župnijo, da ste tako vneto beležili vsa dogajanja, ali pa je zamisel prišla ob pogledu na obilico vsega gradiva?

Nisem je načrtoval. Idejo o kroniki sem razvijal šele zadnji dve leti, ko sem uvidel, da se mi je nabralo že 20 albumov raznih fotografij in prav ta fotoarhiv je tisti, ki me je spodbudil k pisanju. Fotografije bi bile mrtev kapital, če jih ne bi znal uporabiti, tako pa so zdaj, skupaj z besedilom, traven zapis o preteklosti župnije, ki ga ima lahko vsaka ribniška družina, saj je knjiga izšla v nakladi 2500 izvodov.

Ste zadovoljni z njo, zdaj, ko jo imate pred seboj? Je to, kar ste si zamislili? Ali so jo župljani dobro sprejeli?

Vsekakor si nisem predstavljal, da bo vseeno tako

obširna. Zavedam se, da bi bila za njeno brezplačno izdajo potrebnih 5 do 6 let, le tako se vanjo ne bi prikrdle tehnične in vsebinske pomanjkljivosti. Nisem utegnil natančno pregledati teksta, tako da je nekaj napak, zmanjkalo pa mi je tudi časa, da bi pobrskal za fotografijami, s katerimi bi lahko opremil prav vsako besedilo. Reakcija ljudi pa je bila do zdaj vseeno pozitivna in se ne spotikajo toliko ob napake. Veseli so, da se ob pregledu kronike lahko sprehajajo tudi skozi svoja leta življenja in opazujejo fotografije, na katerih so oni sami ali kak drug poznan domačin. Ne gre za suhoparen kronološki zapis, marveč pogosto za razmišljanja o dogodkih, povezanih s sliko. Opiral sem se na besedila, objavljena v Sejalcu, Rešetu, Nedeljskem dnevniku in Družini, na ustna oznanila, svoj živi spomin in pričevanja ljudi. Vmes sem nanizal tudi pesmi, ki so meni tako ljube. V zadnji del kronike pa sem vključil tudi članke nekaterih Ribničanov in razdelek poimenoval Ribničani o svojem poslanstvu.

Ko ste se sprehajali po 16-letnem obdobju župnije, ste verjetno odkrivali razne vzporednice in lahko podaste sodbo o času, ki smo ga nedavno preželi. Bilo je burno, tudi po zgodovinski plati...

Gre za močan, živ čas naše zgodovine, saj so se v teh bornih nekaj letih dogodili izredni premiki nacionalnega in svetovnega pomena, kot se morda dotedaj niso v 100 letih.

Doživeli smo nastanek lastne države, dva papeževa obiska, proglasitev prvega Slovenca za blaženega, na lokalni ravni pa se župnija lahko ponaša z obnovljenimi Plečnikovimi zvoniki, novimi zvonovi in barvnimi okni ter obnovljenimi podružnicami. Zvonovi so sicer še vedno nekaterim kamen spotike in ministrstvo za okolje in prostor želi, da opravim meritve glede hrupa. Teh do sedaj nismo izvedli in jih tudi ne bomo. Raje grem v ječo, sem dejal tudi državnemu sekretarju. Ne gre zato, da bi se bal rezultatov, marveč zaradi slovenske zakonodaje, ki zvonjenje opredeljuje kot hrup, kar ni nikjer v Evropi. Melodija, ki jo ustvarjajo zvonovi, se nikakor ne more primerjati s hrupnim rohnenjem motorjev, ki drvijo po ribniškem trgu. Kljub vsemu smo zaradi najbližjih sosedov število zvonjenj omejili in veliki zvon, ki naj bi bil najbolj sporen, zvonil le ob nedeljah. Prav zanimivo pa je, da se ravno ateisti, bivši komunisti in liberalci najmanj protivijo glasnosti zvonjenja...

Barvno okno, blagoslovljeno ob farnem žegnanju, je vendarle le prvo izmed vseh osmih, ki naj bi jih zamenjali. Kdaj lahko pričakujemo, da bo skozi okna sijala drugačna svetloba? In koliko bo ta podvig stal župnijo?

Pomembno je, da bosta zamenjani vsaj glavni okni na obeh galerijah. Eno, ki upodablja Marijo, Kraljico mučencev, škofa Vovka, nekdanjega ribniškega župnika Stanka Erzarja in Ivanko Novak Škrabec, je že tu. Všeč mi je, ker je okno aktualizirano, saj je Škrabčeva domačinka, povrh vsega pa še prišteta med slovenske mučence.

Na nasprotni strani pa bo na barvnem oknu motiv Kristusovega vstajenja. Do božiča naj bi bilo narejeno še to okno, morda pa tudi še vseh šest, ki bodo predstavljala naše podružnice. Zamenjava vseh osmih oken bo župnijo stala okrog 20 mio SIT. Skupaj s knjigo, ki bo stala okrog 9 mio SIT, sta to letos za župnijo kar pomembno visoka stroška. K sreči mi je tiskar Andrej Ambrožič šel krepko na roko z ugodno ceno in je tako knjiga, ki bi drugače lahko stala 12.000 SIT, na prodaj le za 4.000 SIT. Upam pa tudi, da se bo poleg sponzorjev, ki so pripomogli k izdaji kronike, med njimi je daleč največ prispeval Janez Škrabec, našel še kdo, ki bo finančno podprl ta knjižni projekt. Morda tudi Občina, ki za zdaj, razlogi mi niso znani, ni prispevala še nič, čeprav se mi zdi, da ima delo širšo družbeno veljavo.

Nas čez čas morda čaka še drugi del kronike?

Za zdaj še ne vem, imam pa trden namen zbrati v knjigi vse svoje članke, objavljene v Družini, kjer sem bralcem, ki so me spraševali o življenjsko pomembnih temah, odgovarjal. Tudi to bi bila lahko knjiga s 300 stranmi, vendar njena izdaja še ni v celoti dogovorjena.

Torej imate dovolj dela, da ne boste ponovno razmišljali o odhodu iz ribniške župnije? Letos ste si precej prizadevali, da bi Vas premestili v kakšno drugo župnijo...

Problem je moja sladkorna bolezen in z njo povezane tegobe, zato si že ves čas prizadevam, da bi me premestili v kakšno manjšo župnijo, saj je ribniška dušnopastirsko in gospodarsko precej zahtevna. A vedno mi ponudijo le možnost dela v še kakšni večji župniji...Vsekakor iz ribniške župnije nimam razloga bežati, ker sem rad tu.

Čas mojega morebitnega odhoda je itak v Božjih rokah...

*Pogovarjala sem se **Alenka Pahulje**
Foto Marko Burger*

KOVAČIJA V GORENJI VASI VABI NA OGLED

Kovaštvo je bilo od srednjega veka do 60. let 20. stoletja pogosta obrtna panoga vsakega večjega kraja. Danes imamo zelo malo dobro ohranjenih kovačij. V neposredni okolici Ribnice so bile kovačije v Ortneku, Sodražici, Goriči vasi, Rakitnici in Gorenji vasi.

Muzej Miklova hiša želi v svojem programu proučiti nekaj obrti in dejavnosti, ki so sooblikovale podobo kraj. Ribniški človek je bil z etnološkega vidika obravnavan predvsem kot suhorobar in lončar, kar je prav gotova eden osnovnih načinov življenja. Vendar za obstoj teh dveh slojev in pa tudi za obstoj kmeta so ti sloji potrebovali še druge obrtnike kot so kovači, kolarji, krojači, čevljarji, vrvarji in drugi. Od teh je ohranjenega in proučenega zelo malo. Da bi mlajšim rodovom pričarali celotno dediščino, so vsa ta raziskovanja zelo pomembna.

Projekt preureditve kovačije

V svojem projektu je muzej že leta 2000 z odstopom kovaških predmetov iz kovačije z Gorenjske ceste lastnika Janeza Kluna in s finančno podporo Ministrstva za kulturo Republike Slovenije odkupilo kovaške predmete. Potrebno je bilo urediti vso dokumentacijo, ovrednotiti pomen kovačije, pridobiti informacije o kovačiji ter predmete ustrezno dokumentirati po vseh muzejskih standardih. Kar pomeni potrebno jim je bilo dati vhodno številko, jih fotografirati in

Družina Karola Kluna ob krstu dvojčkov Karla in Jaka Kluna. Za mizo sedita mojster Karol in žena Angela. Fotografirano leta 1927 pred lopo, kjer so okovali vozove.

inventarizirati. Tako je vsak predmet oštevilčen in vsebinsko obrazložen. Teh predmetov je približno

POVABILO NA ODPRTJE RAZSTAVE

Vse to in še več si lahko ogledate na otvoritvi razstave v petek, 29. avgusta 2003, ob 19. uri, v kovaški delavnici na Gorenjski cesti.

270.

Naslednji korak je bil preurediti kovačijo v stalno muzejsko razstavo, za kar je zopet potrebno več postopkov. Eden izmed njih je prav gotovo konzervatorski poseg, ki ga je opravil na vseh predmetih Aleks Batista s sodelavci. Prostor so pomagali urediti še mizar Andrej Šilc, pečar Igor Zajc in električar Henigman. Oblikovno je zasnovo prostora in vsebine pripravila Mateja Goršič, celoten projekt s vsebino pa je vodil Muzej Miklova hiša.

Naš nadaljni načrt je urediti še lopo, ki je služila za okovanje voz in izdati katalog celotnega kovaškega dela.

Pri Kovačevih v Gorenji vasi je prvič udarilo kladivo iz rok Jakoba Kluna okrog leta 1880.

Za njim sta družinsko tradicijo nadaljevala še sin Karol in vnuk Jaka. Kovačija je prenehala delovati v 60. letih 20. stoletja, ko je v njej delal še danes živeči kovaški mojster Jože Rigler iz Brega.

Kovačija v Gorenji vasi je bila usposobljena za podkovsko in splošno kovaštvo. Kovačevo življenje je bilo trdo in težko, tako je tudi njegova družina sledila tem načelom.

"Zven kladiva te zbudi iz premišljevanja. Vsak udarec ima svoj pomen. Domače prikljče na pomoč k delu. "Zopet okovanje voza." Težko delo za mojstra, pomočnika, vajenca in družino. Vendar ogenj, meh, udarjanje po nakovalu dajejo posebno energijo, moč."

Furmanom z lesom, krošnjarjem, kmetom je bilo kovačevo delo v osnovno pomoč, saj je kovač podkopal konje, vole, krave, okoval vozove in izdelal vso potrebno orodje (sekire, macole, svedre, želblje, motike, verige, ...).

Znanje mojstra in pečet časa ostajata v prostoru, orodjih, dokumentih, na fotografijah.

Avtorica razstave **Polona Rigler Gm**

ARGENTINSKI KVARTET NAVDUŠIL V GRADU

"Bog je želel napraviti nekaj lepega, zato se je spomnil, da bi združil 8 pevcev. Pa si je rekel, 'naj bo zaradi ravnotežja raje en kvartet v Argentini in drugi v Sloveniji'. Tako je v Sloveniji nastal leta 1968 New Swing Quartet, 3 mesece za njim pa še Opus Cuatro," je nastanek teh dveh svetovnih kvartetov hudomušno razložil Dare Hening, član New Swing Quarteta.

vsakdo, ki je bil 24. julija v ribniškem Gradu, saj ni bilo poslušalca, ki ne bi odšel domov ves navdušen, popevajoč si najljubšo pesem ali s kompaktno ploščo v roki. Videli smo tako ribniškega župana Alojza Marna, poslanca Jožeta Tanka, ravnateljico ribniške glasbene šole Bernardo Kogovšek, Metoda Štiglica, vodjo projekta Imago Sloveniae, pod okriljem katerega je kvartet tudi nastopal, in organista in zborovodjo Alojza Osvalda. Šolani glasovi, ki so jih sem pa tja pevci popestrili z bobni in kitaro, so prinesli v Grad pravo poletno vzdušje, pa čeprav -ali pa morda tudi zato- je poškrpil dež. "To je bil gotovo blagoslov od zgoraj," je dejal malo v smehu po koncu koncerta vodja kvarteta Federico Galiana. "Vsi pevci, razen enega, smo iz Argentine, a tudi ta četrti, ki je rojen v Boliviji, živi že več kot 35 let v Argentini. V Sloveniji smo drugič. Prvič smo bili tu lani, ko smo imeli v oktobru in novembru turnejo preko devetih evropskih držav, v

Sloveniji pa smo nastopiti v Ljubljani in Krškem. Ob dobri predstavitvi nas je letos Imago Sloveniae povabil k sodelovanju in tako bomo letos vsega skupaj imeli kar 7 koncertov. Ponavadi razdelimo koncert v dva dela, s krajšim preporom, danes pa smo v Ribnici izvedli zaradi dežja kar vse v enem delu. Sicer pa ne izvajamo vedno enakega programa. V Izoli smo npr. najprej videli, kako se Slovenci odzivajo na naš izbor pesmi, potem pa smo od koncerta do koncerta kakšno pesem dodali, kakšno izpustili. Tu npr. je bila pesem 'I'm singing in the rain' čisto spontana reakcija, ko je začelo malo škropiti!" je dejal Galiana.

"Drugo leto pa," kot pravi Hening, "se obeta edinstvena turneja po Argentini in Braziliji štirih kvalitetnih kvartetov, in sicer Opusa Cuatro, New Swing Quarteta, The Golden Gate Quarteta in še enega brazilskega kvarteta." Za zaključek koncerta so pevci navdušili še s slovensko pesmijo 'Pleničke je prala' in k petju povabili vse poslušalce, za katere je rekel vodja kvarteta, da so krasni, saj so sodelovali s pevci na odru skozi ves koncert.

Poslušala in se pogovarjala
Zdenka Mihelič

Vokalni kvartet Opus Cuatro iz Argentine spada v sam vrh svetovnih vokalnih skupin, ki izvajajo domačo (latinskoameriško) etno glasbo, tradicionalni črnski gospel in deloma jazz. Vso kakovost njihovega petja je lahko občutili

MED ZIDOVI ŠKRABČEVE DOMAČIJE

Čeprav se v času poletne vročine v prostorih Škrabčeve domačije niso odvijale večje kulturne prireditve, domačija vsekakor ni samevala.

... PREJ ...

Poletje smo začeli z najmlajšimi, saj smo skupaj s 40 osnovnošolci preživeli nadvse zanimivo dopoldne in takih dopoldnevov se nam v prihodnje obeta še veliko. Enkrat na mesec bomo namreč v Škrabčevi domačiji pripravili različne delavnice, dogodke, prireditve za naše najmlajše obiskovalce.

V juliju so nas obiskali udeleženci mednarodne poletne šole, ki jo vsako leto pripravlja ljubljanska Ekonomska fakulteta. Goste, ki so na poletno šolo v Ljubljani prišli iz vseh koncev

Obisk mednarodnih slavistov na Škrabčevi domačiji

sveta, je zanimalo predvsem podjetje Riko, njegovo poslovanje in uspešnost, predvsem pa njegovo poslanstvo, ki se odraža v podpori umetnosti, tradicije, dediščine, v oblikah, kjer se manifestira tisto najbolj plemenito v življenju posameznika. Skrb za lepši jutri, za kvaliteto kolektivno prihodnost nosimo prav vsi, prav tako tudi podjetje Riko.

Prvo avgustovsko nedeljo je Škrabčevo domačijo obiskal v okviru svojega poslanstva v Ribnici nadškof dr. Franc Rode. Čas, ki ga je prebil v prenovljenih prostorih domačije, mu bo ostal v nepozabnem spominu.

V petek, 8. avgusta, pa smo v prostorih prenovljenega skednja gostili predstavitev Svetovnega kongresa mladih v Maroku. Udeleženci slovenske delegacije so nam predstavili program kongresa pa tudi svoja pričakovanja. Gospod Janez Škrabec jim kot častni konzul Kraljevine Maroko na poti v Maroko stoji v strani, kot ljubitelj mladih pa jih pri tem nadvse podpira in vanje verjame.

... SEDAJ ...

18. avgusta so nas obiskali udeleženci 13. mednarodnega slavističnega kongresa, ki se je odvijal v tem času v Ljubljani.

Mednarodni slavistični kongres je tokrat organiziral Slovenski slavistični komite pri Slavističnem društvu Slovenije, častni odbor

tega kongresa pa predstavljajo dr. Janez Drnovšek, Borut Pahor, Tone Rop, akad. prof. dr. Boštjan Žekš, prof. dr. Jože Mencinger, prof. dr. Željko Knez, dr. Slavko Gaber, Andreja Rihter, dr. Dimitrij Rupel, Rudolf Moge, Jelko Kacin, Danica Simčič, Boris Sovič, prof. dr. Joža Mahnič, prof. dr. Neva Šlibar, prof. dr. Oto Luthar, prof. dr. Joso Vukman, prof. dr. Alenka Šivic Dular, prof. dr. Alekdander Skaza.

Glavni motiv obiska udeležencev kongresa je zagotovo pater Stanislav Škrabec, katerega delo in dosežke na področju jezikoslovja zelo dobro poznajo in cenijo. Goste sta sprejela župan Ribnice, gospod Alojz Marn, in Polona Lovšin s Škrabčeve domačije.

Ribničani smo zelo ponosni na svojega rojaka, patra Stanislava Škrabca, ki ni s svojim delom, s svojo mislijo oplemenitil le slovenskega jezika, temveč tudi samo Ribnico, svojo rojstno vas Hrovačo in svojo rojstno hišo, Škrabčevo domačijo. Prav zato smo še posebej ponosni, da bodo

svojo pozornost patru Stanislavu Škrabcu naklonili tudi njegovi stanovski kolegi, mednarodni strokovnjaki s področja jezikoslovja, ki se uvrščajo v sam vrh svoje stroke. Nadvse smo jih veseli, saj s svojim obiskom izkazujejo pozornost tudi prelepi Ribniški dolini, ki je na svoj način tudi pripomogla k razvijanju in uveljavljanju slovenskega jezika.

Obisk udeležencev 13. mednarodnega slavističnega kongresa pa tudi potrjuje status Stanislava Škrabca kot enega pomembnejših jezikoslovcev - slovenistov. V Škrabčevi domačiji bomo to njegovo mesto v prihodnjem letu tudi podrobno osvetlili.

... NAPREJ ...

V Ribnici se bliža tudi sejmska nedelja. Prvo nedeljo v septembru bomo vrata Škrabčeve domačije na stežaj odprli obiskovalcem. Domačija bo uradno odprta ves semanji dan, to je od 9. do 19. ure. Ob 12., 14., 16. in 18. uri pa bodo po Škrabčevi domačiji vodeni ogledi.

Poletje se s tem počasi zaključuje in jeseni bo nastopilo novo poglavje dejavnosti v Škrabčevi domačiji. Naprej pa prihodnjic.

Do tedaj pa kadarkoli vljudno vabljeni na obisk!

Polona Lovšin
Foto Alenka Mihajlovič

SV. MARJETA Z NOVIM KIPOM

Sredi Dolenjevaškega polja stoji preprosta kapela, posvečena sv. Marjeti, katere začetki po ustnem izročilu segajo vsaj v začetek 12. stoletja. V preteklosti je imela za dolenjevaško kmečko prebivalstvo velik pomen. Sv. Marjeta je namreč od križarskih vojn naprej priprošnjica zoper grozeče nevihte in neurja. Zato so se Dolenjevaščani radi zatekali k tej priljubljeni svetnici.

Na nedeljo sv. Marjete (v nedeljo po sv. Marjeti, 20. julij) je na tem lepem kraju vsako leto žegnanje. Letos smo ta dan praznovali tudi z blagoslovitvijo novega kipa sv. Marjete. Izdelala in podarila ga je domačinka Ana Češarek. Umetnica je v kip s čudovito simboliko vdahnila globoko in pomenljivo sporočilo, ki nam ima marsikaj povedati tudi za današnji čas.

In kaj nam razodeva to sporočilo, kakšen pomen ima lahko kapela sv. Marjete za sedanji čas?

Že nekaj let smo pričre, da je Dolenjevaško polje vse manj obdelano. Priče smo tudi, da spričo novih družbenih, ekonomskih in socialnih razmer ni več pravega, spoštljivega in ljubečega odnosa do zemlje in narave. Ne gre za to, da bi se vračali v stare čase, temveč da do zemlje in narave ne bi bili tako brezbržni.

Morda ima sv. Marjeta danes vlogo, da nam tudi v bistveno spremenjenih razmerah izprosi pravi, spoštljiv odnos do zemlje in narave.

Zmaj, ki spremlja kip sv. Marjete, lahko predstavlja različne negativne pojave sedanjega časa, ki včasih tudi dobesedno žrejo ljudi. Predvsem mislim na tiste pojave, ki najbolj uničujejo in razbijajo družine in vsrkavajo vase mnoge mlade: pretirano potrošništvo, ki toliko družin potegne v boj za preživetje, družinam nenaklonjen delovni čas, nedeljsko delo, alkohol, droge...

A sv. Marjeta nima ob sebi le zmaja. V roki drži križ, s katerim prebode zmaju gobec. Križ pa je znamenje vere v Boga. Zelo zgovoren pa je tudi svetničin vedri in rahlo smejoči se obraz. Tako nas sv. Marjeta vabi, da stopamo v življenje in v boj proti negativnim pojavom z vero v Boga, ki je človeku blizu v vseh v razmerah in trenutkih življenja. Človek, ki trdno veruje in zaupa v Boga, ostaja kljub vsem težavam in bojem vedri in vesel.

Čudovito okolje in svetišče s kipom sv. Marjete s svojo globoko in pomenljivo simboliko nas vabita, da bi se tukaj večkrat ustavili, se nekoliko odpočili ter umirili svoje srce.

Branko Potočnik
Foto Marko Burger

DROGE!

INFORMATIVNA PISARNA

vsak drugi in četrti ponedeljek
v mesecu od 17. ure do 18.30 v prostorih
Centra za socialno delo Ribnica,
Škrabčev trg 17

(nad Kmetijsko zadrugo v II. nadstropju).

V informativni pisarni deluje predstavnica Društva UP iz Ljubljane, ki v društvu vodi projekt "Starši staršem" in ima lastno izkušnjo starša zasvojenega otroka. Sodelujejo tudi drugi prostovoljci.

Informativna pisarna naj bi staršem in vsem, ki jih ta problematika zanima, nudila informacije:

- kako prepoznati, da ima otrok težave z drogo,
- spremembe v vedenju,
- kaj lahko naredijo starši,
- možne oblike pomoči itd.

Majda Vrh,

direktorica Centra za socialno delo

POVABILO

Vladni Urad za enake možnosti vabi predstavnice / predstavnike nevladnih organizacij, ki delujejo na področju enakih možnosti in socialne varnosti, ter nosilke in nosilce odločanja na lokalni ravni (županje / župani, svetnice / svetniki, vodje oddelkov za družbene dejavnosti) na dvodnevno delavnico

"Krepitev sodelovanja med nevladnimi organizacijami in lokalnimi oblastmi pri razvoju politik na področju enakih možnosti žensk in moških ter socialne varnosti"
(Koper, 12. - 13. 09. 2003).

Kotizacije ni, kriti so vsi stroški nastanitve in prehrane. Prijava je obvezna (pokličite: 01/478 84 66 ali pošljite e-pošto: sonja.robnik@gov.si). Projekt financira Razvojni program Združenih narodov (UNDP).

OBVESTILO

izšla je publikacija Mirka Oražma o vojnih dogodkih izpred 60. let v Ribniški dolini. V njej avtor opisuje razpad jugoslovanske vojske, ustanavljanje četniških odredov, prihod belogardistov v Ribniško dolino, padec belogardistične postojanke v Grčaricah in kapitulacijo italijanske vojske na ribniškem področju. Publikacija je izdana v samozaložbi in naklada omejena, zato jo bodo prejela samo gospodinjstva v določenih krajih naše doline. Vsi ostali zainteresirani jo lahko brezplačno dobijo na Trubarjevi 5, Ribnica (tel.: 8362 112).

OTROKU JE TREBA POSTAVITI MEJE!

V RAZMISLEK

Pride čas, ko se bralcu, gledalcu ali poslušalcu zazdi, da ga tisti hip obkrožajo ene in iste informacije, ki ga zavoljo svoje pogostosti verjetno poskušajo opozoriti na visoko sporočilno vrednost ubesedenega.

Tako je s postavljanjem mej otroku. Krilatica: **Otroku morate postaviti meje, je postala naša stalnica. Strokovnjaki so preveliko dopuščanje svobode otrokom zaznali kot temeljni vzrok za njihovo razpuščenost, zlovoljnost, z dolgočasnost in pasivnost. Pravila obstajajo ravno zato, da otroci ne padejo v 'grabne', je staršem, ki so ob dnevu družine v Vrtec prišli na predavanje Zakaj otroku postaviti meje, nedvoumno povedala specialna pedagoginja Majda Lašič Lončarič.**

S tem ko se otroku jasno pove, kje so njegove meje in kakšna so pravila obnašanja za zdravo sobivanje vsega živega pa tudi neživega, starši otroku ničesar ne odvzamejo, kvečjemu mu dajo vedeti, da jim je mar zanje. Odsotnost meja je tista, ki vodi v vzgojne probleme. Če starši otroku ne znajo postaviti meja, se otrok počuti izgubljenega. Meje mu namreč pomenijo varnost in zato je boljša kot odsotnost meja celo avtoritarna vzgoja, so pokazale raziskave. *"Zato, kadarkoli boste v dilemi, ali bi bolj zategnili pas pri*

Otrok potrebuje meje! Če mu jih ne znajo postaviti starši, mu jih bo postavila družba, saj jih bo najverjetneje izsilil z družbeno nesprijemljivim vedenjem.

vzgoji ali ne, se mirno odločite za tršo varianto," je staršem svetovala predavateljica. Razvojno je pogojeno, da se otroci upirajo vsakršnim pravilom, vendar to ne pomeni, da meja ne odobravajo. *"Otroka moramo uokviriti, ker sam ne ve, kam in kako kreniti in je v svojih odločitvah negotov."* Seveda pa mora biti ta meja v času njegovega odrasčanja prefinjena in postavljena z veliko mero tankočutnosti ter jo je treba spreminjati skladno z razvojem otroka (čas spanja, prihoda, izredni dogodki).

O moralnih zakonih, ki veljajo v družbi, ni treba nikoli polemizirati z otrokom. Tako

pač je in tako mora biti, da družba lahko funkcionira kot celota. Morala in skrb za zdravje sta vrednoti, ki jih morajo otroci sprejeti brez ugovora, pri vseh ostalih stvareh pa je treba najti neko srednjo pot o pravih obnašanja in mu ponuditi tudi različne možnosti, v okviru katerih se lahko odloči, kako bo postopal. Tako se ne bo počutil, da je v kaj prisiljen. Še preden pa se te meje postavi, je treba otroku razložiti, zakaj in čemu je določena meja namenjena in jo dosledno upoštevati. Tu starši delajo največ napak, ker želijo otroku ugajati in se za njegovo ljubezen potegujejo tudi tako, da popuščajo, saj mislijo, da bi se otroku drugače zamerili. Take trenutke dobrohotnosti otroci vedno znova izkoristijo in starše radi izigrajo. S svojo nedoslednostjo pa starši otroke učijo tudi nenačelnosti, saj ne izpolnijo obljubljenega. Otroci niso prav nič ubogi, ker morajo ubogati in ni slabo, če se od njih terja odgovornost za njihova dejanja. Navsezadnje otroka obravnavamo kot enakovrednega človeka, kar mu je v čast in ponos. Vrtec in vzgojiteljice s svojo vzgojo lahko staršem odvzamejo velik del bremena, zato je nespametno, če njihovega truda starši ne upoštevajo in ne nadaljujejo že začete delo. Ne smejo pa starši delati štirih velikih napak: od otrok pričakovati preveč ali premalo. V vzgoji je treba biti pošten in potrpečljiv. Spoštovanje otroka si je treba priboriti, ne ga zahtevati. Ujeti nas ne smejo niti na majhnih lažeh. Za otroke imamo odrasli pogosto strožja pravila kot zase, ki radi prehajamo s svojimi nedoslednostmi skozi velika rešeta. Starši morajo tudi dovoliti, da se otroci učijo na svojih lastnih izkušnjah. Naj popravi, kar je storil, ali pa naj sledi učna lekcija. In zadnje: prosite otroka za sodelovanje, kot: A bi, prosim, storil to in ono?

V komunikaciji bodite vljudni, svetujte Majda Lašič Lončarič. Do otrok se obnašamo kot do prijateljev, saj je znano, da svoje frustracije, strahove in slabo voljo najlažje prenašamo ravno na družinske prijatelje, medtem ko se do drugih oseb obnašamo veliko bolj strpno.

Starši in drugi odrasli moramo dojeti, da s svojim zgledom postavljamo najbolj mogočne meje. Tako lahko s spoštljivim vedenjem do mlajših od sebe dosežemo enako spoštovanje do nas samih. Zrušiti je treba tudi take tabuje, kot je ta, da godrnjamo na cesti, češ: Poglej ga, mulca, nič ne pozdravi!

Zakaj tega ne storite vi prvi? Navsezadnje ste na svetu najverjetneje dlje časa kot on, da bi morali vedeti, kako se rečem streže in kakšna so pravila lepega obnašanja.

A. Pahulje

PRIDOBIVANJE IN IZGUBLJANJE ENERGIJE (I)

Ne hranimo se samo s fizično hrano (trdno in tekočo), temveč tudi s prisotnostjo ljudi okoli nas, z mislimi in miselno tišino. Besede so lahko hrana, molk je hrana, molitev je hrana. Vse te vrste hrane morajo biti čiste. Človek je to, kar je, pravi znani kitajski pregovor. Torej hrana ne gradi le fizičnega telesa in nam ne daje le moči za delo, temveč vpliva na našo zavest.

To je obsežno področje, saj poznamo različne načine prehranjevanja glede na geografsko področje, podnebje, religijo, etiko, vzgojo, okus posameznika in njegovo zdravstveno stanje. Hrana nam daje moč, energijo; brez nje lahko zdržimo več dni in tednov, če zaužijemo dovolj tekočine. So pa redki ljudje, ki ne potrebujejo hrane, ker jo nadomešča nektar, ki ga proizvaja bindu čakra (energijski center na vrhu glave). Znajo ga izkoristiti, medtem ko se pri večini uniči. Poznan je takšen primer ženske (Magdalena Gornik) z Gore nad Sodražico.

Danes se veliko govori in piše o različnih načinih prehranjevanja, tako da se podirajo tradicionalni načini po posameznih področjih. Ob tem je zelo važno dejstvo, da se ob spremembi prehrane zavedamo, zakaj smo se tako odločili in če je dovolj uravnotežena, da telo dobi vse potrebne snovi.

Za jogije je značilno vegetarijansko prehranjevanje. Beseda vegetarijanstvo izhaja iz latinske besede vegetus, kar pomeni zdrav ali naraven. Iz svoje prehrane izključujejo meso, sem sodijo tudi ribe in morski sadeži, jajca in alkohol. Izkušnje kažejo, da to ni nikakršna zapoved, saj je prehranjevanje tisto področje življenje, za katerega se vsak odloča sam; temveč se po redni vadbi joge postopoma dogaja, da telo ne potrebuje energije iz zgoraj omenjenih živil. Postajati začnejo moteča ne samo zaradi okusa, ampak tudi zaradi vplivov na psihofizično počutje. Njihova energija je namreč precej bolj groba od energije v ostalih živilih. Vegetarijanska prehrana nam omogoča, da bolj izostrimo duhovna čutila in začnemo zaznavati svet in življenje nekoliko drugače - opažamo malenkosti, se znamo ustavit ob njih in uživati. Neki znanec mi je nekoč z veseljem povedal, kako je za tri tedne opustil uživanje mesa, da bi prečistil telo. Bil je zelo presenečen, ker se je počutil veliko lažje, imel je več energije ter globlji vpogled v naravo in ljudi, s tem pa tudi doživljanje le-tega. Dlje časa pa ob taki prehrani ni zdržal, ker je čutil, da ne zna pravilno nadomestiti sestavin mesa. To pa je zelo enostavno s stročnicami, med katerimi ne smemo izpustiti soje zaradi najpotrebnejših aminokislin. Stročnice in soja dobro vplivajo na zdravje, ker znižujejo plazemske lipide, krvni sladkor ter nas varujejo pred rakom. "Soja vpliva na znižanje celotnega plazemskega holesterola in trigliceridov ter na povečanje varovalnega holesterola (HDL). Ta učinek so znanstveniki pripisali zlasti rastlinskimi beljakovinam... Preveč beljakovin živalskega izvora obremenjuje presnovo in daje veliko kislih ostankov. Dnevna potreba beljakovin je od 29 do 40g in večje količine povzročajo telesu le škodo in zmanjšujejo telesno

energijo. To količino beljakovin pa zlahka dobimo iz raznih vrst žita, stročnic, zelenjave in sadja." (Petra Globočnik Papuga: Zdrava prehrana in pravilno hranjenje). Marsikdo danes poje preveč mesa in s tem beljakovin in maščob ter tako obremenjuje prebavne organe. Zavedati pa se je treba tudi, da je meso hitro pokvarljivo in v telesu, ki ima okrog 50° temperature, začne razpadati, zato se ustvarjajo strupi, ki samo povečajo možnosti za razna obolenja. Nasploh pa bi morali bolj upoštevati Hipokrata, ki je dejal že pred našim štetjem, da naj bo hrana naše zdravilo. Prevečkrat namreč damo prednost svojim užitek, ne pa zdravju. Pozabiti ne smemo še na suhe plodove, kot so razni oreščki, rozine, mandeljni, suho sadje, saj je v njih poleg beljakovin, dobrih maščob in drugih snovi shranjene tudi ogromno vitalne energije. Zato je škoda, če pečak jabolka in hrušk, ker imajo veliko moč, ne pojemo. Začimbe in dišavnice poleg boljšega okusa in zdravilnih učinkovin tudi dajo ogromno energije.

V jogi delimo hrano v tri skupine glede na kvaliteto energije.

• Hrana tamas

Sem sodijo živila : meso, ribe, jajca, alkohol, vložena hrana, stare pregrete jedi. Človeka poleni in otopi, povzroča omočnost, zaspanost in miselno otopenost, počasnost, povečuje se neznanje.

• Hrana radžas

Sestavljajo jo preveč začinjene jedi, prekomerno uživanje čokolade in kave. V človeku izzove nemir, agresivnost, živčnost. Povečuje strasti in požrešnost, s tem pa tudi trpljenje.

• Hrana sattva

Sestavljajo jo laktovegetarijanska polnovredna živila, kot so žitarice, zelenjava, stročnice, sadje, oreščki, semena, mleko in mlečni izdelki. Dobro vpliva na počutje in razpoloženje, osvežuje telo in duha, krepi telesno odpornost. Predstavlja čistočo, harmonijo in znanje.

Za normalno življenje v družbi sta potrebni tako satvična kot radžasična hrana. Samo satvična je primerna za ljudi, ki se izolirajo, živijo v samoti in meditirajo. Satvična hrana tudi pomeni, da pojemo toliko, kot potrebujemo. Prenajedanje pa samo slabi našo energijo, saj jo preveč porabimo za prebavo.

Darinka Suljević
Se nadaljuje

Viri:

Paramhans Swami Maheshwarananda: Sistem Joga v vsakdanjem življenju
Petra Globočnik Papuga: Zdrava prehrana in pravilno hranjenje

Da ne bi šlo mimo nas....

Iz dežele lesa ob mednarodnem dnevu lesa

O tradicionalnih vrednotah in utiranju novih poti

Podoba, ujeta na fotografiji, je nekaj časa vznemirjala vsakogar, ki jo je pogledal. In res, nekaj je na njej, kar zmede predstavnost, kar vznemirja. Bila je posneta brez vnaprej določenih estetskih ali dokumentarnih potreb, hotenj ali pričakovanj, je pravzaprav nekakšen vzgib, ki se je zgodil kot fascinacija v pogledu in kot pritisk na sprožilec fotoaparata. Večkrat ko pogledaš podobo na fotografiji, bolj spoznavaš, da je bila ta gesta nekakšna nuja, da bi dani trenutek izolirali. Pogled je namreč v tistem trenutku zaznal veliko malih zgodb, velikih pripovedi, domišljajskih predstav in vsebinskih asociacij, kar odvzema trenutku njegovo "posvetnost".

Zdi se, da je gola resničnost, ki jo fotografska podoba zajema, sicer zelo verodostojna, na njej prekrita s različnimi predstavami, zgoščenost

vseh zgodb na njej pa tudi pomeni zgoščenost časa na njej. Pravzaprav za to na fotografiji gre - na njej je čas zgoščen: preteklo v tradiciji, sedanje v utiranju novih poti in prihodnje kot umevanje kvalitetnega jutrišnjega. To je fascinacija v tej podobi. In če iščemo na njej ključ, s pomočjo katerega lahko dekodiramo ključni element za to misel, je to zagotovo les. Koliko zgodb o daljni in bližnji preteklosti je vpetih vanj, koliko hrepenenj in želja prežema, kolikšen del naše zgodovine izraža in kakšno akumulacijo znanja, veščin in vedenja predstavlja les. In nenazadnje koliko vizij za prihodnost simbolizira ravno ta naravna danost. Izročilo preteklosti ter umevanje kvalitetne prihodnosti - dva elementa, ki ponazarjata zgoščevanje časa v pojmu lesa in tako tudi v nastajajoči leseni masivni hiši Riko, ki raste v idilicnem sožitju z naravo nekje v francoski pokrajini. 30. avgust je mednarodni dan lesa.

Da je dan v letu posvečen tudi tej naravni kvaliteti, nas le opozarja, da moramo biti do kakovosti, ki tako močno zastopa tudi identiteto kraja, zelo pozorni. Prav zato se bomo tudi na Škrabčevi domačiji v Hrovači v bližnji prihodnosti podrobneje posvetili lesu, se mu približali na najrazličnejše možne načine. Tudi zato, da se zanj oddolžimo naravi.

Polona Lovšin

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
usedla se na rožna tla
in zajokala, ker te ni...*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre, tete in prijateljice

ANGELE LESAR

iz Nemške vasi 21

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste se poklonili pokojni, v njen spomin darovali sveče, cvetje, dar za sv. maše, nam izrekli sožalje in jo skupaj z nami pospremili na njeni zadnji poti. Zahvala zdravnikom in osebju doma za ostarele Kočevje, ki so ji večkrat nudili pomoč ob njeni bolezni. Zahvaljujemo se tudi avto šoli Herbby za prevoz. Iskrena zahvala kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred, gospodu župniku za molitev ob krsti, pogrebce za spremstvo in pevcem za zapete pesmi.

Vsi njeni

*Ta hiša meni sliši,
a vendar moja ni.
Kadar drug za mano pride,
tudi on jo zapusti.
Prijatelj, vprašam te: "Čigava je?"*

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi ljubega moža, atija, brata in svaka

ANTONA ILCA

iz Goriče vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom, sodelavcem in znancem ter vsem, ki ste nam v težkih dneh stali ob strani in našo izgubo omilili z izrečenimi besedami tolažbe, ustnim ali pisnim sožaljem, darovanim cvetjem, svečami in sv. mašami. Hvala vam, ker ste se našemu atiju poklonili v tako velikem številu in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvala tudi g. kaplanu Igorju, pevcem in trobentaču, ki ste olajšali naše še zadnje slovo.

Hvala vsem, ki ste pokojnika cenili in imeli radi.

Vsi njegovi

Ati, vedno te bomo nosili v svojih srcih!

*Zapustil dom in svoje drage si,
niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
le tiho, mirno si zaspal.
Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več toplega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok ostaja.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega sina, moža, ata, brata, tasta ter starega ata

JOŽETA KOSA

iz Dolenje vasi

prisrčna hvala vsem, ki ste bili z nami na zadnji poti slovesa, za ustno in pisno izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče ter sv. maše. Še posebej se zahvaljujemo dr. Alenki Nadler Žagar in sestri Branki, patronažni sestri Mariji, reševalcem ZD Ribnica, KC Ljubljana za vso pomoč in podporo v težkih trenutkih njegove bolezni. Hvala gospodu župniku Janezu Oberstarju za lepo opravljen obred, pevcem, gasilcem PGD Dolenja vas in sosedom Kromar.

Žalujoci vsi njegovi

*Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno,
A, kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
Je večno in nikdar ne more umreti.*

ZAHVALA

Spokojno tiho, kot je živela, je po 91 letih sklenila svojo zemeljsko pot naša mama, tašča in stara mama

TEREZIJA LOVŠIN

iz Slatnika

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjene sveče, svete maše in molitve za pokojno mamo. Iskrena zahvala g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete pesmi ter pogrebni službi AVE in patronažni sestri Majdi Starc. Še enkrat vsem in vsakomur posebej, ki ste se v mislih ali osebno poslovlili od naše mame, hvala!

Vsi njeni

Ena urca bo prišla
pa morbit še nocoj,
pa ga nimam prjatlja,
ki bi rajžal z menoj...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega moža, ata, brata, tasta in starega ata

FRANCETA PEČKA

iz Prigorice 69

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče, svete maše in izrečeno sožalje. Posebna zahvala našim prijateljem pevcem, Tonetu Petku za ganljive poslovilne pesmi in govor. Hvala g. župniku Branku Potočniku za obisk med boleznijo in lepo opravljen obred. Hvala zdravstvenemu osebju, posebej dr. Kregarjevi, za vso skrb in pomoč. Hvala gasilcem in cerkvenemu pevskeemu zboru, iskrena hvala vsem vaščanom, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Bog vam povrni!

Vsi njegovi domači

Ni je večje bolečine,
kot v dnevih žalosti
nositi srečnih dni spomine.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, atija in starega ata

FRANCETA ŠTUPICA

iz Jurjevice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Posebna zahvala patru Niku in gospodu kaplanu Ojstrežu za molitve in lepo opravljen obred, pevcem za lepe poslovilne pesmi, gasilcem in g. Topolniku za lep poslovilni govor, Komunalnemu podjetju Ribnica, posebno g. Ivanu Miheliču.

Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi domači

Francetu v slovo!

NEKROLOG

20. julija letos smo se poslovili od Franceta Pečka iz Prigorice. V imenu pevcev PZ Lončar se je od njega poslovil Tone Petek.

France je moral v 72. letu svojega plodnega življenja popustiti boleznim.

Od lanskega 7. decembra, ko je bil zadnjič na naši vaji, je njegov stol v pevski sobi prazen. Pogrešamo ga, najbolj njegovi 'sosedje' na vajah, s katerimi je izmenjeval občasne pripombe. Pogreša ga ves zbor in vsak član posebej, saj smo se v teh 50 letih navezali drug na drugega in se med seboj do dobrega spoznali.

France je pomembno prispeval k razvoju in rasti zbora s svojim lepim glasom in z dobrim poslušom, rednim obiskovanjem vaj in nastopov. S svojo preudarnostjo, pretehtanimi pripombami in nasveti ter s svojo šegavo naturo je vzdrževal v skupini vedro ozračje, brez zamer in nevoščljivosti.

Zborovodja je imel v njem zanesljivega pevca in pomočnika. S svojimi organizacijskimi sposobnostmi je znal dobro in pravilno svetovati in usmerjati naše delo in nastopanje.

Tudi v domačem kraju je bilo opazno njegovo delo, tako pri gasilcih, krajevni skupnosti in podjetju Hrast, kjer je dočakal tudi svojo upokojitvev. Bil je eden redkih pevcev, razen Rudija in Jakoba, ki je zdržal v zboru vseh 50 let. Rojstna domača vas, širša družbena skupnost, posebno pa naša pevska družina smo mu hvaležni za vse neštete ure, ki smo jih preživeli skupaj. Beseda tolažbe in zahvale je edino, kar lahko še storimo.

Za PZ Lončar Lojze Lesar, predsednik

ISKRENA HVALA.

Podjetju Inotherm d.o.o. iz Prigorice pri Ribnici se iskreno zahvaljujemo za pomembno denarno pomoč, namenjeno za obnovo naše požgane hiše na Rašici pri Velikih Laščah. Požar je bil namenona podtaknjen na več mestih v noči 8. aprila tega leta in razen ugibanj nam ne pride na misel, kaj bi lahko bil pravi razlog za tako ravnanje. Izkazano pomoč razumemo kot pomemben prispevek k prepričanju v zmago dobrih dejanj nad slabimi in nemoralnimi dejanji.

Hvaležna družina Hočevar

**Naslednja
številka Rešeta izide
29. septembra.
Gradivo
oddajte do
12. septembra.**

RAZPIS ZA PRIZNANJA TOP 10 - 2003

(Priznanja najboljšim podjetjem pri izobraževanju zaposlenih): Na razpis za podelitev priznanja se prijavite, če vaše podjetje izkazuje neposredno povezanost izobraževalne in poslovne strategije, sistematično zbira novo znanje in spodbuja odkrivanje ter prenašanje tihega znanja, zagotavlja zaposlenim preizkušnje in širjenje na novo pridobljenega znanja, spodbuja izobraževanje vseh zaposlenih. Rok: do 30. septembra 2003 pošljite prijavo na naslov: GV Izobraževanje, izobraževanje in svetovanje d.o.o., Einspielerjeva ulica 6, 1000 Ljubljana.

Javni poziv za prijavo predlogov za sofinanciranje v letu 2004 - program LIFE-okolje

Uradni list RS, št. 68-70/2003, 18.7.2003/str. 4150

Do finančnega instrumenta LIFE-okolje so upravičeni naslednji projekti in/ali ukrepi: demonstracijski projekti, ki pospešujejo uresničevanje razvoja inovativnih in celovitih tehnik in metod ter nadaljnega razvoja okoljske politike Skupnosti in vključujejo okoljske vidike in vidike trajnostnega razvoja pri razvoju in načrtovanju rabe zemljišč, tudi v urbanih in obalnih območjih; ali spodbujajo trajnostno ravnanje s podtalnico in površinskimi vodami, ali zmanjšujejo vpliv gospodarskih dejavnosti na okolje, predvsem s razvojem čistih tehnologij in poudarkom na preprečevanju, skupaj z zmanjševanjem emisij plinov s toplogrednim učinkom, ali preprečujejo nastanek vseh vrst odpadkov, ter zagotavljajo njihovo ponovno uporabo, predelavo in reciklažo ter trajnostno ravnanje s snovnimi tokovi odpadkov, ali zmanjšujejo vpliv proizvodov na okolje s celovitim pristopom k proizvodnji, distribuciji, porabi in ravnanju z njimi ob koncu njihove življenjske dobe, skupaj z razvojem okolju prijaznih proizvodov. Kontaktni naslov: Dušan Vojnovič, tel.: 01/309 42 09, E-mail: dusan.vojnovic@gov.si

Javni razpis za zbiranje in sofinanciranje projektov s programskega področja "Ohranjanje narave, LIFE III - Narava projekti", Uradni list RS, št. 68-70/2003, 18. 7. 2003/str. 4149

Za kandidature so primerni naravovarstveni projekti, ki predvidevajo ukrepe za udejanjanje ciljev obeh direktiv in prispevajo k ohranitvi, vzdrževanju ali ponovni vzpostavitvi naravnih habitatov in/ali populacij. Okvirna višina sredstev: LIFE III - Narava je za sofinanciranje predviden znesek 100.000.000 SIT. Predvideno obdobje porabe sredstev: od 30. avgusta 2004 do 31. decembra 2008. Pogodbe bodo sklenjene za različna obdobja in bodo terminsko skladne s pogodbami med EU in prijavitelji. Razpisnik: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, rok oddaje do 25. 9. 2003, do 10. ure. Kontaktni naslov: mag. Vesna Kolar-Planinšič, tel.: 01/ 478 73 88, 01/ 478 73 90, E-mail: vesna.kolar-planinsic@gov.si

Javni razpis za sofinanciranje projektov v okviru programa "Partnerships in

Strnjen izpis objavljenih javnih razpisov, namenjenih razvoju malih in srednjih podjetij

Science" v obdobju od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2004

Predmet razpisa je sofinanciranje naslednjih oblik sodelovanja: izmenjava raziskovalcev v okviru skupnih znanstveno raziskovalnih projektov, projekti, namenjeni razvijanju diskusije med znanstveniki in širšo javnostjo, projekti, namenjeni širjenju poučevanja znanosti v izobraževalnem sistemu.

Informacije in dokumentacija: Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, rok oddaje do vključno ponedeljka, 20. oktobra 2003, do 12. ure.

Mednarodno srečanje O NAPREDNIH INDUSTRIJSKIH TEHNOLOGIJAH (ICIT 2003), od 10. do 12. decembra 2003, Maribor.

Organizator: Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Maribor. Informacije in prijave udeležbe: Sekcija elektronikov pri OZS ali na e-poštni naslov: elektron1@siol.net.

Konference se bo udeležilo več kot 150 strokovnjakov iz 40 držav, ki bodo obravnavali dosežke v industrijskih tehnologijah. Gre pa za eno največjih tovrstnih strokovnih srečanj za visoko tehnologijo na svetu nasploh. Konferenca, ki sodi pod okrilje ameriškega združenja inženirjev elektrotehnike, bo namenjena predstavitvi najnovejših dosežkov na področju industrijskih tehnologij in vizij ter smernicam za prihodnost. Letošnja konferenca je tudi izjemna priložnost za slovenske podjetnike s tega področja, saj so jih organizatorji tudi uradno povabili, da sodelujejo pri delu konference, bodisi aktivno, s kakršnimkoli strokovnim prispevkom, ali le kot slušatelji. Hkrati to pomeni tudi uspeh pri približevanju slovenskega obrtništvu svetovnim tehnologijam in modernim trendom. Glede na proceduralne priprave in na omejeno število udeležencev je treba udeležbo prijaviti že veliko prej.

POSLOVNE PRILOŽNOSTI S ŠIRITVIJO - ŠIRITEV ZDAJ

Slovenskim podjetjem se s širitvijo EU obetajo številne nove poslovne priložnosti. Direktor za podjetništvo Evropske komisije se je zato odločil za promocijsko kampanijo "Poslovne priložnosti s širitvijo - širitev zdaj", v katero je vključenih 20 držav članic in kandidatki za vstop v Evropsko unijo, med njimi tudi Slovenija. Slovenska mreža Euro info centrov je pripravila skupen predlog promocijske kampanje in informiranja podjetij ob širitvi Evropske unije. Namenjena je zlasti malim in srednje velikim podjetjem, orientiranim na evropski trg, ki iščejo novih poslovnih priložnosti na novih trgih in ki pri vstopu v ta proces potrebujejo več informacij in pomoči. V okviru promocijske kampanje širitve EU pa bodo v prihodnje Euro info centri Maribor, Ljubljana in Koper sodelovali pri organizaciji mednarodnih podjetniških srečanj.

Informacije: Euro info center Ljubljana, Dunajska 156, 1000 Ljubljana, Barbara Koštomaj, tel: 01/ 5891 875, fax: 01/ 1891 885, barbara.kostomaj@pcmg.si. Euro info center Maribor, MRA p.o., Glavni trg 17, 2000 Maribor, tel.: 02/ 2345-072, fax: 02/ 2345-077 eic@mra.si in Euro Info Centre Koper, Garibaldijeva 18, 6000 Koper, tel.: 05/ 6279 610, fax: 05/ 6279 615 eic.kp@zrs-kp.si.

Novička!
V PRIPRAVI JE PAKET ŠTIRIH ZAKONOV ZA SPODBUJANJE MALEGA GOSPODARSTVA

Ministrstvo za gospodarstvo je sprožilo spremembe štirih zakonov, in to namenoma v "paketu". Gre za Zakon o spodbujanju podjetništva, nadalje za novelacijo obrtnega zakona, ustrezno naj bi se spremenil tudi Zakon o pospeševanju turizma, kot četrti pa nastaja nov Zakon o pospeševanju internacionalizacije podjetij. Tako v delovnih skupinah na konceptualni ravni že potekajo intenzivni pogovori. Zakonski paket štirih zakonov je neločljivo povezan v nekakšno celoto, sprejem teh zakonov (predvidoma jeseni) pa bo velika spodbuda za hitrejši razvoj celotnega malega gospodarstva. V nadaljevanju kratka predstavitev Zakona o spodbujanju podjetništva kot odgovor na izzive globalne konkurence:

Z novim zakonom o spodbujanju podjetništva naj bi malo gospodarstvo v Sloveniji dobilo nov zagon za pospešeno gospodarsko rast, hkrati pa ga imajo snovalci tudi za temeljni sistemski zakon na področju malega gospodarstva. Zastavljen je na treh ključnih sklopih, ki sledijo ciljem razvojne politike: prvič, dvigu podjetniške kulture in vzpostavitvi učinkovitega podpornega sistema za dostop do informacij in storitev za podjetnike (preoblikovanje podporne mreže PCMG v agencijo), drugič, razvoj inovacijskega okolja, oblik povezovanja med institucijami znanja in gospodarstvom (tehnološki centri in parki, grozdi, zadruge), tretjič, izboljšanje razpoložljivosti in dostopa do finančnih virov, krepitev finančnega trga in spodbujanje zasebnih in drugih virov financiranja za investicije v podjetniški sektor.

Bistveno drugačen kot doslej naj bi bil tudi ključni problem malega gospodarstva - dostop do kapitala in drugih finančnih virov. Javni sklad za razvoj malega gospodarstva zaradi zakonskih omejitev ne more malemu gospodarstvu nuditi garancij, začetnega in tveganega kapitala itd. Zato naj bi se preoblikoval in dokapitaliziral po določilih zakona o gospodarskih družbah v javni finančni sklad za obsežnejše financiranje investicijskih vlaganj v mala in srednja podjetja. Nova finančna družba bi tako združila doslej vse preveč razpršena sredstva (tudi sredstva iz evropskih skladov) in spodbudila vlaganja zasebnih in drugih virov financiranja.

V mesecu septembru za vsa vozila z **dieselskim motorjem** popusti do **570.000 SIT.**

* Za vsa vozila z **benciskimi motorji** popusti do **400.000 SIT.**

Posebni ugodni pogoji nakupa.

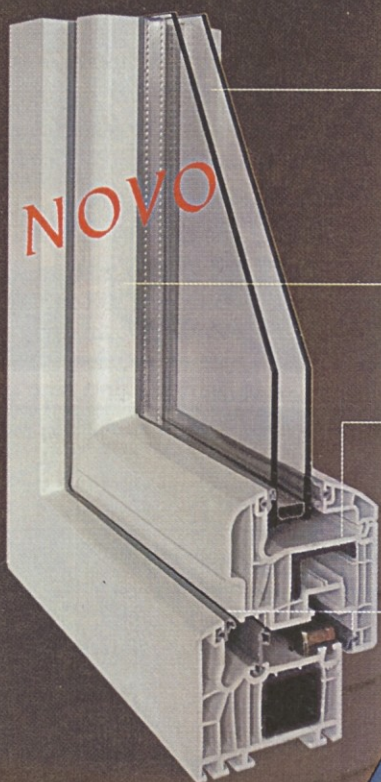
Vozila imajo 2-letno garancijo brez omejitve kilometrov, 3-letno garancijo na lakirane dele in 12-letno garancijo na karoserijo. Servisni intervali na 30.000 km ali na 2 leti.

AVTOCENTER
IRUFAC d.o.o.

POOBlašČENI ZASTOPNIK ZA RENAULT

Cesta na Ugar, Ribnica, tel.: 8369-956, 8369-957, fax: 8369-958
Delovni čas vsak dan od ponedeljka do petka od 8-12 in 13-17
Ob Mahovniški c. 3, Kočevje, tel.: 8954-042, 8954-666, fax: 8955-444
Delovni čas: 8 - 12, 13-17, sobota 9 - 12

PVC OKNA Si82 Thermo 6+7

Energetsko varčno

- INLES - toplotna in zvočna izolativna zasteklitev vam prihrani denar

Elegantno

- INLES - okna PVC z zaobljenimi robovi

Posebne vrednote

- INLES - do 8-komorni sistem in debelina profila 82 mm - izredna toplotna izolacija

Mirno in udobno

- INLES - okna PVC s tremi tesnili kljubujejo dežju, vetru, hrupu in mrazu

- lesena okna in vrata
- les/aluminij okna
- pvc okna in vrata
- pvc/ aluminij okna
- aluminij okna in vrata
- polkna, rolete, komarniki

- svetovanje - izmera - montaža - servis
 - 5% gotovinski popust
- brezplačen prevoz do 100 km
- ugodni kreditni pogoji TOM+0

INLES d.d.
SI - 1310 Ribnica, Kolodvorska 22

Maloprodaja Ribnica
01 8377 162, fax: 01 8377 331
e-mail: info@inles.si

inles®
OKNA
VRATA

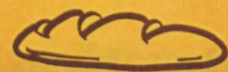
INS SAT - antenski sistemi

Peter Kočevar s.p. Merharjeva 2, Ribnica 8360-657, 041 761-769

- meritve TV signalov
- dograditev ali izboljšava POP TV, A kanal, HRT, TV3...
- montaža SAT sistemov:

(analogni - do 100 programov)

NOVO! (digitalni - do 2000 programov - srbija, filmi, erotika, šport...)

Pekarna HRAM

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept*

tel.: 8955-558

GOSTINSTVO - TURIZEM PUGELJ

Alajz Pugelj s.p.
Lepovče 23, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8361 189 ali 01/8361-665
GSM: 031/760-697

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA DRUŽINSKA SREČANJA

- ZAKLJUČENE DRUŽBE

- KRSTI

- ROJSTNI DNEVI

- POROKE

- OBLETNICE

- POGREBŠČINE

**DOBRA HRANA
IN PIJAČA SE PRI
URŠNJAKU OBRAČA!**

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE, OBLETNICE, POROKE

DELOVNI ČAS:

GOSTILNA:

- pon.: od 9^h - 15^h
- tor., sre., čet.: od 9^h - 22^h
- pet., sob.: od 9^h - 24^h
- ned.: od 10^h - 15^h
- Tel.: 83 62 621

MESARIJA:

- pon. - pet.: od 7^h - 19^{h30}
- sob.: od 7^h - 13^h
- ned.: od 8^h - 11^h
- Tel.: 83 62 126

INTERALTA

PVC OKNA IN VRATA

Ugodni krediti

PE Ribnica:
Nemska vas 3
Tel.: 040/258-924
Ljubljana:
Stegne 21 c
Tel.: 01/511-16-24
www.interalta.si

Okna Interalta omogočajo višja kultura bivanja

ELSTAR

SERVIS

Starc Matjaž s.p.
Goriča vas 86, 1310 Ribnica
tel.: 836 26 29
GSM: 041/612 590

**Garažna in industrijska
avtomatska vrata
na daljinsko upravljanje**

Protipožarna vrata

Notranja kovinska vrata

Pogoni za vrtna vrata

OPTIKA ANITA

Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)

Tel.: 83 61 128

V ZDRAVSTVENEM DOMU RIBNICA

Iz naše ponudbe:

- korekcijski okvirji in stekla
- ugodne cene, svetovanje, kakovost
- očala na recept tudi brez doplačila
- tekočine za kontaktne leče

blesk2

Tone Pogorelec

Blesk 2 d.o.o.
Čistilni servis in
slikopleskarstvo
Bukovica 2, 1310 Ribnica
Tel.: 01/836 99 33,
fax: 01/836 99 34,
gsm: 031/647 188,
E-mail: blesk2@amis.net

- Slikanje stanovanj objektov
- Izdelava epoksidnih tlakov
- Polaganje laminatov, parketov
- Polaganje toplih podov
- Obnovitev starih parketov
- Generalna čiščenja objektov vseh vrst
- Tedenska čiščenja stanovanj
- Globinsko čiščenje preprog
- Brušenje in zaščita naravnega in umetnega kamna

nashuatec

1205f

Vibor

**Večnamenski
fotokopirni
stroj**

**7000 KOPIJ
GRATIS**

ZELO UGODNO!
274.830,00 SIT + DDV

SLIKA NI SIMBOLIČNA!

Tiskanje

Telefaks

Kopiranje

Vibor

URADNI ZASTOPNIK IN SERVISER:
VIBOR d.o.o., Brnčičeva 11b, 1231 Ljubljana
tel.: 01/561 33 21, fax: 01/561 12 54
E-mail: info@vibor.si
p.e.: Maribor, tel.: 02/250 29 40

Pooblaščen prodajalec in serviser:
TRIXIN d.o.o., Obrtniška 5, Koper, tel.: 05/625 91 10
SECDP d.o.o., Vojkova 77, Ljubljana, tel.: 01/565 73 80

Pooblaščen prodajalec:
DIGITAL LOGIC d.o.o., Kranj, tel.: 04/236 56 66
TRUECAD d.o.o., Ravne na Koroškem, tel.: 02/821 77 60
BITIS d.o.o., Ribnica, tel.: 01/836 97 90
DZS d.d., Ljubljana, PE po Sloveniji

VOZILA NA ZALOGI

- VW Polo 1.2 47 kW, 1.4 55 kW comfortline, 5V, meh. klima, dnevne luči, zrcal. srebrna barva, radio beta letnik 2003
- VW Golf 1.9 TDI, 74 kW edition, 5V, radio Beta, dnevne luči, el. paket, zrcal. srebrna kov., letnik 2003
- VW Golf 1.4 55 kW, 1.9 SDI 50 kW, 1.9 TDI 74 kW ocean, 5V, el. paket, srebrna kov. letnik 2003
- VW Bora 1.9 TDI, 74 kW, avt. klima, letnik 2003
- VW Touran 1.9 TDI basis, climat. klima, dnevne luči, rolo letve strešne

TESTNA VOZILA

- VW Golf 1.9 SDI, ocean, 5V, tehnik paket, dnevne luči, el. paket, radio Beta, srebrne kovinske barve, letnik 2003

Golf?

Vaše rabljeno vozilo bomo ocenili po sistemu Eurotax in če se boste do konca avgusta odločili za novega Golfa iz zaloge, bomo k ceni rabljenega vozila prišteli še **250.000 SIT**. Tako boste ob nakupu Golfa ocean s klimo skupno prihranili do **490.000 SIT**.

Pametno!

POLO

Privlačni poletni izbiri:

- 1.) Polo že za **1.980.000 SIT** ali
- 2.) Polo basis in trendline z brezplačno klimo in električnim paketom = **do 350.000 SIT prihranka***

* Ponudba velja do konca avgusta za vozila iz zaloge.

RANDELJ
AVTOHIŠA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon 01 8951 488, telefaks 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.si
salon in delavnica pon.-pet. od 7. do 18. ure
sobota salon od 8. do 12. ure

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

Gospodarska
vozila

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO

HIŠE:

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskimi lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslojem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.

- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša 14 x 12 m, zgrajena 1932, velikost parcele 1395 m², el. voda, takoj vseljiva, možna zamenjava za stanovanje v Ljubljani, cena 19,7 mio SIT (94.000 EUR).

- SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša s poslovnim prostorom 37 m², trgovina 10 x 11 m, zgrajena 1930 in gospodarsko posloj 10 x 22 m, vel. parc. 608 m², zemlj. 162 m², klas. ogrevanje, el. voda. Cena za stan. hišo in posl. prostor 12,3 mio SIT ali 58.500 EUR, za gospodarsko posloj pa 6,8 mio SIT ali 32.500 EUR.

- OSILNICA - Padovo - Kolpa, kmetija primerna za vikend - stan. hiša 6 x 7 m, zgrajena 1931, in nekaj gozda, njiv, travnikov in pašnikov v skupni izmeri 8,5 ha. Cena 9.988.000 SIT ali 44.000 EUR.

- RIBNICA - Sodražica, center, starejša stan. hiša 12 x 14 m, zgrajena 1926, z gospodarskim poslojem, potrebna adaptacija, dok. pridobljena, vel. parc. cca 1668 m², cena 10,95 mio SIT (48.000 EUR).

- LOŠKI POTOK, Gora - Kržeti, stan. stavba, 11 x 12 m, zgrajena 1980, III. gradb. faza z gospodarskim poslojem in travnikom, v skupni izmeri 2782 m², cena 5,7 mio SIT ali 25.000 EUR.

- STARA CERKEV - Kobljarji, novejša stan. hiša, 9 x 11 m, zgrajena 1980, kompletno opremljena, dve garaži, CK ogrevanje na olje, vel. parc. cca 1000 m², takoj vseljiva, lepa lokacija, cena 18,0 mio SIT ali 78.500 EUR.

- STARA CERKEV - stanovanjska stavba, vel. 12 x 10 m, zgrajena 1980, novejša, III. gradb. faza, z vso dokumentacijo, cena 11,4 mio SIT ali 49.000 EUR.

- RIBNICA - Rakitnica, obnovljena stanovanjska hišica 6 x 8 m, obnovljena 1999, z drvarnico in garažo, vel. parcele 714 m², zanimiva lokacija, cena 12,4 mio SIT ali 53.500 EUR.

- KOČEVJE - strogi center, poslovno stanovanjski objekt 12 x 10 m, obnovljen 1994, velikost parcele 147 m², v obratovanju (trgovina, servis, stanov), 3 etaže, uporabna površina cca 300 m², cena 26 mio SIT ali 112.069 EUR.

- RIBNICA - Otavice, starejša stan. hiša, potrebna obnove - možna nadomestna gradnja, velikost 6 x 15 m, z gospodarskim poslojem, zgrajena 1930, Velikost parcele 1314 m², cena 4,5 mio SIT ali 19.149 EUR.

- STARA CERKEV - stanovanjska stavba, velikost 12 x 10 m, novejša, letnik 1980, III. gradbena faza, z vso dokumentacijo, cena 11,4 mio SIT ali 49.000 EUR.

STANOVANJAJA:

NOVO V RIBNICI - več novozgrajenih stanovanj v centru Ribnice, cena za m² po dogovoru, rok vselitve približno 4 mesece.

- RIBNICA - center, trošno stanovanje 78,66 m², zgrajeno 1975, IV. nadst. TEL, CK, cena 13,1 mio SIT ali 58.000 EUR.

- KOČEVJE - center, dvosobno, 50,35 m², zgrajeno 1965, v visokem pritličju, klas. ogrevanje, KTV, TEL, cena 6,8 mio SIT ali 29.122 EUR.

- RIBNICA - center, dvosobno cca 60 m², 3. nadstropje, zgrajeno 1976, CK, KTV, vpisano v ZK, cena 10,8 mio SIT ali 45.957 EUR, vseljivo v dveh mesecih.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV. podaljšana faza, 7 x 25 m, zgrajen 1994, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 445.000 EUR.

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskimi lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslojem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.

- KOČEVJE - Industrijska cona, novejši poslovni prostori v izmeri cca 450 m², 14 x 12 m, zgrajen 1997, z urejeno dokumentacijo za proizvodnjo (mirna dejavnost), 14 parkirnih mest, vsa infrastruktura, cena 63,95 mio SIT ali 273.876 EUR, v račun vzamemo tudi stanovanje v Ljubljani, uporaba takoj.

GRADBENE PARCELE:

- RIBNICA - Hrastje, več gradbenih parcel, različnih velikosti, prodamo. Cena 3.200,00 SIT/m² ali 14 EUR/m².

- ORTNEK, več gradbenih parcel, različnih velikosti z lokacijskim dovoljenjem, cena za m² 4.530,00 SIT ali 20 EUR.

- DOLENJA VAS, ob glavni cesti, gradbena parcela cca 30 a, z veljavnim gradbenim dovoljenjem, EL voda na parceli, cena 9,9 mio SIT.

- GORNJE LEPOVČE - zazidljiva parcela, vel. 920 m², cena 3,16 mio SIT ali 13.500 EUR.

ODDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - strogi center, 3 lepo urejene pisarne z uporabljenim dovoljenjem, skupna velikost 75 m², vseljivo takoj, cena najema po dogovoru.

- RIBNICA - bivši RIKO, posl. prostor v nadst., vel. 429 m², ki zajema sobo 391 m², pisarno 19 m², in garderobo 19 m². Tovorno dvigalo, nos. 1.000 kg, CK, el. voda. Cena najema za m² 3,5 EUR ali 793 SIT.

- KOČEVJE - tri pisarne, opremljene, varovane, v pritličju, vel. cca 63 m², 21 m² in 16 m², CK, vsa dokumentacija - uporabno dovoljenje, cena po dogovoru.

- RIBNICA - center, oddamo VILLO na zelo dobri lokaciji za mirne dejavnosti, ca 330 m² koristne površine, vel. parc. 1635 m², cena po dogovoru.

- RIBNICA - Breg, oddamo trgovski lokal z vso dokumentacijo na frekventni lokaciji, velikost ca 63 m², cena 69.000 SIT, garancija, sprotno plačilo.

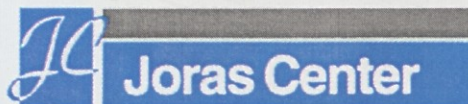
- RIBNICA - center, gostinski lokal v obratovanju, vel. ca 45 m², novejši, 1990, cena 105.480 SIT ali 450 EUR mesečno, predplačilo - garancija.

AKCIJSKA PONUDBA VOZIL SEAT

IBIZA, CORDOBA
1.4 16v
s klimo

(količina vozil omejena)
**NUDIMO PORSCHE
KREDIT IN LEASING**

Joras Center

Prodaja in servis vozil SEAT
Ob železnici 7, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

MOTOMAN robotec d.o.o.

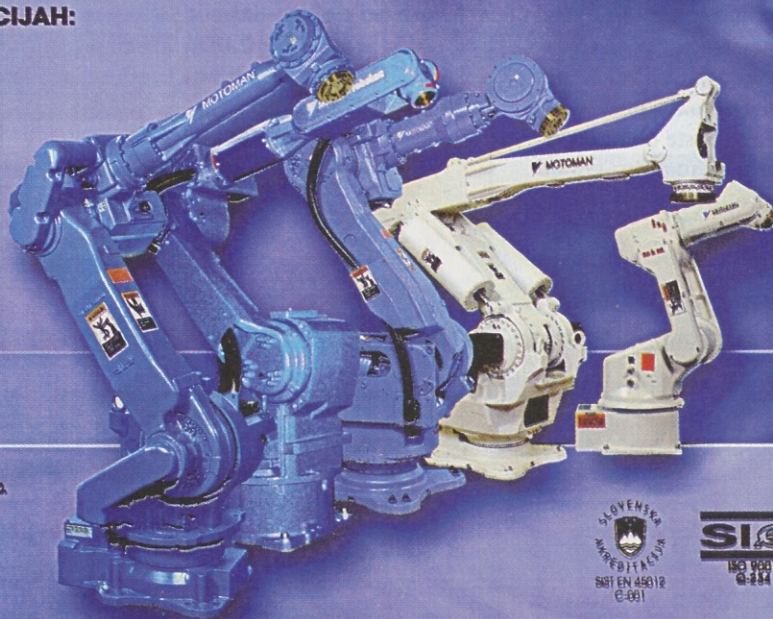
Robotizacija in avtomatizacija v industriji

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE V INDUSTRIJI

Šest osni členasti roboti iz družine MOTOMAN, nosilnosti od 3kg- 500kg, ki jih krmili visoko zmogljiv krmilnik XRC, ki edini na svetu omogoča sinhrono krmiljenje štirih robotov hkrati, oziroma lahko zvezno krmili 27 robotskih osi.

IDEALNA REŠITEV V APLIKACIJAH:

- OBLOČNEGA VARJENJA
- UPOROVNEGA VARJENJA
- STREGE
- PLAZEMSKEGA IN LASERSKEGA REZANJA
- POLIRANJA
- PALETIRANJA
- BRUŠENJA
- LEPLENJA

MOTOMAN robotec d.o.o.

Lepovče 23, 1310 Ribnica
tel.: +386 (0) 1 83 72 410
faks: +386 (0) 1 83 81 243
e-mail: info@motomanrobotec.si
www.motomanrobotec.si

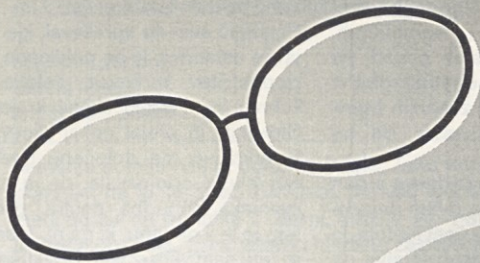

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vivanska 3
1310 Ribnica

TEL.: 01/33 60 367

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
sobota zaprto

MicroERA

ODKLEPANJE GSM APARATOV
NA VSA OMREŽJA

servis
odkup
prodaja → **GSM**
aparatorov

MicroERA Jože Šilc s.p., Merharjeva 9, 1310 Ribnica

Tel.: 8373 116, fax: 8373 117

GSM: 041/402-779

e-mail: js@amis.net

http://home.amis.net/microera/

MONTAŽA - ANDOLJŠEK

PREGRADNE STENE - VISEČI STROPOVI

KNAUF
Armstrong
RIGIPS

Hrovača 6
1310 RIBNICA
Mbt.: (041) 647 226
Tel.: (01) 8363 089

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas

Tel.: 01 8364-533

GSM: 041 712 103

PODIJETNIŠKI CENTER ZA RAZVOJ GOSPODARSTVA

VAVČERSKI SISTEM SVETOVANJA IN REZULTATI LANSKEGA DELOVANJA

Program vavčerskega svetovanja predstavlja obliko podpore države, namenjeno malim in srednje velikim podjetjem in vsem potencialnim obrtnikom in podjetnikom, ki se odločajo za podjetniško pot. Osrednji storitvi v programu sta splošno in specialistično podjetniško svetovanje, nudi pa tudi druge oblike podpore, kot so informiranje, skupinsko podjetniško svetovanje in usposabljanje ter usmerjanje pri uresničevanju poslovnih zamisli.

Dostop do programa vavčerskega svetovanja zagotavlja Pospeševalni center za malo gospodarstvo, izvajalci programa so lokalni in regionalni podjetniški centri, ki predstavljajo mesta, kjer se potencialni uporabniki storitev lahko vključijo v program in izkoristijo njegove storitve po subvencioniranih cenah. Neposredne storitve svetovanja v okviru programa pa nudijo na javnem razpisu izbrani visoko strokovno usposobljeni svetovalci, kar dokazujejo s pridobljenimi referencami, strokovnim znanjem in izkušnjami ter nazadnje še z opravljenimi izpiti za pridobitev licence podjetniškega svetovalca.

Lanski rezultati so obetavni, saj je vavčersko svetovanje potekalo v 37 slovenskih podjetniških centrih. V program je bilo vključenih 118 splošnih in 291 specialističnih svetovalcev, najbolje pa so bile "pokrite" osrednje slovenska, savinjska in podravska regija. Program svetovanja je izkoristilo

155 potencialnih podjetnikov in 1135 delujočih podjetij, skupaj pa je bilo opravljenega za 37.600 ur svetovanja.

Vavčerski sistem svetovanja je sorazmerno nov instrument, pri tem sta stalno spremljanje in dograjevanje sistema na podlagi izkušenj nujna. Zato ob tej priložnosti posebej izpostavljamo področja svetovanja, za katera lahko podjetniki in potencialni podjetniki pridobijo subvencije v okviru vavčerskega sistema:

priprava poslovnih načrtov za preveritev poslovne zamisli ali rast podjetja oziroma pridobivanje lastniških virov financiranja; svetovanje s področja poslovnih funkcij podjetja (proizvodnja, prodaja, trženje, finance ...); priprava razvojnih programov in projektov, kot so organizacija proizvodnje, poslovni in investicijski programi, krepitev poslovnega sodelovanja, skupna vlaganja; zaščita intelektualne lastnine; vzpostavljanje celostnih sistemov kakovosti; finančna reorganizacija; načrt internacionalizacije; priprava strateških dokumentov; priprava trženjskih strategij; priprava internih aktov in dokumentacije podjetja, priprava projektov za gradnjo in prenovo informacijskih sistemov in priprava programov s področja človeških virov.

Program vavčerskega svetovanja ne subvencionira: pridobitve formalne izobrazbe, tečajev tujih jezikov, osnovnega računalniškega opismenjevanja, pridobitve certifikatov in licenc, stroškov gradiv, literature, strokovnih preizkusov znanja, izpitov, vodenja računovodstva, higienskega minimuma, zdravniških pregledov, potnih stroškov, izdelave lokacijske, gradbene in druge podobne dokumentacije, postopkov pridobivanja standardov in normativov oziroma drugih postopkov, ki imajo z zakoni ali drugimi pravnimi akti predpisane podlage, funkcionalnega izobraževanja.

Mag. Jaka Vadnjal, vodja programa, tel.: 01/ 530 98 04, jaka.vadnjal@pcmg.si, Vesna Petričević, svetovalka, tel.: 01/ 530 98 02, vesna.petricevic@pcmg.si. Vse informacije dobite tudi na naslovu Področni center za razvoj gospodarstva d.o.o., Ribnica.

Janez Mate

PODIJETNIŠKI CENTER ZA RAZVOJ GOSPODARSTVA

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: **REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA**, najkasneje do **12. septembra 2003**.

Pravilna rešitev iz 7. številke Rešeta je:

AVGUST, ČAS ZA DOPUST

Med pravnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrajence:

- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **NASTJA LOVŠIN**, Goriča vas 78, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **ZVONE ZABUKOVEC**, Žlebič 36, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **MARIJA ZBAŠNIK**, Jurjevica 62, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **MAJDA SLABE**, Jurjevica 28, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **SEBASTJAN ORAŽEM**, Grič, C. VII/9, 1310 RIBNICA

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupon za prevzem nagrade boste prejeli po pošti.

SUHOROBARJI VSEH VASI, ZDRUŽITE SE!

(A brez lončarjev ne bo šlo.)

Dobro jutro, delovni ljudje. Dobro jutro, veder pogled, dobro srce! Tako bo naslednjo nedeljo v Ribnici. Veder pogled bo seveda na vseh stojnicah, če bo le vreme naklonjeno, dobro srce sprva tudi. Čeprav bomo v zgodnjih urah slišali salve egoističnih, nevoščljivih, umazanih besed, pa ne iz ust izdelovalcev suhe robe in lončarstva, temveč zunanjih trgovcev. Pa tudi ne vseh, da se razumemo!

Sicer pa 'zdumati' iz dneva v dan za vsakdanji kruh in račun delodajalca ni lahko, in vsa čast fantom, ki ohranjajo tradicijo krošnjarstva, pa četudi z uvoženimi artikli. O plastiki in ceneni tkanih pa ne bi izgubljali besed. Toda to je 'glihanje', trženje, čar sejma suhe robe in lončarstva, ki počasi prihaja že v četrto desetletje.

Ostalo dogajanje okrog sejma je le popestritev, brez katere pa tudi ne gre. Številne obiskovalce te ljudske prireditve pritegnejo tudi razne glasbene in plesne skupine, polni žari in hladilniki.

Iz leta v leto so pa tako prodajalci na stojnicah kot obiskovalci vedno bolj zahtevni, kar je povsem normalno. Trgovci sprašujejo, kaj se bo pa letos dogajalo, katere prireditve bodo, obiskovalci pa se tudi ozirajo po oglasnem gradivu in iščejo lokacije za sprostitev in zabavo.

Že v prejšnji številki sem nakazal obsežnejši program za jubilejni 30. sejem v letu 2005, ko naše TD praznuje tudi zavidljivo 100. obletnico.

Velike prireditve 'čarati' pa v naši dolini nikakor ni enostavno, o čemer sem tudi že razpredal v julijski številki. Program, ki sem ga sooblikoval, recimo za letošnjo Koprsko (rumeno) ali Kranjsko noč, zahteva tukaj čisto drugačne predispozicije.

V obeh omenjenih mestih je Občina velikodušno razvezala mošnjiček, ki je bil seveda nekajkrat težji kot naš, v obeh krajih

imajo svoje hiper markete, tudi številne multi trgovske družbe in povsod je gospodarstvo s precej močnejšo kupno močjo.

Res pa je, da razumejo promocijo kraja malce drugače kot v deželi suhe robe in lončarstva.

Prejšnjic sem se spraševal, kje so javne ustanove, ki so poklicane za popestritev 'mrtvega' poletja v Ribnici (in ni veliko takšnih krajev v Sloveniji) in prejel nekaj klicev, s katerimi so me določene osebe teh 'služb' opominjale, da je programska ponudba pestra, problem je le v denarju, ki ga ni. Jasno, to tudi sam vem iz lastnih izkušenj, ko sem 'vozil' v Ribnico številne močne promocijske projekte, pa ostal sam na suhem otoku. Če je bil kdorkoli užaljen, se opravičujem, vsi pa vemo, v čem je problem in ob odtoku delovne sile v prestolnico bo ta problem, praznina še večja.

Upajmo le, da se ne bo uresničila globalna napoved: Kdor ima, bo imel še več, in kdor nima, bo imel še manj! Upanje je pol življenja, hkrati pa se lahko spogledujemo tudi z rekom: "Tako, kot si boš postal, boš tudi ležal!"

In zakaj črnogledost pred sejmom? Na prvi pogled brez razloga, na drugo žogo pa, kaj bomo z 31. sejmom, če bomo obiskovalce razvadili s 30? Poti nazaj ni, sploh v tem času. Ne nazadnje, če so zmožni svoje široko razpoznavne prireditve nadgrajevati drugod, jih bomo morali tudi mi. Vsa čast izkušenim kadrom, a svet pa le na mladih stoji, zaključujem to predsejmsko popotovanje še z enim neizpodbitnim pregovorom.

Draga družba, ne preveč stresen prvi uradni teden vam želim v šoli in službi, naslednji konec tedna pa: Semen je kot novo leto enkrat v letu, zato izkoristite pozitivne vibracije, ki takrat zavejejo nad Ribnico, in zadihajte praznični vonj po lesu in glini! Čao!

Marko Modrej

MALI OGLASI

KUPIM

Kupim zimske pnevmatike 165 / 70 / R 13, z najmanj 7 mm profila, po možnosti Eskimo S 3 ali Debica. Kupim za 60 % cene novih. Tel.: 031 / 681 945.

V bližini Ribnice kupim starejšo stanovanjsko hišo. Tel.: 041 / 395 132.

V Ribnici kupim oz. najamem garsonjero. Tel.: 041 716 776.

SEMANJI KVIZ

ali slovo od počitnic

1. Ribniški semenj ima svoje zamatke v davnem letu 1492, ko je cesar Friderik Ribničanom izdal listino za neobdavčeno trgovanje s svojimi izdelki po vseh avstrijskih deželah, t.i....

D sejmski popust
J davčni recept
R krošnjarski patent

2. Letošnje poletje nas je dodobra izželo. Tako visokih temperatur ne pomnijo; ne le še živenci Zemljani, temveč tudi statistiki in zgodovinarji so bili na trenutke v dilemi, kdaj je bilo nazadnje tako sušno in vroče obdobje. Tukaj imamo hladilno zadevo, ki bi lahko bila(e)...

B zaledenele stopnice
I črka iz naše e-pošte
T nov design družinske lučke

E

3. Na Bregu sameva nekaj sten skrivnostnega gradu, ki pod sabo skriva nešteto neodkritih stvari. Nemška gospoda ga je poimenovala Willingrain oz. Wiliginrein, kar po naše pomeni...

T trnov grad
K breški stolp
B vrbov breg

4. Brez rubrike starih slovenskih pregovorov tudi tokrat ne gre. Za mesec september se pregovor glasi: Zgodaj se selijo ptiči....

Z težave bodo z njihovimi mladiči
F raj imeli bodo fičfiriči
N bo huda zima o božiči

5. Jesen prinaša v deželo slastne produkte matere narave. Letos ji je sicer štrene zmešalo podivjano poletje, pa vendar je jesen pred vrati. Asociacija jeseni je tudi tale reč. Kaj to je, razvozljajte sami.

G kostanjeva lupina
Š črka iz imena našega vrtca
H dresiran jež

C

6. V nedeljo, 24. avgusta, smo si lahko v ribniškem kinu Ideal ogledali 'kriminalko'...

K Stojimo pred zaprtimi vrati
Z Modri angeli
I Novi kapitalizem

7. H.K. je nad Ortnekom, na pobočju Slemen. Pomen kratice pa ni...

J Hudi Konec
S Helena Košmrlj
K hlačati kosmatinec

8. V prejšnji številki se je v 8. vprašanje priklatil škratek, ki se je prav tukaj skrival do danes. Besedne zveze so tekle o sv. Ani in višinskih točkah. Koča torej stoji na višini 932 m, do vrha Sv. Ane pa nas ne loči 31 m, kot je bila trditev, kar je do vrha Sten seveda pravilno, temveč...

N 50 m
E 60 m
Š 70 m

Zadnji počitniški oz. dopustniški vikend je pred nami in hkrati zadnji vikend pred tradicionalnim ribniškim sejmom suhe robe in lončarstva. Temu primerno bo obarvan tudi tokratni kviz. Kratka, lahkotna telovadba omrtvelih možganskih celic in veselo na delo v prihajajoči sezoni krepitve inteligenčnega nivoja (brez brente sreče seveda tudi letos ne bo šlo). Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste zanimivo rešitev, povezano z / s ...

9. Predstavljamo vam plešočo Alenko s turjaškega gradu, o kateri smo zasledili zelo pester življenjepis. Več o njej kdaj drugič, prva črka njenega imena pa je lahko tudi...

O Blejski policist pri ugašanju cigarete
M črka iz rubrike Cvetka
D ojačitev nagnjenega Inlesovega dimnika

A

10. Ribniški semenj bo tudi letos v svoje nedrje sprejel privlačen, bogat festival, pred katerim je privednik...

J rokodelski
Z roketni
P abstraktni

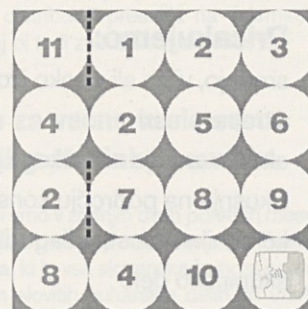
11. Za konec pa še igra števil, ki je obvezna za vse šolarje. Pred ponedeljkom obkrožite izid enačbe in ga vnesite pod št. 11 oz. v prvi krogec razpredelnice.

Če bo rešitev pravilna, se matematike v tem šolskem letu ni batil!

CD - L - C / XXV + IV x II =

27
28
29

Pravilne rešitve
napišite na kupone
in jih pošljite v
kuverti ali na dopisnici
najkasneje
do 10. septembra
2003.

Med pravilnimi rešitvami bomo ponovno izžrebali 5 lepih nagrad.

MALI OGLASI

PRODAM

Prodam več učbenikov in delovnih zvezkov za srednjo šolo. Tel.: 041 / 206 896.

Prodam učbenike za 1., 2., 3. in 4. letnik srednje ekonomske šole in gimnazije. Tel.: 031 / 592 860.

Prodam potezno žago (štucar) znamke Einhell, 1400 W., avtomobilski WAP, 100 barov, do 40 stopinj C, znamke Sistema. Cena po dogovoru. Tel.: 041 734 158.

Prodam nova vhodna vrata, 1 x lesena (rjavordeča), 1 x PVC (bela), oboja leva, dim: 105 x 210. Tel.: 031 / 742 907.

Prodam 3 - sobno stanovanje v centru Ribnice (72 m²), vsi priključki, vseljivo takoj. Cena 12,8 mio SIT. Tel.: 040 / 252 679 oz. 01 / 505 16 04 (pop.)

Prodam dekliško kolo, za starost 5 do 10 let, zelo lepo ohranjeno, znamke Rog, tel.: 8362-618.

UGODNO LETOVANJE! V centru Portoroža, v mirnem okolju oddam v najem stanovanje za 4-člansko družino. Tel.: 041/345-625.

MOTOMAN robotec d.o.o.

Podjetje za trženje, projektiranje ter gradnjo industrijskih robotskih in fleksibilnih sistemov

nstro d.o.o.

Podjetje za gradnjo strojev in naprav

Pridružite se renomirani japonsko-nemški firmi
MOTOMAN ROBOTEC d.o.o.

Razširjamo svoje programe, prav tako pa tudi delovno skupino, zato vabimo k sodelovanju

KONSTRUKTORJA

za področje robotizacije in avtomatizacije v industriji.

Ponujamo :

- zanimivo, dinamično in perspektivno delo v mladem kolektivu
- intenzivno šolanje
- stimulatívno nagrajevanje

Pričakujemo:

- srednjo, višjo ali visoko izobrazbo strojne smeri
- aktivno znanje nemškega jezika
- izkušnje na področju konstruiranja
- komunikativnost, prilagodljivost, skupinsko delo
- obvladovanje orodij v okolju Windows in na sistemih CAD, SOLID Works, AUTOCAD, CATIA

Prednost imajo osebe z večletnimi izkušnjami.

Rok za prijavo je 20 dni. Prošnjo z dokazili o opravljeni izobrazbi pošljite na naslov:

MOTOMAN ROBOTEC d.o.o.

Lepovče 23, 1310 Ribnica

MOTOMAN robotec d.o.o.

Podjetje za trženje, projektiranje ter gradnjo industrijskih robotskih in fleksibilnih sistemov

nstro d.o.o.

Podjetje za gradnjo strojev in naprav

Na naši zemlji

Ajda (I)

(Fagopyrum esculentum Moench)

Ajda, lat. Fagopyrum esculentum, ne spada med žita. Zaradi njenega plodu, t. i. seme, ki ima podobno notranjost kot meljak žit, jo po načinu predelave zrn v kašo, zdrob, moko in kosmiče uvrščamo prav mednje.

od nemškega jezika

V primerjavi z ostalimi žiti vsebuje ajda več balastnih snovi (vlaknin), ki varujejo prebavila pred rakom in drugimi boleznimi. Drugače pa botanično sodi med dresnovke (Polygonaceae) in je sorodnica rabarbare. Domnevajo, da izvira iz Kitajske (5. tisoletje). Zapis o pridelovanju ajde na Kitajskem so iz prvega tisočletja n. š. Na svojih pohodih so jo s seboj prinesli na zahod, v Rusijo in Malo Azijo Tatarji, pozneje pa se je najbolj razširila v Sredozemlju. Pri širjenju v notranjost Evrope so jo posamezni narodi poimenovali po pšenici in ji pridali ime po nekristjanih, poganih, in sicer ble sarrasin, ble de Turquie ali ble noir (Francozi), Heiden (Avstrijci), Buchweizen (Nemci), buckwheat (Angleži), pohanka (Čehi), heljda (Hrvati). Ajdo so v 13. stoletju prinesli v Rusijo mongolski osvajalci. V 14. stoletju je prišla na Balkan, od koder so jo križarji razširili po deželah srednje in vzhodne Evrope. Na Slovenskem se je pojavila zgodaj. Stari urbarji poročajo o njej že leta 1426. Imenovali so jo "pagana". Gotovo pa so jo sejali že desetletja pred tem, ker je trajalo dolgo, preden so jo uvrstili med dajatve. V 16. stoletju so jo poznali že po vsej Sloveniji. Istočasno se je razširila po drugih severnih deželah Balkana in na njegovi meji. Razlikovali so že "prašno" (spomladansko) in strniščno (jesensko) ajdo.

Posebno strniščna je bila zelo razširjena, ker so jo sejali tedaj, ko so bile mnoge poljedelske kulture že "mimo". Pridelali so je več kot kateregakoli drugega žita, ponekod celo več kot vseh drugih žitaric skupaj. Prašno ajdo so sejali v aprilu ali maju in želi julija. Da seme strniščne ajde v osrednji Sloveniji in na Gorenjskem dozori, je zadnji čas setve konec julija; starejši ljudje pravijo, da je to na god sv. Jakoba (25. julija), kvečjemu dan za njim, ko goduje sv. Ana. Pred setvijo njivo pognojimo. Za dobro oploditev mora biti v tleh dovolj fosforja in kalija. Pri gnojenju z dušikom pa moramo biti previdni, da zaradi preveč dušika posevek ajde ne poleže. Priporočena količina gnojil NPK je v razmerju do 50:50:50 kg posameznega hranila, odvisno od založenosti tal in načina pridelovanja. Ajda kali pri temperaturi nad 10°C; za rast in razvoj je optimalna temperatura 20°C. Za setev je treba 60 do 100 kg semen/ha, odvisno od debeline zrn, kalivosti in priprave setvene površine. Zaželeno gostota pri strniščni setvi je približno 400 kalivih semen/m². Včasih so jo sejali povprek, zdaj z žitno sejalnico v vrste na medvrstno razdaljo 12,5 do 15 cm.

Od bolezni se na ajdi lahko pojavijo pegavost listov, peronospora in pepelovka. Cveti od avgusta pa tja do oktobra. Ob setvi in cvetenju je občutljiva na sušo in vročino, med dozorevanjem na veter in mraz, če pa nastopijo zgodnje jesenske slane, lahko tudi pozebe. Mlade rastline ogrožajo bolhači, saj preluknjajo in grizejo klične in prave liste. Med cvetenjem in polnjenjem zrn lahko postane hrana za vrabce, v okolici naselij tudi za golobe, na njivah v bližini gozdov pa socvetja rada objeda divjad, zlasti srne. Ajda zori neenakomerno; konec septembra so na rastlinah poleg nezrelit plodov še cvetni popki in odprti cvetovi (pocvitanje). Največ posevkov strniščne ajde kombajnirajo konec septembra. Na višjih legah, kjer je nevarnost slane manjša, je priporočljivo, da jo pustijo na polju, da dozori, še prve dni v oktobru. Ob skladiščenju je treba zrnje dosušiti na 13- do 14-odstotno vlažnost.

V osemdesetih letih je bila ajda pri nas posejana na 1.000 ha njiv in je dala povprečen pridelek 1 t/ha. Z novimi sortami so se prideliki povečali na 2 t zrnja/ha. Tako imamo sedaj v Sloveniji potrjene sorte ajde Siva, Darja, Darina in Petra, vzgojene iz populacij sive in črne ajde ter križanje s tujimi sortami, zlasti ruskega izvora.

Nadaljevanje prihodnjič.

Mojca Remic

Kmetijsko svetovalna služba Ribnica

"Upoštevati je treba voljo ljudi in regionalno raznolikost"

S stališči in mnenji mag. Buta, navedenimi v članku "Upoštevati je treba voljo ljudi in regionalno raznolikost", se v pretežni meri strinjam, vendar ne razumem ministra Buta, saj govori, kot da ne bi bil v vladi. Podpiše in glasuje za predlog nove volilne zakonodaje, potem pa sprašuje, če je sprejem smiseln. Dalje sprejme zakon za odpravljanja posledic suše, in nato javnosti postavlja vprašanja, če je v proračunu sploh kaj denarja za to; razmišlja o razbremenitvah v gospodarstvu, potem pa kot minister v vladi glasuje za vse večje obremenitve.

V Sloveniji imamo slab sedanji volilni zakon. Žal, v prejšnjem mandatu SLS ni podprla večinskega sistema volitev, čeprav so se državljani izrekli zanj na referendumu. Edino večinski sistem namreč zagotovi enega poslanca v vsakem volilnem okraju (88 okrajev), zato je sedanje "prizadevanje" SLS za ohranitev okrajev in izvolitev poslancev v posameznih okrajih brez učinka, saj gotove izvolitve poslanca v okraju proporcionalni sis-

tem ne zagotavlja.

Ne razumem, zakaj ste v svojem prispevku zahtevali, da se k absolutnemu preferenčnemu glasu pri volitvah doda pogoj "obvezen". Ne nazadnje je "vaša vlada" sprejela takšno dikcijo. Pogoj absolutne preference povsem zadostuje, saj glasovanje za stranko pomeni porazdelitev glasu v enakem deležu na vse kandidate, zato je učinek takšnega glasu nevtralen, odločilni pa so glasovi za posameznega kandidata. Zato bi za uvrstitev kandidata za prvo mesto zadostoval že en sam preferenčni glas, če bi bili ostali namenjeni le stranki.

V Nsi se zavzemamo za nezdružljivost poslanske in županske funkcije, ker menimo, da je breme preveliko in zato trpi kvaliteta, velikokrat pa se funkciji izključujeta; v Sloveniji imamo tako ali tako zadosti primernih ljudi za takšno delo in je nesmiselno kopičenje funkcij v eni osebi. Vaš predlog o domicilu (tega sta predlagala dva vaša poslanca) je celo v nasprotju z ustavo o svobodnih volitvah, je pa smiseln za lokalne volitve.

Lep pozdrav, **Janez Drobnič**

ODMEEEVI

Za resnico gre!

(Odmev na članek: Do spomina pobitih imejmo spoštljiv odnos)

Naša polpretekla zgodovina je bila in je še vedno predstavljena zelo enostransko. Na eni strani revolucionarji kot pogumni, junaški borci, na drugi strani zaničevani kolaboranti, belogardisti in le poredko imenovani s pravim imenom domobranci. Resnica je seveda drugačna.

Zakaj so nastale vaške straže?

Komunisti so do poletja 1942 pobili okoli 400 Slovencev, vrhunec pa je bil od aprila do junija 1942. Delež pobitih v naši bivši občini (Ribnica, Sodražica, Loški Potok) je bil velik, saj je bilo do tedaj pobitih kar 51 ljudi. Prva vaška straža je bila ustanovljena 17. julija 1942 v Šentjoštu. Pri nas so se vaški stražarji organizirali kasneje, proti koncu leta 1942. Prve organizirane protirevolucionarne enote so nastale predvsem kot zaščita slovenskega naroda pred krvoločnimi komunisti. Za nastanek vaških straž, in kasneje domobrancev, je kriva komunistična stran, ker je začela z revolucijo in s pobijanjem nedolžnih ljudi in to tedaj, ko je bila enotnost slovenskega naroda najbolj potrebna.

Komunisti so s svojo revolucijo onemogočili vsem drugim, da bi prispevali svoj delež v boju

z okupatorjem. Izvajali so klasično državljansko vojno, saj so le malo svojih napadov namenili okupatorju. Vse sile so usmerili v uničevanje 'notranjega' sovražnika. Krivi so tudi za mnoge žrtve, ki so jih povzročili Nemci, saj so večkrat z raznimi sabotажami samo razdražili Nemce, se nato umaknili na varno, prebivalstvo pa prepustili maščevanju okupatorjev.

Vrhunec državljanske vojne je bil po kapitulaciji Italije septembra 1943. Nobenemu Italijanu se ni skrivilo lasu! Partizani so vse sile uporabili za uničenje protirevolucionarjev. Sledili so Turjak, Grčarice, Bloke, Begunje, množični poboji v Mozlju, Jelendolu, Mačkovicu, na Travnici gori in drugod. Kako velik je bil zločin, storjen po končani vojni, zgovorno pričajo številke na farnih spominskih ploščah. Na njih je iz naše občine napisanih 682 imen! Kako velika praznina je zazijala v narodovem telesu! To je število ljudi vseh učencev velike šole, kar je osem generacij. To je tako velik zločin, da o njem ne moremo molčati! Dokler Slovenci ne bomo 'uredili' svoje polpretekle zgodovine, bo slovenska družba neurejena. Žal je močnejši glas nekdanjih komunistov, kot pa druge strani, saj je prva preživela, druga pa je bila večinoma pobita. Tudi pri nas bo prišla resnica na dan in mladina bo spoznala pravo zgodovino.

Anica Benčina

ODMEEEVI

R-kanal prodan Telemachu

Čeprav se je dogovor o prodaji kablanskega operaterja R-kanal v celoti, je novica o tem prišla na dan šele pred kratkim, potrdil pa jo je tudi lastnik podjetja Vinko Merhar.

Pismo o nameri prodaje je bilo podpisano pred tremi meseci, jeseni pa naj bi Telemach iz Ljubljane tudi uradno prevzel ribniški R-kanal z njegovimi 1500 naročniki. Telemach je vodilni operater v Sloveniji s 100.000 naročniki, tako da bodo Ribničani del velike kablanske družine, ki jo bodo najverjetneje plačali tudi z drugačno ceno naročnine, če bo to narekovala strategija razvoja kablasko-razdelilnega sistema v Ribnici in Sodražici. Merhar in direktor TV Zlatko Polajžer bosta televizijo še zadržala s posebno pogodbo, imenovala pa naj bi se R-kanal plus. Obeta se nova programska shema, je dejal Merhar. Trenutno pa gledalci lahko v nočnih urah spet spremljajo pornografske filme.

Merhar se je za prodajo podjetja Telemachu, ki je kupil tudi že sistem v Kočevju, odločil zato, ker se mu zdi smiselno povezovanje z večjimi sistemi, prav tako pa se tako majhno podjetje, kot je R-kanal, dlje kot 3 leta ne bi moglo boriti proti takemu sistemu, je dodal. "Za ribniške naročnike bo prevzem, dolgoročno gledano, boljši, saj bodo prešli v globalni sistem. Kaj to dejansko pomeni za njih, pa bodo lahko obveščeni tudi v naslednjih številkah Rešeta ter preko naše TV."

Za zaposlene na R-kanalu naj ne bi bilo takojšnjih sprememb, saj naj bi se dva delavca v kabelski distribuciji preselila na Telemach, TV pa naj bi tudi zadržala tri zaposlene.

Poletje za večno vzelo sestro Vendelino in Vinka Levstika

Ribničani smo v zadnjih dveh poletnih mesecih izgubili dva znamenita rojaka. Sestra Vendelina, ki jo vsa slovenska javnost pozna po njenih slovitih kuharskih delih, je umrla po dolgotrajni bolezni. Pa vendar je vsa bolehnata z veseljem pristala na pogovor za Rešeto, ki smo ga objavili v letošnjem aprilu, in ji tako tik pred zdajci še uspeli dati posebno mesto. Tega Občina ne bo mogla več storiti. Menda bi ji letos poskušala dodeliti naziv častne občanke, toda njeno dolgoletno odlašanje je na koncu zapečatila kar sama smrt potencialne kandidatke. Pokopana je na Brezjah.

Vinko Levstik, znan po svoji domobranski preteklosti ter sodnem procesu, ki se je sprožil proti njemu, bil za vzgled ostalim, a skritim krivcem na obeh straneh, najprej obsojen, potem pa še oproščen, pa je padel pred svojim hotelom v Gorici ter v bolnici nato umrl za pljučno embolijo. Z Ribnico si je ponovno postal blizu, ko je bil na oblasti Jože Tanko in želel v obrtni coni odpreti tudi proizvodnjo za stekleničenje vina. Tanko je bil tudi med številnimi govorniki na Levstikovem pogrebu pri Sv. Gregorju 22. avgusta.

A. Pahulje

Suše in drugih neprilik reši nas ...

Vse kaže, da smo v obdobju sedmih suhih let. Že tretje leto zapored našo deželo prizadevajo pozeba, suša, toča in druge naravne nesreče, in izničujejo letoletne napore

marljivih ljudi, ki obdelujejo kmetijske površine. Namesto da bi želi obilne darove narave in da bi se po letošnjem napornem delu veselili uspehov, se morajo kmetje ukvarjati predvsem s tem, kako bodo v kar največji meri odpravili hude posledice teh nesreč.

Naravne nesreče imajo eno skupno lastnost: prizadenejo izključno podeželje, predvsem kmete, ki se trudijo, da bi z obdelavo zemlje, ne samo ohranili deželo lepo in urejeno, ampak da bi tudi pridelali kvalitetne kmetijske proizvode, namenjene lastni uporabi ali prodaji.

Tudi letos nimajo sreče - ne z vremenom, še manj s politiko in državo, ki bi morala oškodovancem pravočasno in v zadostni meri priskočiti na pomoč. Tako, kot to počne v mnogih drugih, tudi manj usodnih primerih. Čeprav gre za naravno katastrofo velikih razsežnosti, se niti vlada niti obe pristojni ministri nista zganili - niti ministrstvo za kmetijstvo niti ministrstvo za okolje.

Prav neokusno je že bilo, da so se najodgovornejši predstavniki izvršne oblasti, ob dobri medijski podpori, zapeljali na katero od prizadetih območij, malo "potroštali" ljudi, torej posadili nekaj rožic in izrekli nekaj sladkih besed, ter se spet odpeljali novim nalogam in delovnim zmagam naproti. Na prizadete kmete so skoraj takoj pozabili, saj se po teh obiskih ni zgodilo prav nič.

Vse je bilo tiho vse dotlej, dokler nista opozicijska poslanca Sok (NSi) in Sušnik (SDS) vložila v proceduro interventni zakon za odpravo posledic letošnjih nesreč. Šele ta opozicijski zakon je toliko razburkal in razkačil vlada-joče, da so zbrali moči, in da so v zakonodajno proceduro vložili svoj zakon, ki so ga menda pripravljali in usklajevali kar 8 let.

Kot se je pokazalo že pri obravnavi in sprejemanju vladnega zakona, so delali dokaj slabo. V zakonu je veliko čudnih rešitev, ki "zagotavljajo", da mnogi do pomoči ne bodo upravičeni, da bo izplačana pomoč zelo nizka, in da je letos prizadeti zagotovo ne bodo prejeli. Prav tako zakon ne predvideva nobenih dodatnih olajšav pri plačilih prispevkov za socialno in pokojninsko zavarovanje kmetov, niti olajšav pri plačilih katastrskega dohodka, kar je bilo v dosedanjih zakonih vedno običajno.

Jasno je, da smo se opozicijski poslanci zelo zavzemali, da bi se slabe rešitve vladnega zakona popravile oziroma nadomestile z bolj življenjskimi. Zato smo tudi predlagali vrsto

dopolnil. Vendar je potrebno povedati, da smo bili bolj ali manj neuspešni. Čeprav se vsi zavedajo, da plačil letos ne bo (zaradi prazne državne blagajne in predolgih postopkov obdelav), niso podprli niti predloga za izplačilo delne akontacije, ki bi jo poračunali ob dokončnem obračunu škode. Vladni valjar je dosegel svoje. Zakon je bil sprejet in na veliko presenečenje ga je podprla tudi SLS. Ta zakon je prva posledica julijskega nedeljskega brušenja koalicije na Brdu in kaže na odnos te vlade in teh vladnih strank do kmetov in do podeželja nasploh.

Ne glede na lepe in sladke besede je podeželje povsem prepuščeno delovanju naravnih zakonov. Kadar je letina dobra in je pridelka preveč, so cene nizke zaradi prevelike ponudbe, kadar pa letino prizadenejo ujme, pa so cene nizke zaradi slabe kvalitete in poškodovanosti pridelka.

Zanimivo in nadvse pomenljivo pa je tudi medlo ravnanje stanovske Kmetijsko - gozdarske zbornice, ki naj bi še posebej strumno zastopala interese podeželja in svojega članstva, ki ga v veliki večini sestavljajo prav mali kmetje. KGZ se ni potrudila, da bi se kriteriji ugotavljanja in upravičenosti do povračil postavili bolj skladno s stanjem na slovenskem podeželju.

Da bi bili kriteriji bolj usklajeni s posestno in parcelno strukturo. Tako pa mali posestniki, ki so v veliki večini, skoraj zagotovo ne bodo dobili ničesar, saj so merila določena zelo krivično.

Da kmetijska politika države ni ustrezna, kaže tudi odziv kmetov na razpise programa predpristopne pomoči SAPARD, ki je med drugim namenjen za prestrukturiranje kmetij. Kljub temu, da je moč pridobiti kar okrog 50 % nepovratnih sredstev za posodabljanje in druge namene na kmetijah, je odziv zelo slab. Večina sredstev iz razpisov za leti 2000 in 2001, kar okoli 1,2 milijarde sit, je ostala neizkoriščenih, saj se je sklenilo samo 14 pogodb v vrednosti ca. 370 mio sit. Za leti 2002 in 2003 pa sploh še ni bilo razpisa. To pomeni, da imamo pri pripravi razpisov najmanj enoletno zamudo.

Jasno je, da bo zelo težko izkoristiti novo kvoto (2002 in 2003), ki bo povečana tako za neporabljena sredstva predhodnih razpisov kakor tudi za še dodatno dodeljena sredstva EU. Za celotno razpoložljivo kvoto bo potrebno izpeljati razpisni postopek in skleniti pogodbe do maja 2004 (črpanje do leta 2006). Povsem jasno je, da je časa za racionalno in kvalitetno izrabo sredstev zelo malo. Kaže, da se je projekt SAPARD morda celo načrtno pripeljal v časovno stisko in da bodo verjetno velik kos pogače na tak ali drugačen način pridobili nekateri, ki so dovolj vplivni in dovolj blizu dogajanja. Sicer bodo sredstva propadla in ostala v bruseljski blagajni. Tudi to slabo črpanje zastojnih sredstev iz bruseljske blagajne je "naravna" katastrofa. Na interes za porabo sredstev vplivajo v veliki meri predvsem pogoji, ki jih mora izpolnjevati kandidat - vlagatelj. Oba ključna pogoja - starost kmeta (do 40 let) in pa zahtevana izobrazba (vsaj srednja šola) je ministrstvo slabo izpogajalo. Zahtevana izobrazba je celo višja kot za novinarje. Kot da ne poznajo slovenske realnosti. Kdo bi si mislil!

Prav tako ni bilo pričakovati, da bi bila ta sredstva zanimiva za večino kmetov, saj kmetje večinoma ne izpolnjujejo površinskega mini-

muma, ki je potreben za ekonomsko uspešnost posameznih kmetijskih programov. To pa vsekakor kaže, da je največje napake napravila politika, saj se ni pravočasno, na primeren način in učinkovito začelo prestrukturirati kmetijske površine in kmetijska gospodarstva, da bi se pripravilo zadosti primerno velikih in zaokroženih kmetij. Kmetijska reforma se ni izvedla, še več, sploh se še ni začela. V Sloveniji še vedno izrazito prevladujejo male kmetije z razdrobljenimi površinami in razpršenim programom, slabo opremo in slabim donosom, vodijo pa jih priletni gospodarji. Jasno je, da se bodo take kmetijske enote le stežka odločile za črpanje sredstev. Slabi so obeti tudi za prihodnost. Čeprav bo na razpolago precej sredstev iz bruseljske blagajne, se bomo večinoma srečevali s povsem enakimi problemi. Kakorkoli nas že prepričujejo vladajoči o svojih uspehih in pogajalskih spretnostih, od tega prav velikih koristi na tem delu kmetijstva ne bo.

Medtem ko bo ministrska gospoda potovala med evropskimi prestolnicami, bo golob še vedno nedosegljivo stal na strehi, vzbujal skomine in nas spominjal na še eno veliko zapravljeno priložnost.

OBVESTILO

V veljavi je Pravilnik o subvencioniranju mesečnih vozovnic za vajence, dijake in študente višjih šol, ki bo v novem šolskem letu (po 1.9.2003) upravičencem pocenil šolske prevoze v povprečju za okrog 20%.

Jože Tanko, poslanec DZ

Učinki poslanskega dela

Delo poslanca ima dve oziroma tri težišča: po eni strani pripada politični opciji z določenim programom in če hoče biti verodostojen, ga mora upošte-

vati, saj se je z njim predstavil volivcem; zato v tem smislu glasuje, vlaga dopolnila ali zakone. Poleg tega je izvoljen v volilnem okraju, kar pomeni, da predstavlja in uveljavlja tudi lokalne interese občine ali okraja. Razen tega se glede na svojo profesionalnost in izkušnje po lastni presoji in želji bolj poglobljeno ukvarja še z vprašanji, ki jih pozna, zlasti med delom v svoji poslanski pisarni.

Ker je stranka NSi, ki ji pripadam, v opoziciji, je moja naloga predvsem v nadzoru oblasti, pripravi alternativnih rešitev in njihovo predstavljanje v javnosti. V tem smislu sem bil od 90 poslancev slovenskega državnega zbora

RAZMIŠLJANJE SUŠI NA ROB

Leto 2003 v veliki meri zaznamuje suša, ki traja že več mesecev. Pomlad in poletje, marsikje brez kapljice dežja, rodovitna polja, travnike in pašnike spreminjata v

pokrajino, kakršno smo nekoč videli zlasti v filmih: v pusto, suho in napol mrtvo, kjer ni veliko življenja. Tako je v velikem delu Evrope, tako je v Sloveniji, žal tudi pri nas, v Ribniški dolini. Ali je to le pojav tega leta, morda zadnjih nekaj let ali pa gre za spremembe v podnebnju? To je ključno vprašanje, ki si ga moramo zastaviti.

Žal se zdi, da narava počasi vrača udarec. Za vse nasilje, ki ga človeštvo izvaja nad njo. Zlasti v zadnjih sto letih, od začetka industrijske revolucije. Stoletja sta človek in narava živela v sozvočju, spoštovala drug drugega. Človek je nagonsko vedel, kaj je dobro in česa ni pametno početi. Zlasti v zadnjih petdesetih letih pa je drugače. Človek je izgubil veliko občutka in občutljivosti do narave. Zdelo se mu je, da je skoraj enak Bogu, da je vse-mogočen. In slej kot prej se je nekaj moralo zgoditi.

Danes vsi govorimo, da se podnebje spreminja. Znanstveniki trdijo, da se ozračje segreva, ledeniki na severu in jugu topijo, morska gladina dviguje, puščava nezadržno širi proti severu in jugu. Počasi, a vztrajno, kilometer za kilometrom. Verjetno imajo, žal, prav.

Ali pri vsem tem tudi mi, vsakdo med nami, nosimo del krivde? Odgovor ne more biti drugega kot DA. Pogosto niti ne pomislimo, kako tudi sami prispevamo k uničenju okolja. Vsi se vozimo z avtomobili, zaposleni smo v tovarnah, ki noč in dan v zrak spuščajo škodljive snovi.

V zemljo smo v desetletjih dodali ogromne količine strupov, preveč umetnih gnojil, razbili smo njeno naravno strukturo in odpornost.

V naše potoke, reke, jezera in morja pa dnevno spuščamo neizmerljive količine kanalizacijskih odpadkov. Vsaka družina uporabi letno več kilogramov pralnih praškov, več deset litrov čistilnih sredstev, veliko dišav in parfumov. In vse to konča v naših vodah in zemlji. Večina nas ogreva stanovanje "na olje", kot radi rečemo, ko se pohvalimo, kako smo "komot". Da nimamo nič dela, samo gumb pritisnemo, pa je. Kdo bi še uporabljal drva in čistil pepel? Žal, s tem prispevamo k onesnaženju. Veliko plastike, od jogurta, pijač, konča v štedilniku: "Naj zgori, da bo čisto," radi rečemo. In ob tem ne pomislimo, da smo v ozračje spustili nekaj mg zelo strupenih substanc. Vsaka doza parfuma ali drugega kozmetičnega pripravka, odvržena po

nemarnem, pomeni nevarnost za okolje. Zato ni mogoče dati drugačnega odgovora kot tistega, da vsi, vsakdo med nami, prispeva k uničenju okolja. Načeta in ranjena narava pa izgublja svojo naravno odpornost, ne more se več zadostno obnavljati, njen "imunski sistem" je načet. Od tukaj do podnebnih sprememb, od tam pa do naravnih katastrof, ni več daleč. Nihče med nami ni brez odgovornosti.

Ni ga med nami, ki ni prispeval vsaj malo k tem negativnim spremembam okolja. Naloga, popraviti kar se da, je na nas. Vsakdo med nami bo moral postati zdravnik narave.

Mi, ki živimo v bogatejšem predelu sveta, bomo prevzeli večjo odgovornost. Saj ne gre pričakovati, da se bomo vrnili k motikam, pa h konjskim vpregam, da se bomo namesto v avtomobilih vozili v zapravljičkah. Za začetek naj vsakdo med nami jogurtov lonček odvrže v kontejner, namesto da ga pokuri v štedilniku. Kmet naj pri kmetovanju uporabi manj umetnega gnojila in naravi bolj prijazno sredstvo za zatiranje plevela. V trgovini se odločimo za vodo in pijačo v steklenicah namesto v plastični. Poskusimo kdaj pomiti posodo ali počistiti tla z manj dodanega čistila. Razmislimo o naložbi v kurjavo na lesne odpadke namesto na kurilno olje. Odločimo se za nakup okolju prijazno pridelane hrane, s tem bomo pospešili njeno proizvodnjo.

Kar nekaj lahko storimo sami. Kar nekaj se bo poznalo. Veliko pa bo treba storiti v širših skupnostih in v tovarnah pri spremembi delovnih procesov. Začnimo pri osveščanju. Ljudje pogosto ne vedo o nasilju, ki ga povzročamo nad naravo. O tem jih moramo poučiti. Začnimo v družini, pri svojih otrocih, pa v šolah in morda res najprej pri samem sebi. Če smo nekoč mislili, da smo vse-mogočni, bogovi, je zdaj čas, da stopamo korake nazaj. Imamo svojo pomembno vlogo, zagotovo pa ta ni v uničenju naravnega ravnovesja.

Letos bo potrebna solidarnost, da bomo vsaj malce omilili posledice suše v kmetijstvu.

Prve ukrepe na tem področju je vlada že sprejela. Subvencije za kmetovanje bodo tako letos izplačane dva meseca prej, tudi akontacija za škodo po suši bo izplačana že v letošnjem letu. Iz blagovnih rezerv se sprošča 20.000 ton koruze, ki jo bodo kmetje plačali le po 9 SIT za kg, ostalo se jim bo poračunalo pri priznani odškodnini. Vlada je sprejela izvozna nadomestila z namenom, da bi pospešila prodajo viškov živine. Verjetno bodo mnogi, katerih naloga je po že definiciji kritiziranje (opozicija), dejali, česa vsega ni bilo in naj bi še bilo narejenega, hkrati bodo pa zamolčali, da bo potrebno za pokrivanje posledic jemati sredstva druge, od vseh porabnikov proračuna. Beseda solidarnost pomeni ravno to.

Potrošiš lahko samo toliko, kolikor ustvariš. Vse ostalo je govorjenje na pamet.

Potrebna pa je tudi sprememba načina razmišljanja, če tega nismo storili že doslej. Nek mlad človek mi je zadnjič dejal:

"Kaj mene briga suša, saj se hrana kupi v trgovini!" Dokler je je kje pridelati v zadostnih količinah, jo je mogoče kupiti.

A letos bo hrana, zdi se, kar precej draga.

Mag. Franc But

med najdejavnejšimi glede vložitve zakonov, o katerih sem že pisal. Tudi pri vlaganju amandmajev je bila moja vloga vidna; morda še najbolj z izpostavljanjem kritičnih stališč na predloženo zakonodajo bodisi v parlamentu ali v javnih medijih. Prepričan sem v pravilnost svojega ravnanja pri odločnem zastopanju šibkejših slojev, kot so invalidi, brezposelni, upokojenci, pri urejanju delovnih razmerij, preprečevanja zlorab elite, statusa in delovanja humanitarnih in invalidskih organizacij, družinskih dajatev, dodatnega financiranja prevoza za otroke (tudi zaradi medveda), gospodarskega razvoja, vlaganj in preglednosti javnih financ. Za prepričljivo zagovarjanje stališč je potrebna poglobljena priprava.

In kaj je tisto, kar je bilo posebej usmerjeno na ribniško občino? Napisal in vložil sem zakon o sobivanju medveda in človeka, ki bi še kako koristil Ribniški dolini - žal ga je minister za kmetijstvo zavrnil. Tudi predlog amandmaja k državnemu proračunu, da bi majhen del sredstev od privilegijev za revolucionarne zasluge dali v namen izgradnje doma za ostarele v Ribnici, sedanja vladna koalicija ni podprla, kot tudi ne dopolnila k proračunu, da se zagotovijo dodatna sredstva za sanacijo katastrofalne ceste iz Žlebiča v Sodražico. In še preden sem postal poslanec, sem zagotovil pomoč pri ustanavljanju invalidskega podjetja v Ribnici, pomagal pri finančni sanaciji in prestrukturiranju Inlesa. Z denarjem, ki ga vlada zmeče za neproduktivna podjetja, kot so Elan, vladno letalo, hangar..., bi lahko na podeželju - tudi v Ribnici - marsikaj naredili.

V veselje bi mi bilo sodelovati tudi pri drugih lokalnih pobudah, turističnih in gospodarskih projektih, s katerimi bomo lahko doprinesli k gospodarskemu razvoju občine, novih delovnih mestih, oživljanju podeželja in reševanju okoljskih vprašanj. Sicer pa sem nekaj let delal v vrhu državne uprave in mi je znana vrsta postopkov, kar bi lahko pomagalo pri uveljavljanju občinskih interesov na ravni države.

Vesel sem, da me obiskujete v poslanski pisarni, kjer smo nekaterim rešili problem bodisi pri urejanju javnih komunalnih zadev, žrtvah vojnega in povojnega nasilja, delovnih razmerij, uveljavljanja družinske pokojnine ipd. Tudi tu se bolje odzivajo v ribniški občini. Ker sem predsednik komisije za peticije, lahko pomagam pri pospeševanju zadev na sodiščih, upravnih organih ali ministrstvih. Pomoč in posredovanje glede peticij ali dela v poslanski pisarni je brezplačno in ni vezano na strankarske zadeve, zato ste vsi dobrodošli ne glede na vaše politično prepričanje.

Učencem, dijakom in študentom želim ob začetku šolskega leta veliko uspehov, pridobljenega znanja in trdnih vrednot, ki so najboljša vstopnica za življenje.

Kje me lahko dobite?

- Poslanska pisarna v Ribnici, Škrabčev trg 41 (vsak ponedeljek med 10. in 13. uro).
- Tel.: 478-9665 (vsak delavnik med 9. in 15. uro, razen med zasedanji delovnih teles ali državnega zbora).

Mag. Janez Drobnič, poslanec DZ

Avtorski stol

NAŠ GOST JE BIL TADEJ MATE

V prvih razredih smo 19. junija izvedli obrambni dan. Zalin oči, Matjaž Pogorelc, mi je povedal, da se njegov sodelavec Tadej Mate ukvarja z gasilstvom.

Pa še to, da bi bil pripravljen sodelovati z nami, če bomo kdaj želeli.

Priložnost se nam je ponudila prav dober teden pred tem, ko je PGD Ribnica pripravljalo dan odprtih vrat za vse, ki jih zanima gasilstvo, vabili pa so tudi nove člane že iz otroških vrst.

Prostori Prostovoljnega gasilskega društva Ribnica so prav blizu šole in po zaslugi Tadeja Mateta so se velika rdeča vrata te zgradbe na stečaj odprla za vse prvošolce, naslednji dan pa še za vse tretješolce naše šole.

Pri vratih nas je pričakal Tadej Mate, ki je otrokom povedal, da se z gasilstvom ukvarja enako kot ostali gasilci - po svoji redni službi, v prostem času. Opisal jim je naloge gasilcev, jim pokazal, kje je shranjena njihova oprema in kakšna je. Izvedeli smo, pri katerih nesrečah sodelujejo gasilci ter si zapomnili njihovo klicno številko - 112. Nato nas je odpeljal za hišo, kjer so nas pričakovali trije gasilci: Matjaž Virant, Sandi Kos in Nejc Nadler.

Ob razstavljenih predmetih za gašenje nam je Matjaž Virant predstavil, za kaj in kako se kak predmet uporablja. Na dvorišču smo videli najmanj tri gasilske avtomobile z vso potrebno opremo za gašenje požarov, reševanje ob prometnih nesrečah ter reševanje v primeru ekološko nevarnih razlitij.

Gasilec Tadej Mate nam je pokazal, kako se s "kleščami" razreže avtomobilska pločevina in razbije šipa, recimo - pri reševanju udeležencev v prometnih nesrečah. Za nas so pripravili čisto pravo gašenje požara s prahom, kar so si učenci gotovo zapomnili. Preizkusili so se tudi v zbijanju oddaljene plastenke z vodnim curkom. Če so bili učenci pri tem malo mokri, jih sploh ni motilo. Navsezadnje je bil prelep sončen dan.

Zahvaljujemo se PGD iz Ribnice, gasilcem, ki so nam predstavili svoje delo, posebej še organizatorju, Tadeju Matetu, ki pa smo ga "posedli" tudi na naš "avtorski stol". Njegove odgovore o življenju in delu gasilca lahko preberete v nadaljevanju.

Kaj bi nam lahko povedali o svojem delu, zanimanju?

Vsak, ki hoče reševati in gasiti, mora po vstopu v gasilske vrste osvojiti določena znanja in izkušnje. Najprej seveda osvoje in s tem pridobi naziv gasilec operativec. Tudi danes ni nič drugače. Sedaj na nove člane v intervencijah še toliko bolj pazimo, saj je reševanje ob gašenju vedno zahtevnejše. Na začetku mlajši gasilci vedno delajo v spremstvu starejših in izkušenejših gasilcev.

Vendar je to šele začetek. Ker so reševanja zelo specifična in pri nekaterih uporabljamo tudi posebne tehnike reševanja, orodja in zaščitna sredstva, lahko opravljamo tudi tečaje za delo s temi pripomočki: specialnosti za uporabo dihalnega aparata, reševanje pri nesrečah z nevarnimi snovmi, strupi itd., reševanje v prometnih nesrečah,...

Od tu naprej gasilec lahko že samostojno rešuje, kar pa ne pomeni, da lahko vsak sam divja v ogenj. Pri gašenju požarov je nujno potrebno usklajeno

delo celotne enote in ne le enega. Nujna je prisebnost, saj je v goreč in zadimljen prostor s pomočjo dihalnega aparata enostavno priti. Velik problem pa je, če začne iti kaj narobe, že gašenje samo je vedno težavno. Največja težava je, kako se iz prostora, kjer gori, varno vrniti, še posebej, če prične primanjkovati zraka v jeklenkah dihalnega aparata, in pred tem še kaj pogasiti in rešiti. Vedeti morate tudi, da sta napadalca vedno dva, imeti moramo več napadalnih skupin, ki morajo delovati usklajeno, da lahko sploh rešujejo in ne izpostavljajo sami sebe ali celo drugih udeležencev novim nevarnostim. Reševanje z dihalnimi aparati je fizično najtežje, hitro se zgodi, da se kdo ustraši zaprtega prostora, pride do utesnenosti, zato mora vsak gasilec sam in tudi poveljnik vedeti, koga lahko pošlje reševati z dihalnim aparatom, saj lahko pride zelo hitro do dodatne nesreče in poškodbe gasilca.

Poizkusite si predstavljati, da v vašem stanovanju ponoči zmanjka elektrike. Kako težko se je varno premikati. Še težje je, če ste v temi v stanovanju, ki ga ne poznate in ne veste, kje kaj stoji. Letos, ko boste šli na morje, se potopite pod gladino in se s prijateljem poizkusite sporazumeti o najosnovnejših stvareh! Popolnoma nova dimenzija pa je v

zadimljenem in gorečem prostoru, kjer je lahko tudi več nadstropij in obstaja velika možnost padajočih predmetov ali celo porušitev dela zgradbe. Potrebna je maksimalna zbranost, prisebnost in usklajeno delovanje celotne gasilske enote. Posploševanje in improvizacija pripelje do dodatne nesreče.

Bi nam lahko zaupali, kako poteka Vaš delovni dan?

Zgodi se nesreča, (požar, prometna nesreča,...) udeleženci, domači ali naključno prisotni pokličejo na telefonsko številko 112. To je republiški center za reševanje, ki ima možnost, da hkrati pokliče dvajset ali več gasilcev, lahko tudi več društev na reševalno akcijo preko pozivnikov, ki jih imamo gasilci noč in dan pri sebi. Pozivnik nas opozori z zvočnim signalom, poleg tega pa še izpiše, kaj in kje se je zgodilo. Izrednega pomena je, da resnično prav vsi vemo in poznamo telefonsko številko 112, saj nam le tam lahko zelo hitro in učinkovito pomagajo, čeprav sedijo v Ljubljani, vendar imajo vsa sredstva za učinkovito obveščanje in vodenje reševalnih akcij.

Nesmisel je, da občani kličejo po telefonu svojega znanca, ki je gasilec, saj je edina stvar, ki jo leta lahko naredi, da mu pove, da odhaja v gasilski dom. Več pa v tem trenutku ne more storiti, saj ne more

z avtom v gasilski dom, hkrati pa še po telefonu poklicati dvajset drugih gasilcev. Veliko ljudi tega ne razume, zato prihaja do nepotrebnih pojasnjevanj in celo nejevolje. Prav zato je potrebno poklicati na 112, ker drugače ni možno v zelo kratkem času dobiti dvajset ali več gasilcev v gasilski dom. Torej: dobimo klic na pomoč in odidemo. Pred odhodom od doma še nasvidenje ne uspeemo reči. Zakaj, kaj na s vleče, da velikokrat kar sredi noči odidemo reševati, teh odgovorov ne boste dobili, saj nihče od nas tega natančno ne ve. Odhajamo pač na pomoč zaradi življenj in reševanja premoženja, pa čeprav nas same tam čaka nevarnost, sicer pa na to ne mislimo. Morda se kdo tudi sprašuje, zakaj sploh rešujemo, če nam na koncu marsikdo še hvala ne zna reči. Gasilci si tako nesmiselnih vprašanj pač ne zastavljamo. Morda tudi zato ne, ker vemo, da bi prišli pomagati tudi nam, če se nam bi zgodila nesreča.

V gasilskem domu se opravimo v zaščitno gasilsko opremo, vzamemo s seboj še stvari, za katere mislimo, da jih bomo potrebovali, in se odpeljemo. Velikokrat sodelujemo z gasilci drugih društev, s policisti in zdravstvenimi delavci, pa tudi naključni ljudje so nam velikokrat v veliko pomoč.

Koliko časa ste že gasilec?

Gasilec sem dvajset let. Takoj ko je bilo možno, sem opravil vse potrebno za gasilca operativca ter strojnika in se pričel udeleževati gasilskih intervencij. Spomnim pa se, da sem se že v osnovni šoli udeleževal takratnih tekmovanj "Mladi gasilec". Torej se je moja gasilska pot pričela že kar zgodaj v osnovni šoli, član PGD Ribnica pa sem postal nekoliko pozneje.

Kako in zakaj ste se pričeli ukvarjati s tem?

V gasilske vrste so me pritegnili prijatelji, ki so bili že prej gasilci. Družili smo se v gasilskem domu in hodili na gasilska tekmovanja. In to je bila prva stvar, ki me je pritegnila. Kasneje sem se začel udeleževati reševalnih akcij. Imel sem dober občutek, da sem nekomu pomagal in mu pripomogel k reševanju premoženja ali celo življenja. Potem pa iz tega več ne moreš. Težko je razložiti, kaj natančno me vleče in zadržuje v gasilskih vrstah, predvsem je to zelo dobra povezanost med nami in zavest, da je v tem delu, ki ga opravljamo prostovoljno, nekaj dobrega.

Katere reševalne akcije, pri katerih ste sodelovali, so se Vam najbolj vtisnile v spomin in zakaj?

Vsaka reševalna akcija je nekaj posebnega, od vsake v spominu nekaj ostane še zelo dolgo, nekaterih stvari ni mogoče nikoli pozabiti. Reševanje v nesreči s smrtnim izidom ali hudimi poškodbami udeležencev je zagotovo najtežje in take tragedije ni mogoče pozabiti, še posebno, če moraš reševati prijatelja. Večkrat sem z gasilsko enoto reševal v takšnih primerih. Več dni in celo tednov lahko misel uhaja k dogodkom, ki so se zgodili, na srečo pa je teh izredno hudih nesreč, kamor smo klicani, na našem koncu bolj malo.

Lansko leto se je zgodila huda prometna nesreča nad Sodražico, tik pod Vagovko. Voznica je zapeljala s ceste po strmini kakšnih 100 metrov globoko. Nekateri veste, kakšna strmina je v tistem gozdu. Sreča je bila, da je nesrečo videla druga voznica in poklicala na pomoč. Hudo poškodovano voznico smo uspeli spraviti na nosila, problem pa je nastal, kako jo na nosilih prinesiti do ceste, po strmini, kjer še sam le s težavo hodiš. Časa za reševanje je bilo izredno malo, saj pri takšnih poškodbah vsaka minuta ogromno pomeni. Tudi reševalno vozilo je že čakalo na vrhu. Z nekaj iznajdljivosti smo tudi to rešili. Na vrhu ceste smo postavili svoje tehnično reševalno vozilo, razvili pletenico, jo privezali na nosila, držali nosila v vodoravnem položaju, zadnja dva gasilca na ramah, prednja dva na rokah, z električnim vitlom pa so nas vse skupaj zvelkli na vrh. Iz doline je bilo potem treba potegniti še avtomobil, ki je bil zagoden med drevjem in skalami. S pomočjo prizadevnih občanov smo tudi avto privlekli do ceste in ga odpeljali. Ne vem, če bo tisti avto še kdaj vozil po naših cestah.

Požar v četrtem nadstropju stolpnice na Prijateljovem trgu februarja letos, vam je vsem znan, saj je bil v javnosti precej odmeven. Za nas gasilce je bil že na prvi pogled grozljiv. Ogromni ognjeni zublji so švigali skozi okna stanovanja v četrtem nadstropju in se širili na streho, hodnik ter ostala stanovanja. Zgodilo se je ravno to, česar smo se gasilci že veliko let bali in na kar smo opozarjali. V Ribnici nimamo potrebne opreme za reševanje iz četrtega nadstropja. Naše prevozne lestve so okorne, sežejo le do tretjega nadstropja. Uporabili smo jih vseeno, vsaj za gašenje. Glavnina reševanja je bila po stopnišču, v temi in dimu, dodatna težava pa je bil zelo hud mraz. Kljub temu smo požar omejili le na eno stanovanje, ostala so bila manj poškodovana. Drugo jutro je bil pogled na pogorišče grozljiv. Poleg tega so bili poškodovani nekateri stanovalci in gasilci.

Kdaj je prav, da se ljudje obrnejo po pomoč na gasilsko društvo?

Vedno, kadar mislijo, da sami ne bodo kos nastalim razmeram. Najbolje je, da se pokliče na pomoč čimprej, saj vsaka minuta zelo veliko pomeni, še posebej, če so ogrožena življenja.

Imate kakšen moder nasvet za prvošolce?

Otroška igra je pogost vzrok za izbruh požara, veliko hudih požarov je bilo zaradi igre z vžigalicami, zato je prav, da veste, kako nevarne so lahko vžigalice na neprimernem kraju. Veliko gašenj bi lahko opisal. Spomnim se požara, pred približno tremi leti, ko sta zgorela dva skednja. Rešili smo le malo orodja, ki je bilo tam shranjeno. Vzrok - otroška igra z vžigalicami. Rdeče obarvan gasilni aparat v stanovanju res ni najlepši okras, je pa lahko odločilnega pomena ali zelo koristen pri začetnih in manjših požarih, ki jih lahko sami pogasimo ali vsaj omejimo še pred prihodom gasilcev. Seveda je potrebno znati uporabljati gasilni aparat in upam, da vsei to tudi znate.

Upam, da se boste znali obnašati ob kakšni neprijetnosti take vrste, pa tudi, da boste ohranili vsaj nekaj koristnega z obiska v prostovoljnem gasilskem društvu Ribnica.

Zabeležila in fotografirala:
Polona Golouh, prof. raz. p.

Na LUMPIADI počitnikovalo do 80 otrok!

Že kar tradicionalne postajajo Vesele počitnice za otroke. Letos smo jih organizirali v Ribnici in tudi v Dolenji vasi. Poimenovali smo jih Lumpiada, ker so naši otroci pravi navihančki. Delavnik izvaja se je začel eno uro pred prihodom otrok. Dobile so se v prostorih Centra za socialno delo in poklepetale o urniku novega dne. Najbolj zabaven del pogovora so bila seveda poročila prejšnjega dne.

V Ribnici se je prvega dela Veselih počitnic, ki so se začele takoj po zaključku šole, udeleževalo od 60 do 80 otrok, v avgustovskem delu je bila udeležba nekoliko manjša, v Ribnici poprečno 30, v Dolenji vasi pa se je 40 otrok vsakodnevno udeleževalo Lumpiade. Zadovoljni smo, da se Veselih počitnic udeležuje vsako leto več otrok. Menimo, da je to dokaz, kako otroci res potrebujejo nekaj, kar jih zabava, družijo in jim zapolnjuje prosti čas med počitnicami.

Naj namenimo nekaj besed tudi programu:

Prav veselo je bilo, ko so nam Bojčevi omogočili izdelovanje predmetov iz gline. Otroci so se preizkusili tudi v vžiganju v les in spoznavali so, kako so se oblačili predniki. Vesele urice so organizirale uslužbenke Miklove hiše. Obiskali so nas tudi skavti in alpinisti ter nas na kratko seznanili s svojim delovanjem. Skupaj z alpinisti pa se je odprla nova plezalna smer "Lumpi - Bumpi", ki so jo preplezali otroci. Lov za skritim zakladom je bil

pravo dirkališče po Dolenji vasi pa tudi po Ribnici in komaj smo dohajale te mlade nadobudneže. Med številnimi dejavnostmi v Ribnici ne smemo pozabiti omeniti obiska jelenov v Otavicah, konjeniškega kluba na Ugarju, kjer so se otroci preizkusili tudi v jahanju. Spoznali smo tudi, da se prične gasilska akcija s klicem, in si ogledali gasilsko opremo. Seveda pa ne smemo pozabiti tudi ostalih delavnic, kot so izdelovanje slaščic, oblikovanje okraskov, mobilov in številnih drugih poučnih in zabavnih igr. Velikokrat pa smo se tudi razgibavali, se žogali, igrali badminton in se na splošno zelo zabavali. Kot že prejšnja leta smo tudi letošnjo Lumpiado zaključili s piknikom. V Dolenji vasi smo lahko pekli, v Ribnici pa smo delali kanapejčke.

Naj bo to kratko poročilo tudi zahvala vsem zunanjim sodelavcem, ki so s svojim strokovnim znanjem omogočili, da je bila pri tem druženju zabava združena s koristnim. Hvala Andoljškovim iz Hrovače, Miklovi hiši, Bojčevim iz Dolenje vasi, skavtom, alpinistom, gasilcem, osnovni šoli Ribnica, Konjeniškem klubu Ugar in seveda Občini Ribnica, ki je finančno podprla projekt. Vesele počitnice pa je tudi letos organiziral Center za socialno delo Ribnica.

Izvajalke in Anica Turk

SVET IN RIBNICA STA LAHKO ŠE BOLJŠA

Svet se bo vedno vrtel..., zdaj je, kakršen je, in marsikomu tak niti najmanj ni všeč, ker se zdi, da je oropan marsičesa lepega in dobrega. Čeprav tudi to nosi v sebi, bomo z rubriko Vredni lepih besed poskušali izpostaviti tisto dobro, ki se dogaja med nami in v našem najbližjem okolju; kar razveseli naše srce in navda naš korak v nov dan z lahkotnostjo in razvedri pogled na svet.

Vnesli smo tudi rubriko, z imenom, ki sam po sebi nakazuje svojo dobronamernost: Zato, da bomo boljši. Ne bodite žaljivi, temveč korektni. S tem ko boste izpostavili določen problem, vedite, čemu služi kritika: da bomo ljudje drug do drugega bolj prijazni in da bo okolje zaradi našega pozitivnega in ustvarjalnega odnosa lahko boljše, kot je.

Opomba uredništva: Dolžina teksta naj ne presega 400 znakov (s presledki) oz. 70 besed.

Uredništvo

KINO IDEAL

Kolodvorska 9a

SEPTEMBER 2003

Sobota, 6. september, ob 21⁰⁰

Charlyjevi angelčki II
ameriška akcijska komedija

* * *

Sobota, 13. september, ob 21⁰⁰

Terminator III
ameriški akcijski ZF film

* * *

Sobota, 20. september, ob 21⁰⁰

Butec in butec II
ameriška nora komedija

* * *

Sobota, 27. september, ob 21⁰⁰

Stewardese letijo v nebo
ameriška romantična komedija

OTROCI NA TABORU Z VOJAKI

Vrtec Ribnica je v sodelovanju s 157. logistično bazo Slovenske vojske pripravil vznemirljivo doživetje v vojaškem objektu na Ugarju. Tabor so poimenovali TAVOR MORS - UGAR 2003.

"Izvedenih je bilo že kar nekaj taborov, vendar takega, kot je bil tale, pri Slovenski vojski, še ni bilo," je prepričana Darja Šilc, vodja programa Korak za korakom in pomočnica ravnateljice Vrtca Ribnica. Tabor MORS - UGAR 2003 je bil še ena izmed prireditev, ki so posvečene 50-letnici predšolske vzgoje v občini Ribnica.

"Do ideje za tabor sva prišla z Matjažem

tudi vojaško življenje in pravila pa tudi spoznali sebe in si ob koncu tabora rekli: 'To zmorem tudi jaz!' To pa so bili tudi glavni cilji tabora," je pripovedovala Šilčeva, gonilna sila priprav in izvedbe tabora.

V metodologiji programa KZK je tudi oblikovanje pravil v skupini, kjer so vključeni otroci. "Učenje samonadzora je ena temeljnih zahtev dela z otroki. Razložiti jim moramo posledice neprimerne vedenja tako, da to spoznajo in poiščejo rešitve. Vzgojitelji učijo otroke samokontrole..." je bilo zapisano na letaku, s katerim so v vrtcu animirali starše.

"Za izvedbo Tabora MORS - UGAR 2003 so poskrbeli starši, člani sveta staršev programa KZK, ki so bili glavni sponzorji. Tako je bil Andoljšek vodja tabora za MORS, Bojan

Andoljškom, štabnim vodnikom. Poveljstvo 157. logistične baze je odobrilo izvedbo v poslovnem delu skladišča Ugar od 19. do 20. junija. Dokončna odločitev za tabor je padla na eni izmed sej sveta staršev programa Korak za korakom (KZK), kjer smo skupno podprli Andoljškov predlog, ki je že dokaj natančno predstavil tudi življenje na taboru," je Šilčeva razlagala razvoj ideje do izvedbe. Z Andoljškom sta imela kar precej usklajevanj in tudi tabor sta vodila skupaj. Očitno je bila to dobra kombinacija, saj je bil tabor resnično uspešen - zadovoljni so bili otroci, starši kot tudi MORS (z Andoljškom so sodelovali še: Matjaž Benčina, Damijan Kromar, Tomaž Arko in Milan Vukovič) in Vrtec Ribnica. Iz strani vrtca so na taboru sodelovale poleg Šilčeve kot spremljevalke: Katarina Zupančič, Mirjam Kosten in Mojca Šilc. "Otroci (23 dečkov in 9 deklic, starih od 5 do 7 let), iz skupin Petelinčkov (13), Mravljič (5), Gosenic (5), Zajčkov (4) in po en otrok iz skupine Žab, Metuljev, Želv, Srnic in Ptičkov so na taboru pridobili veliko izkušenj in doživeli, videli stvari, ki so jim manj znane. Potrudili smo se in poskrbeli, da so se otroci z nami lepo počutili, pridobili zanimive izkušnje, spoznali prijatelje ter spoznali in doživeli na primeren način

Gorenc je za vsakega otroka priskrbel kanister z vodo (5 l), Rihard Pavlin sok in bonbone, Lado Mihelič pa je oblikoval in pripravil priznanja, ki so jih na koncu tabora po spustu zastave dobili čisto vsi otroci! Vodja kuhinje Marija je poskrbela z ostalimi članicami ekipe za lačne želodčke, Alenka pa še za dodatne odeje in razne potrebščine," ni Šilčeva pozabila na starše in kolektiv. Seveda bi bilo preveč besed, če bi hoteli opisati čisto vse dogodke na taboru.

Naj jih iz dnevnega dogajanja na plano povlečem le nekaj: zajtrk na prostem, predstavitev vojaške obleke, predstavitev redne vojske pod vodstvom 12. gardnega bataljona Ljubljana, seznanitev otrok z njihovimi bojnimi položaji, razstavljanje in sestavljanje orožja, vkopavanje in zamaskiranje šolskih tankovskih min, opazovanje vojakov na straži, predstavitev vojaških psov, večerno spuščanje zastave, družabne igre ob tabornem ognju, spanje na vojaških posteljah v dveh velikih vojaških štabnih šotorih, jutranje dvigovanje zastave, telovadba, pospravljanje postelj in kontrola, alarmiranje, patroljiranje, utrjevanje postrojitenih pravil...

Zdenka Mihelič
Foto arhiv Vrtca

Otroci iz skupine Srne so se poslovili

Devetnajst triletnikov je prišlo septembra 1999 v skupino SRNE. Nekateri otroci so pretočili precej solz in užili veliko slabe volje, preden so se navadili vzgojiteljic, drugih otrok in drugačnih navad. Prednostna naloga oddelka je bila vključevanje v skupino, samostojnost, večje omogočanje individualnosti, drugačnosti in izbire. Skupaj z otroki in starši smo urejali in dopolnjevali stalne in občasne kotičke. Naslednje leto nas je bilo v skupini 21. Naša naloga je bila še vedno samostojnost pri vključevanju in igri z lutko, preko katere so spoznavali vsebine, imeli pa so tudi omogočeno govorno aktivnost. Govor ni samo govorjenje, je tudi poslušanje, posnemanje, izražanje čustev, izražanje z mimiko, kretnjo. Govora se učimo s celim telesom in z vsemi čutili. Otroci so skupaj s starši izdelali lutko, ki smo jo potem razstavili v centru Ideal. Cilj je bil, da otrok in starši doživijo vrtec kot okolje, ki jim nudi možnost vključevanja v dejavnost in preko igre medsebojno povezanost starši - otrok.

Ko so bili ti varovanci stari pet let, smo v skupino dobili novinko, istočasno pa nas je eden zapustil. Poleg uvajanja kurikula smo veliko pozornost posvetili medsebojnemu odnosu, kjer naj bi si otrok razvijal sposobnost in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki. Seznanjali so se s pravili v skupini in jih sooblikovali na osnovi razumevanja in razlogov zanje. Otroci so imeli tudi možnost drugačnega doživljanja vrtca, saj smo v mesecu marcu prespali v vrtcu. V maju pa smo šli na mini počitnice v Logarsko dolino, kjer je bil naš cilj predvsem samostojnost na vseh področjih in spoznavanje dela in življenja na kmetiji.

V letu 2002/03 nas je bilo 22 in smo se že začeli pripravljati na šolo, eni na osemletko, drugi na devetletko. Naša prednostna naloga je bila igra, s katero si otrok pridobiva izkušnje za delo in življenje v skupini, razvija ustvarjalnost, domiselnost, iznajdljivost, se uči sodelovati z drugimi, razreševati konflikte, se uči strpnosti, razvija govor, sposobnost opazovanja in sklepanja, uri pomnjenje, nadgrajuje svoja spoznanja. Otroci so pri igri notranje motivirani, zanimajo jih različne poti, po katerih skušajo doseči cilj. Svoje izkušnje predstavljajo simbolično, osvobodijo se zunanjih pravil, odkrivajo in raziskujejo, so aktivno zavzeti in pozorni. Ne samo za otroka, tudi za odraslega velja zlato pravilo: "Človek se neha igrati, ko se stara. Človek se stara, ker se neha igrati."

V tem letu smo si ogledali hišo Abecednico na Trubarjevi domačiji, izvajali naloge za prometno in športno značko, v mesecu decembru prespali v vrtcu, za zaključek pa odšli na izlet v Izolo na Gusarsko fešto.

Veliko smo sodelovali s starši, saj so tudi starši pripravili presenečenje za otroke. Vsem otrokom Vrtca so zaigrali igrico Zrcalce.

Vsa ta leta je sodelovanje z otroki in starši potekalo aktivno in sproščeno, kar se je odražalo tudi na naših srečanjih. Trudili smo se, da bi nam bilo vsem skupaj lepo, da bi bili prijatelji in da bi spoznali čim več novih stvari. Vendar čas zelo hitro beži in včasih nam je zmanjkalo časa, da bi si še kaj povedali.

Prišel je čas, ko smo se poslovili z maturantsko pesmijo, zaključnim piknikom, drug drugemu smo segli v roko, si zaželeli srečno in se razšli.

Olga Grebenc

RIBNICA ŠE MOČNEJŠA V ROKOMETU

RD Inles - Riko okrepljen z novim trenerjem Bogosavom Peričem in z legendo slovenskega rokometu Urošem Šerbceom

Konec tekmovalne sezone 2002/2003 in samo poletje sta v ribniško rokometno društvo prineslo kup sprememb. Glavna pridobitev za društvo in hkrati tudi za samo Ribnico je gotovo podpis enoletne pogodbe z legendo slovenskega rokometu Urošem Šerbceom, nekdanjim članom RK Celje Pivovarna Laško. Pogodbe sta za eno leto podpisala tudi Andrej Počervina, ki je prišel iz Grosuplja, in novi trener 1. ekipe Bogosav Perič, ki je bil nazadnje trener RK Termo Škofja Loka.

O spremembah v društvu nam je nekaj več povedal Toni Prus, predsednik RD Inles - Riko. "Uprava RD Inles - Riko se je po končani tekmovalni sezoni 2002/2003 odločila za nekaj sprememb v 1. ekipi, da bi ostala stabilen prvoličjaš, zato smo zamenjali dosedanjega trenerja 1. ekipe Janeza Ilca s trenerjem Bogosavom Peričem, ki je v prejšnji tekmovalni sezoni vodil RK Termo Škofja Loka. Dosedanjemu trenerju Ilcu se uprava zahvaljuje za ves trud in korekten odnos ob njegovi zamenjavi, ki jo sprejel zelo športno in menil, da je odločitev pravilna. Prav tako se zahvaljujemo pomočniku glavnega trenerja Petru Karpovu." Janez Ilc bo v tekmovalni sezoni 2003/2004 strokovni vodja pionirske šole RD Inles - Riko. Uprava je tudi menila, da mora ekipo, ki je poznana kot ekipa z najmlajšimi igralci med slovenskimi prvoličjaši, dobiti igralce z več izkušnjami. "Ker sta v prestopnem roku naše vrste zapustila Mare Hojč (gre v Kozino) in Gregor Ilc (v Trebnje), Tomaž Lesar pa je hudo poškodovan, smo njihovo vrzel želeli čim bolj zapolniti. Tako smo v Ribnico pripeljali igralca Uroša Šerbca in Andreja Počervino, Vasko Dubonosov pa je podaljšal pogodbo."

Rokometaši so pod novim trenerskim vodstvom Periča tako 4. avgusta že začeli z intenzivnimi treningi, ki bodo potekali do 10. septembra, nato pa se bodo pospešeno spopadali z nasprotniki na 12 do 15 prijateljskih tekmah, ki bodo preizkus pripravljenosti in uigranosti ekipe ter zagnanega dela tako igralcev kot tudi Periča. Na treningih je za zdaj 20 do 22 igralcev z vratarji vred. Trenirajo pa skupaj seniorji in mladinci, saj vsi kandidirajo za seniorsko ekipo. Za pomočnika, ki dela samo z vratarji, je Perič vzel ambicioznega in delavnega Cirila Andoljška, ki po Peričevih besedah že v začetni fazi prikazuje to, kar je želel od vratarjev. Tri prijateljske tekme so rokometaši sicer že odigrali; zadnjo z beograjsko Crveno zvezdo v nedeljo, 24. avgusta, na igrišču v Dolenjih Lazih in izgubili z 22:26. Organizacija pa je bila odlična! Crvena zvezda je po 20 letih tudi prva srbska ekipa, ki je igrala v Ribnici. Leta 1983, ko je bil Inles v 2. jugoslovanski ligi, je Ribnica namreč gostila Dinamo iz Pančeva, za katerega je takrat igral tudi sedanjí ribniški trener Perič.

Kot nam je trener Perič, ki ima okrog 23 let trenerskih izkušenj, zaupal, "potekajo intenzivni treningi dopoldne v centru za fitnes, v popoldnevih pa, razen nedelje, ko je prosto, treniramo tehniko in taktiko na igrišču v Dolenjih Lazih." Izbiro tega igrišča je pojasnil Prus: "Igrišče v Dolenjih Lazih smo izbrali prvič zato, ker je dvorana v Ribnici zaprta, drugič pa je tu še najboljši asfalt - nov in ne drsi."

Bogosav Perič (1. 1947) je iz športne družine, prav tako pa je tudi njegova družina, saj je bila žena dobra košarkašica, sin Dejan pa je vratar pri RK Celje Pivovarna Laško. Perič je, preden je stopil v trenerske vrste, 15 let igral roket v 1. državni jugoslovanski ligi, bil kapetan kluba Dinamo Pančevo, pri njih je dal tudi največ golov v zgodovini, in ima kot njihov igralec največ tekem.

Levo trener Perič z bivšim reprezentantom Šerbceom

Z jugoslovansko reprezentanco pa je na svetovnem prvenstvu osvojil tudi bronasto medaljo. Njegova trenerska pot je še bogatejša, saj je treniral npr. Crvenko, Bitolo, Vardar Skopje, pa ženske v klubu Radnički Beograd in Budućnost Titograd itd. V Sloveniji je sedaj 7 let in je bil trener v Kozini, Izoli, Sežani in Škofji Loki, pri ženskah v Žalcu, pokojnemu Vinku Kandiju pa je bil pomočnik zveznega trenerja. Zato ne preseneča dejstvo, da se je ob spremembah nanj spomnil bivši trener 1. ekipe Janez Ilc. "Janeza Ilca resnično spoštujem, je tudi moj prijatelj, in potrudil se bom, da bom njegovo delo trdnih temeljev nadaljeval in postopoma tudi nadgrajeval," je povedal Perič. Zaveda se zahtev in pričakovanj uprave in sponzorjev po dobri igri in uspehih, predvsem pa ne pozablja ribniških gledalcev in navijačev, ki so najzahtevnejši, a tudi najzvestejši.

Perič, ki je po naravi optimist, pravi da so igralci

nanj naredili velik vtis, so dobri, s kvalitetnimi temelji, visoko motivirani in pripravljeni, da tudi še napredujejo. Cilji so torej: "Kvalitetno delati, gojiti medsebojne odnose na visokem nivoju. Prepoznavni bomo po fizični pripravljenosti, agresivni obrambi in po 'kontri in polkontri' (hitrem prehodu iz obrambe v napad)," je načrte razgrnil Perič.

20. avgusta sta se na prijateljski tekmi v Grosuplju ekipi pridružila še dva igralca iz Srbije in Črne gore: Danijel Subotić kot levi zunanji igralec ter Marko Krstić kot srednji zunanji igralec, ki bosta skupaj z napadalcem Ognjenom Avramovićem (vsi RK Dinamo Pančevo) do 15. septembra na preizkušnji, nato pa se bo ribniška rokometna uprava odločila, ali bodo podpisali pogodbo.

Tako Šerbeč kot Počervina sta prišla v RD Inles - Riko brez odškodnine, prav tako bo z igralci iz Srbije in Črne gore, če bodo podpisali z RD Inles - Rikom.

Uroš Šerbeč (l. 1968), znani slovenski rokometas, je bil kapetan slovenske moške rokometne reprezentance in dolgoletni član RK Celje Pivovarna Laško. Zadnjo sezono pa je igral pri RK Slovan, ki se v sezoni 2003/2004 seli v nižjo raven tekmovanja. Šerbeč je bil na številnih evropskih in svetovnih prvenstvih, na olimpijskih iger v Sydneyju leta 2000 itd.

Najljubša tekma mu je bila reprezentančna tekma v Zagrebu, ko so Hrvate premagali na njihovem igrišču in se tako direktno uvrstili na olimpijske igre. O svojem prestopu v Ribnico pa pravi naslednje: "Pri prestopu ni bil denar prioriteta, tu je odločala želja po igranju! V izziv mi je bilo, da bi še igral resen roket, in tu v Ribnici, mislim, da se mi bo res ponudila ta možnost, saj ste znani po dobrem rokometu. Zadnji dve leti so me pestile tudi poškodbe, tako da je bila želja po igranju toliko večja, v Slovanu pa sem glede tega ostal nekako nepotešeno. Videl sem, da je ribniška ekipa dobra, fantje so fajn in zavzeti, trenirajo polni motivacije in igrajo dober roket. Trenerjevo delo bo tudi profesionalno, tako vem, da sem se prav odločil," je bil poln pričakovanj. Prestop v ribniško ekipo pa se ni zgodil v čisto rednem delu. "Ja, res je, v rednem delu sem se prijavil v drugoligaški klub v Hrastniku, da sem se zavaroval zaradi možnosti prestopa."

Iskal sem tudi v tujini in med slovenskimi klubi, in če ne bi imel boljše ponudbe, bi šel v Hrastnik. Tako pa sta se name obrnila Toni Prus in Frenk Vesel, pogovori so na veselje obeh strani stekli, in tako sem tu!"

S fanti v ekipi za pravo druženje za zdaj nekako še nimajo časa, saj "so treningi dvakrat na dan in kar precej naporni, tako da si seveda najprej vsi želimo tuš. Ker ne treniramo v športni dvorani, se žal po treningu kar hitro porazgubimo na svoje domove!" je bil dejal Šerbec, ki bo ta mesec, ko so intenzivni treningi, med tednom živel v Prigorici. Ko pa bodo treningi enkrat dnevno, se bo vozil od doma v Celju. Igralci Inles - Rika so v začetku čutili nekakšen 'rešpekt' oz. rezerviranost do njega, saj je le legenda rokometu, potem pa videli, da je Šerbec le 'normalen človek, ki si želi skupnega uspeha'. Šerbcu tudi ribniška govorica ne dela težav, saj, kot pravi, sta tudi Beno Lapajne in Tomaž Tomšič velikokrat rekla kakšno po domače, tako da mu je to narečje kar znano.

Šerbec, ki bo igral na mestu desnega zunanjega igralca, dokler se ne vrne Tomaž Lesar, s katerim si bosta to mesto izmenjevala s sredino, bo tudi novi kapetan Ribničanov. Njegov namestnik bo Damjan Škaper.

Rokometno prvenstvo se začne 27. septembra, naši pa bodo v 1. kolu gostovali v Veliki Nedelji.

Uroš Šerbec pri vadbi

Še prej, 29. avgusta, pa bo uprava RD Inles - Riko na Škrabčevi domačiji v Hrovači podpisala sponzorsko pogodbo s podjetjema Riko d.o.o. Ljubljana in Inles d.d. Ribnica ter istočasno predstavila nove igralce. V začetku naslednjega leta bo v Sloveniji tudi evropsko prvenstvo v rokometu za moške, tako se bo verjetno roket še bolj zasidral ne samo v Ribnici, ampak tudi po celi Sloveniji.

Fotografirala, spremljala trening in se pogovarjala
Zdenka Mihelič

KOČA PRI SV. ANI

... ŠE NA MNOGA LETA!

Planinsko društvo Ribnica letos praznuje 10. obletnico od odprtja planinske kočice pri Sv. Ani na Mali gori. Koča je bila zgrajena z nešteto prostovoljnimi urami zagnanih planincev in tako tudi slovesno odprta 26. junija 1993. Ravno zaradi obletnice odprtje kočice in 110-letnice Slovenskega planinskega društva, vesetranskega dela planincev ter predvsem kot povabilo in spodbuda za nadaljnja številna in, upamo, uspešna leta se je PD Ribnica odločilo, da to obletnico tudi zaznamuje s programom, namenjenim širši javnosti - planincem, ljubiteljem narave in ostalim, ki bi to radi šele postali. Praznovanje je potekalo tako v dolini kot seveda pri koči, kjer so imeli planinci malo drugačno praznovanje.

25. julija je bilo v Miklovi hiši v Ribnici predavanje fotografa in alpinista Jožeta Miheliča o Triglavskem narodnem parku, njegovem živem in neživem bogastvu z naslovom: "Triglavski narodni park po sledih prvih raziskovalcev". Mihelič se ni dotaknil samo preteklosti in prvih korakov v gorskem svetu, ampak tudi sedanjega časa, živali in čudovitih rastlin, rožic, kulturne in naravne dediščine, visokogorskih živih planin, kmetij in tamkajšnjih ljudi.

26. julija se je vse dogajanje preselilo k Sv. Ani in seveda h koči tik pod njo.

Že ob prihodu sta obiskovalce pozdravili zastavi občine Ribnica in Planinske zveze Slovenije. Ribniški planinci so pripravili bogato razstavo fotografij od začetka gradnje kočice do njenega odprtja in današnjih dni, z novo majico z znakom pl. kočice, plakatom o orientaciji in z ogromno propagandnega planinskega materiala, pa tudi gorniške literature z vodniki o gorah, zemljevidi, raznimi priročniki in čisto leposlovnimi planinskimi knjigami.

V PD Ribnica si tega praznovanja niso zamislili čisto v klasičnem smislu z govorancami in proslavo. V kratkem uvodnem nagovoru, ki ga je imel predsednik PD Ribnica Ciril Zbačnik, je bilo predstavljeno delo PD in izgradnja kočice. Povedal je, koliko zagnanih ur, odrekanih in vloženega truda je bilo potrebnih, izražen je bil tudi pomen planinske kočice za ljubitelje narave in to, da je kočica uvrščena v Razširjeni del Slovenske planinske transverzale, najstarejšo vezno pot v Evropi. Zbačnik je poudaril tudi izreden pomen kočice za razne seminarje, tečaje, predavanja, ki so se tu že odvijali, izrazil pa je veselje predvsem nad obiskom mladih in najmlajših. Slovesnosti sta se udeležila tudi župan Občine Ribnica Alojz Marn in poslanec Janez Drobnič.

Oba sta vsem prisotnim planincem, ki so bili predvsem z ribniškega in kočevskega konca (opaziti je bilo kar nekaj ribniških planincev, ki so bili pri gradnji kočice od vsega začetka, in tudi bivšo predsednico PD Kočevje Mileno Vlašič) tudi spregovorila in jim želela še obilo takega zagona pri delu, saj je PD Ribnica na ribniškem področju naredilo že veliko za planince, zdravo rekreacijo, za izobraževanje...

Potem pa so se vsi prisotni udeležili tudi Šole varne hoje, ki jo je PD Ribnica izvajalo prvič, a

obljubilo, da ne zadnjič. Seznanjali so se z osebo in tehnično opremo, lahko smo pokukali v pravilno naložen nahrbtnik in kaj vse vanj sodi. Pogledali smo, kaj je pomembno pri nakupu planinskih čevljev in nahrbtnika, kako se zaščititi pred mrazom, padajočim kamenjem... Pa smo se že preselili malo višje, kjer je 7 gorskih reševalcev postaje GRS Ljubljana z načelnikom postaje Brankom Žoržem in medicinsko sestro že pripravilo zanimivo predavanje o prvi - tovariški - pomoči, kako ukrepati, če se na poti kaj zgodi prijatelju ali komu iz skupine. Da je pomembno ohraniti mirno kri, zavarovati sebe, ponesrečenca in ostale udeležence pred zunanjimi vplivi in

Poskrbljeno je bilo tudi za promocijo planinstva

Prikaz pomoči ponesrečencu

ponesrečencu nuditi prvo pomoč ter nato klicati center za obveščanje na brezplačno tel. številko 112. Z njihovimi strokovnimi pripomočki, pa tudi z improviziranimi pomagali (kot npr. s pohodniškimi palicami) smo imobilizirali gleženj, podlaht in zapestje. Spregovorili smo o dehidraciji, da je pomembno na turi redno piti, tudi če ne čutimo žeje, pomembno je piti že dan pred samim izletom, povedano je bilo veliko o pikih kač, pravilnem ukrepanju ob tem itd. Nato pa so nas gorski reševalci, ki so pripeljali ogromno svoje tehnične opreme, povabili, da si ogledamo, kako poteka reševanje, postavitve vitla, reševanja preko stene, dvig in spust ponesrečenca. Planinskemu društvu Ribnica želimo še veliko uspešnih let - tako pri njihovi koči, pohodih, izletih, predavanjih, seznanjanjih ljubitelje narave z varno hojo, pa tudi pri raznih drugih aktivnostih, predvsem pa pri izobraževanju in delu z mladimi!

Zdenka Mihelič
Foto Andrej Štupica

REŠETO

MLADI NOGOMETAŠI USPEŠNO PO POTI VZORNIKOV

"Mislim, da je to najlepše, kar se je lahko zgodilo, da smo vas privabili toliko," je po finalnem turnirju ob podeljevanju nagrad dejal predsednik nadvse uspele prireditve 'Otroško tekmovalje v malem nogometu' (OTMN) v juliju, Mirko Fajdiga. Navdušeni so bili tako otroci - igralci, navijači, starši kot tudi organizatorji in sponzorji, ki so v večini obljubili pomoč tudi že za drugo leto.

O tekmovalju, katerega glavni namen je bil druženje otrok in preživetje prostega časa na zdrav način, smo se pogovarjali z vodjo otroškega tekmovalja Francijem Miheličem, ki nam je razkril pot od ideje, izpeljave, truda organizatorjev (KMN Kot), igralcev, selektorjev, do navdušenja in borbenosti otrok, ki so iz igre v igro postajali boljše tako v nogometu kot tudi v mesebojnih odnosih. "Pri KMN Kot, ki je bil ustanovljen leta 2001, se ves čas trudimo delati na čim bolj raznovrstnih nivojih, in samo željno zbiramo ideje, ki bi vključevale poleg starejših igralcev tudi najmlajše. Tako ima v našem klubu vsak izmed približno tridesetih članov svojo nalogo, januarja letos pa je tajnik kluba Frenk Arko na občnem zboru prišel s svojo

idejo po otroškem tekmovalju v malem nogometu. Vsi smo bili seveda kar takoj za to, ker je bil to za nas nov izziv!" je razlagal Mihelič. Ker je v KMN Kot že tako, da vsako leto nekdo drug prevzame vodstvo kakšne prireditve ali tekmovalja, so za prireditev oz. tekmovalje zadalžili dva Miheliča, Darka in Francija. "Ob prevzemu te funkcije sem želel, da bi dosegli cilje, ki sem si jih zastavil. Tako je bil najin prvi cilj privabiti nekako 6 ekip in bi z Darkom sodila na teh tekmah. Dalje, da bi vsak otrok dobil malico, seveda brezplačno. A ko je postalo naše delo okrog organizacije junija še intenzivnejše, se nam ni prijavilo le 6 ekip, ampak veliko več. Tekmovalo je tako 12 ekip (11 iz ribniške in 1 iz sodeške občine). Bilo je 5 krogov, razigravanje in finalni del. Z veseljem lahko rečem, da se je tekmovalja udeležilo okrog 150 osnovnošolskih otrok - najmlajši je bil iz 3., najstarejši pa je končal 8. razred. To je bila tudi zgornja meja." Vsaka ekipa je imela tudi svojega selektorja in kot je povedal Mihelič, so selektorji svoje delo vzeli zelo resno, čeprav je bilo tekmovalje v juliju, ko se večina odpravlja na dopust. Vse tekme je spremljalo veliko število gledalcev in navijačev, za zadnje se je celo govorilo o številki okrog 1000. Slišati je bilo tudi, da 'se je končno

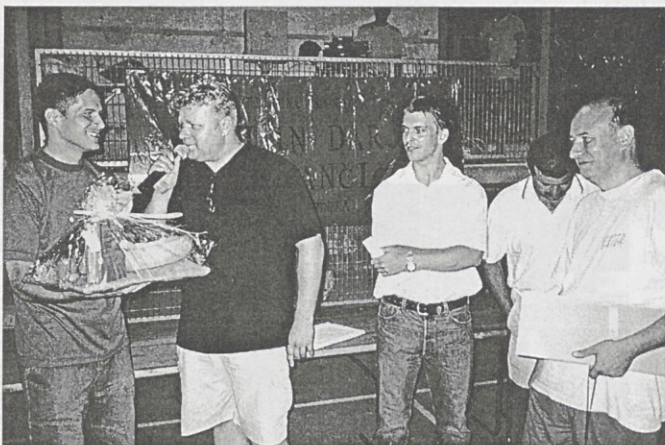
nekdo spomnil narediti tekmovalje v nogometu tudi za otroke'. Družine so celo premaknile svoje dopuste, da so le otroci lahko igrali. Tekmovalje, ki je potekalo na igriščih v Sušju, G. Lepovčah, Dolenji vasi, Griču in v Dolenjih Lazih, pa ni imelo samo tekmovalno - družabnega značaja, ampak tudi vzgojnega, saj je bila vsaka izrečena grda beseda na igrišču strogo kaznovana. "Grdo besedo, kletvico smo takoj kaznovali kot grob prekršek. Moram reči, da smo na začetku kar precej piskali zaradi teh prekrškov, a je bilo iz tekme v tekmo opaziti strpnije vedenje in boljše odnose, tako se na zadnjih tekmah zaradi tega piščalka sploh ni oglasila," je dejal Mihelič, ki je skupaj z Arkom in D. Miheličem sodil na tekmah do finala.

To pa je profesionalno sodil Ivo Klarič, sodnik v občinski ligi, ki se je v prid OTMN odpovedal honorarju. Čeprav je bila prireditev namenjena predvsem druženju, pa je 1. OTMN dobil tudi zmagovalce. Največ točk je le dobila ekipa Urška Zamostec, ki je prejela tudi prehodni pokal, drugi so bili igralci FC Maxiles, tretji pa FC Moštikel. Organizatorji so podelili pa so še razne

KMN Kot je letos julija organiziral tudi že 3. medvaško tradicionalno tekmovalje v malem nogometu 'Pokal Sušje', ki je bilo rekreativnega značaja. Tekmovalo je 12 ekip in okrog 120 igralcev (od 17. leta naprej). Vodja tekmovalja je bil Aleš Mihelič, tekmovalce pa so ekipe iz vasi Sušje, Goriča vas, Grčarice, Dolenji Lazi, Velike Poljane, Grič, Žlebič, Breže (2 ekipi) in Kot (3 ekipe).

nagrade za npr.: naj strelce, naj vratarje, naj igralce, naj vztrajnejšega in najbolj potrpežljivega vodjo moštva (Peter Kočever v dvojici z ženo Karin), naj frajersko moštvo (KMN Lončar), najspretnije moštvo (FC Smrkci - Mašine), moštvo z najbolj organiziranimi navijači (Simpsonovi), naj športno moštvo (FC Kot), najlepše oblečeno moštvo (Drink team Sušje), najmanj številčno moštvo (NK Grič team), najnižje moštvo po višini igralcev (Oficirji), najmlajše moštvo (Laški vragci) in za najbolj vztrajno moštvo, to pa je postalo Dream team UFO. Zaključni del tekmovalja - finale - so popestrili sodeške mažoretke in harmonikaš Dejan Vesel, vse pa povezoval Marko Modrej. Nagrade pa so podeljevali vodja in predsednik tekmovalja, ter presenečenje večera - eden najperspektivnejših nogometišev prve slovenske lige, član KD Olimpije, Blaž Puc. "Moram reči, da sem bil prav presenečen nad dobrim nogometom teh otrok! Če bi to vedel, bi prišel že prej, ne samo na zadnje tekme finalnega dela! Prav vesel sem, da sem danes tu," je bil navdušen nad tekmovaljem Puc. Za drugo leto nameravajo organizatorji pripraviti tekmovalje v dveh kategorijah: prvo do 6., drugo od 6. do 8. razreda. V ekipe pa si želijo tudi kakšno deklo, saj glede spola že letos ni bilo omejitev.

Pogovarjala sem se **Zdenka Mihelič**

Od leve proti desni: Blaž Puc, Marko Modrej, Franci Mihelič, Mirko Fajdiga, Frenk Arko

Foto Aleš Mihelič

Loški vragci po tekmi na Griču se krepijo s sladoledom.

Foto F. Arko

SEPTEMBER

Datum:	SOBOTA, 6. 9.
Kam:	na PRISOJNIK (2547 m)
Izhodišče:	Vršič
Zahtevnost:	ZELO ZAHTEVNA
Trajanje:	9 ur
Datum:	SOBOTA, 20. 9.
Kam:	na KEPO (2143 m)
Izhodišče:	Pl. Mlinca
Zahtevnost:	ZAHTEVNA
Trajanje:	8 ur
Vodja pohoda:	Marjana Rozman

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (prijava, ura odhoda, cena, zborna mesto, prevoz....).

Planinska novička:

- Mladi ribniški planinci so 5 počitniških dni (od 12. - 16. avgusta) preživel na Dovjem, na Mladinskem planinskem taboru v organizaciji Mladinskega odseka PD Ribnica. Več o dogajanju, vtisih itd. pa v naslednji številki Rešeta!

ZM

ŠPORTNI UTRINKI

43. srečanje prijateljev Grmade v znamenju kolesarjev in konjenikov

Grmada postaja zanimiva rekreativna točka

Turistično društvo Grmada je 3. avgusta pripravilo že 43. srečanje prijateljev Grmade. Lepo sončno vreme, kot je že vse poletje, je privabilo obiskovalce od vsepovsod.

Konjeniki so zaščitni znak Grmade, zato so tudi na letošnje srečanje ponosno prijezdili v svojih prazničnih oblačilih.

Srečanje so popestrili kolesarji s 1. rekreativnim vzponom na Grmado. Sosednje športno društvo Moštikl iz Sušja nam je priskočilo na pomoč in prevzelo skoraj vso organizacijo, od pobiranja prijav do skrbi za varno vožnjo. Tako se je okoli 50 kolesarjev zbralo na igrišču OŠ v Sušju in se podalo po kolesarski trasi skozi Žlebič, Žrnovec, Ortnek, preko glavne ceste na Velike Poljane, kjer je bil krajši postanek za osvežitev in oddih pred naskokom na Grmado. Na vrhu je kolesarje pričakalo veliko ljudi. Ti so jih pozdravljali in vzpodbujali z močnim aplavzom. Organizatorji so bili zadovoljni, saj je bil glavni namen predvsem druženje, izmenjava mnenj in ne tekmovanje. Ljudje si takih prireditev zares želijo. Vsak udeleženeec je bil postrežen z golažem, kot spominsko darilo so kolesarji prejeli kapo, konjeniki pa rutko.

Posebna pozornost je bila namenjena najstarejšemu udeležencu, 62-letnemu Rudiju (svoje korenine ima v Sodražici), ki je prikolesaril z Dunaja in odkolesaril prav tja, ter najmlajšemu, 10-letnemu Galu, in seveda družini Benčina iz Zapotoka.

Rekreativno kolesarjenje postaja nova dejavnost Grmade in vsakoletna tradicionalna prireditev. Trasa 2. rekreativnega vzpona bo drugo leto ostala ista.

Pogovor z malim Galom

Da nam je srečanje zares uspelo, se zahvaljujemo sponzorjem, ki so nam pomagali s svojimi izdelki: Grafa d.o.o. iz Ljubljane, Mesarija Ambrožič, Ribnica; Pekarna Gorza, Draga; Pekarna Dorčevska, Ribnica in Gostilna Miklavčič, Velike Bloke. Posebno zahvalo pa pošiljamo Športnemu društvu Moštikl v Sušje, z željo, na svidenje naslednje leto!

Mara Okorn
Foto Brane Kozina

ODLIČNI USPEHI RIBNIŠKIH TRIATLONCEV

Ribniški triatlonci so letošnje poletje zaznamovali ne samo v Sloveniji, ampak tudi zunaj meja. Bojan Cebin blesti iz tekme v tekmo in pri Triatlonski zvezi Slovenije (TZS) se že nekaj časa uradno govori in piše o treh najboljših slovenskih triatloncih, med katere, poleg Maje Šimic in Uroša Semeta, uvrščajo tudi Cebina.

Z uspehi v duatlonu, kjer je Cebin v Ribnici letos na ekipnem prvenstvu s Petelinom, Benčinom in Kromarjem postal državni prvak, na 12. državnem prvenstvu v sprint duatlonu v Kamniku pa abosolutni državni prvak, so se začele tudi tekme triatlona. Cebin je letos še posebej dobro pripravljen, njegov trener Damijan Kromar pa vidi njegov največji napredek v teku. "Svoj tek je krasno izboljšal, sedaj lahko teče konstantno tudi na večje razdalje. Gotovo je najhitrejši tekač!" je svojega varovanca pohvalil Kromar.

Pohvaliti pa gre tudi Simona Pogorelca in Nejca Arka, ki sta skupaj s Cebinom na evropskem ekipnem prvenstvu v super sprint triatlonu do 17 let (na Madžarskem 20. julija) osvojila 10. mesto med 23 ekipami iz dvanajstih evropskih držav. Cebin je bil med 69 posamezniki celo 3. "Ribniški fantje so bili edini Slovenci na tem EP. Lani so startali prvič, a niso konkurirali z ostalimi, le preizkusili so se z močnimi evropskimi ekipami, a vseeno prehiteli 4. Letos pa so bili celo v igri za medalje, kajti Cebin je predal štafeto kot drugi," je razlagal Kromar.

Mesec prej sta se Cebin in Pogorelec, zopet kot edina slovenska mladina, udeležila tudi EP v sprint triatlonu za posameznike do 20 let (Karlsbad na Češkem, 21.6.). Po tej tekmi so naredili tudi podrobno analizo o napredku, saj so bili uspehi Pogorelca in Cebina na EP res zadovoljivi. Pogorelec se je med 77 tekmovalcev uvrstil na 57. mesto, Cebin pa na 33. (lani 52.). "Tekma na Češkem mi je bila v primerjavi z Madžarsko težja, če ne zaradi drugega, že zaradi dolžine," je primerjal tekmi Cebin. Pogorelec, letnik 1987, je bil tudi krepko najmlajši tekmovalcec, a glavni namen je bil, da si nabira izkušnje. "Simon je res dober kolesar, trenutno drugi najmočnejši za Bojanom. Od kar se je triatlon uvrstil med olimpijske športe, je tisti, ki zmaga je na EP, pogosto na SP v samem vrhu," je razložil Kromar. Vsi dobri tekmovalci, srednješolci iz TK Ribnica, imajo urejen tudi status športnika (skupaj 8), ki jim vsaj malo pomaga pri napomih umikih treningov in tekmovanj. Nekateri športniki, pravi Cebin, ga izkoristijo bolj, nekateri manj, sam se ga na začetku sploh ni upal. Letos je Cebin zaključil 2. letnik s prav dobrim uspehom, na gimnaziji Ledina. Uspehov v triatlonu pa za klub še ni bilo konec, saj so se 27. julija mladinci iz TK Ribnica udeležili triatlona za člane za državni pokal v Slovenskih Konjicah. In čeprav Ribničani zaradi tekme Ironman v Švici v Konjice niso poslali svoje najmočnejše ekipe, ampak so ekipo prvič sestavljali sami mladinci

ci: Bojan Cebin, Matej Benčina, Simon Pogorelec in Nejc Arko, so med desetimi ekipami zasedli 3. mesto, v absolutni konkurenci pa je Cebin zasedel 4. mesto.

Tako so se izkazali mladinci, člani pa so tisti vikend resnično naperjali vse svoje moči na Ironmanu v Zürichu v Švici. "Jekleni možje" so bili Damijan Kromar, Miloš Petelin in Mitja Dečman. "Tekma je bila izredno težka, dosti težja kot lani v Celovcu, kjer je bilo bolj ali manj tekmovanje po ravnini. Tu, saj se ve, kako lepi so prelazi in hribi v Švici, pa so raje še kakšen klanec dodali, kot da bi ga skrajšali. Moram reči, da je bila to moja najboljša tekma Ironmana. In še na nekaj ne gre pozabiti: tisti, ki zmaguje in posega po najvišjih mestih na švicarskem Ironmanu, je v igri za zmago tudi na Havajih," je pojasnil Kromar. Ironmana v Švici se je udeležilo 1450 tekmovalcev, na cilj pa jih je prišlo le 900. Kromar, ki je že pred tekmo vedel, da je dobro pripravljen, je zasedel v absolutni konkurenci 40. mesto, in se tako kvalificiral na svetovno prvenstvo v Ironmanu na Havajih. "Na havajski Ironman bi se rad pripravil res optimalno. Ni pa vse odvisno samo od mene, ampak tudi od drugih pogojev, predvsem vremenskih. Vendar upam na najboljše."

In kakšne cilje ima Cebin? "Najprej se bom poizkusil na triatlonu v Kočevju, ki ga organiziramo 23. avgusta, nato pa se bom udeležil EP v duatlonu za mladince do 19 let. To bo konec oktobra v Italiji. Rad bi se uvrstil med prvo tretjino." Cebin se bo tega EP zopet udeležil kot edini slovenski mladinec. Lansko leto je z EP v duatlonu prinesel srebrno medaljo. Za letos ima še eno železo v ognju, saj ima

že zagotovljeno mesto za svetovno prvenstvo v triatlonu, v začetku decembra na Novi Zelandiji. "Želim si tega SP, vendar se ga bom udeležil le, če bom ustrezno pripravljen - tu bo že mraz in sneg. Razlika je že med Ljubljano in Ribnico, tu mislim glede vremenskih razmer. Če bo sneg, bo treba iti za 3 do 4 tedne na priprave na toplejše," je bil malo skeptičen Cebin. "Vendar pa je vse to povezano z ogromnimi stroški. Še dobro, da pomagajo starši in nekateri sponzorji," je dodal Kromar. TK Ribnica namerava v bodoče imeti dve skupini, ena bi bila vrhunska in večji del stroškov se bo pokrivalo njej.

V TK Ribnica imajo ravno v teh dneh največ dela, saj organizirajo 2. triatlon v Kočevju. Sezona pa se tako še ne bo končala - za pridne, ki jih kronajo tudi z lepimi uspehi, je dela vedno dovolj.

Tekst in foto Zdenka Mihelič

REŠETO

NIŽJA GIMNAZIJA V RIBNICI (1941) 1945 DO 1958

Piše mag. Brane Kozina

Šol. leto 1946/47

se je pričel pouk v prostorih osnovne šole, čeprav se je poslopje gimnazije obnavljalo vse poletje.

V začetku septembra so bili seja učiteljskega zbora, popravni izpiti, sprejemni izpiti za prvi letnik in vpis v 1. letnik. 16. septembra se je pričel pouk. Vpisanih je

bilo 119 dečkov in 170 deklic (skupaj 281, ali 12% več od prejšnjega leta). Seja učiteljskega zbora je določila predmetnik, urnik, voditelje organizacij, varuhe zbirk. Sledil je pevski festival, na katerem je sodeloval tudi gimnazijski mladinski zbor.

Ob drugi obletnici osvoboditve Beograda (20. okt.) je bila proslava v Mladinskem domu. Proslavo so organizirali tudi ob obletnici oktobrske revolucije (7. novembra), nakar je bil ogled filma "Zdravstvuj, Moskva".

Intenzivnemu šolskemu delu so sledile božične počitnice. V tem času so bili adaptirani še nekateri prostori, tako da so se 4. januarja 1947 prvi razredi vselili v obnovljeno poslopje, temu so sledile preselitve ostalih razredov; v osnovni šoli je ostal

Od 279 dijakov jih je izdelalo 213 oz. 78,34%. Dne 26. junija je bilo zaključeno šolsko leto s proslavo v Mladinskem domu.

V počitnicah se je obnovilo pritličje gimnazije, pomagala je mladina. V septembru je bilo vpisovanje v I. razred. Vpisanih je bilo 133 učencev (45 m. in 88 ž.), nato je bil še vpis v nadaljnje razrede.

Preskočimo nekaj let in se zaustavimo pri šolskem letu **1950/51**. Kronika se piše že 10. leto.

Leto za letom so prihajali in odhajali novi dijaki, da bi za življenje dobili spodobno izobrazbo in leto za letom so 14- in 15-letniki odhajali v višjo gimnazijo, druge šole in na delo.

Vmes pa je bilo tri-ali štiriletno izobraževanje, vzgajanje, oblikovanje...

Pouk se je pričel 1. septembra s popravni izpiti. Celotni uspeh se je tako dvignil od 72% na 85%. Dne 9. septembra je bila prva seja učiteljskega zbora.

V tem letu se je na nižjo gimnazijo vpisalo skupaj 381 dijakov (187 m. in 194 ž.). V prvi razred je bilo vpisanih 98 dijakov. Upad je bil posledica tega, ker so sprejemali učence iz ribniškega okoliša. Sedanja generacija je delala že po načrtu osemletnega obveznega šolanja. Kot tuji jezik se je poučevala francoščina, čeprav so starši želeli nemščino. Odpadla pa je ruščina.

Obvezni pouk se je pričel 11. septembra.

V začetku oktobra je bila druga konferenca. Obravnavali so učni načrt, razredne in strokovne

Od osvoboditve do ukinitve nižje gimnazije leta 1958,

IV. del

le še 3.b razred.

V januarju je bil tudi obvezni zdravniški pregled za dijake. Prešernov dan je bil obeležen s proslavo.

Z novim poletjem se je začel poučevati ruski jezik, za kar je bil nastavljen učitelj Nikolaj Izmajlov.

Dne 24. marca je bila redovalna konferenca in seja učiteljskega zbora, ki je pregledala delo na šoli.

V aprilu so se učenci udeležili pogozdovanja; posadili so okoli 6000 sadik.

Po 1. maju, prazniku dela, je bil planinski praznik v Gozdu Martuljku, sledilo je praznovanje dneva zmage, 100-letnici Gorskega venca - proslava, posvečena Petru Petroviču Njegošu. Zatem je bila še Titova štafeta. 23. maja je bil zaključni dan za četrtošolce. Uspeh je bil 88,24%. 27. maja pa se je 3.b preselil v prostore gimnazije. S tem so bili vsi oddelki gimnazije v isti zgradbi.

Sledili so končni izleti v Ljubljano, Kamnik, na Krko in Muljavo. Zadnji dan maja so zaključili šolsko leto tudi ostali razredi. Naslednje dneve so bili sprejemni izpiti za višjo gimnazijo. Ob koncu šolskega leta je bila skupna seja učiteljskega zbora, kjer so poročali "delegati" razrednikov, voditeljev mladinske organizacije, varuhov zbirk in knjižnic ter upravnik dijaškega doma.

seje, roditeljske sestanke, proslave, mlečne kuhinje.

Fotografija Arhiv ZAL, Ljubljana

20. oktobra so praznovali obletnico koroškega plebiscita, sledila je klasična ekskurzija po poteh slovenske književnosti (Rašica, Podsmreka, Retje...)

Sledile so proslave, 29. nov. in 22. dec., ter novoletna jelka.

13. januarja je bila redovalna konferenca. Uspeh je bil 50%. Učitelji so predlagali 6 učencev, ki naj bi jih odstranili iz šole zaradi slabega vedenja. Sledile so polletne počitnice.

